

รายงานการวิจัย

การสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรม : จินตภาพแห่งความผูกพัน
The Creation of Fine Art: The Imagination of Binding

เอกพงษ์ คงฉาง Mr.Akkapong Khongchang

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย

ได้รับการสนับสนุนทุนวิจัยจากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย
งบประมาณเงินรายได้ประจำปี พ.ศ. 2557

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยการสนับสนุนทุนวิจัยจากมหาวิทยาลัย เทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัยจากงบประมาณเงินรายได้ปี พ.ศ.2557 และได้รับความร่วมมือจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ซึ่งทำให้ผู้วิจัยสามารถเก็บข้อมูลการสร้างสรรค์ผลงานสร้างสรรค์วิจัยเรื่องจินตภาพแห่งความผูกพัน นี้ได้ สำเร็จดังที่ตั้งใจไว้ทุกประการ ขอขอบคุณบุคลากรเจ้าหน้าที่ในคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ทุกๆท่านและผู้ให้คำปรึกษาด้านวิจัย ขอขอบคุณ อาจารย์กิตติ พิมเสน อาจารย์ศุภชัย ศรีขวัญแก้ว ที่คอยแนะนำ จนรูปเล่มผลงานวิจัยมีความสมบูรณ์ รวมถึงนักศึกษาที่คอยให้ความช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกในด้านต่างๆแก่ผู้วิจัย ให้การสนับสนุนผลงานสร้างสรรค์ ผู้ร่วมชมผลงานสร้างสรรค์รวมถึงกัลยาณมิตรทุกท่าน ที่คอยให้กำลังใจ และคอยให้ความช่วยเหลือผู้วิจัยเสมอมาสุดท้ายนี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณบิดาและมารดา ที่คอยให้กำลังใจ เพื่อนๆตลอดจนคณาจารย์หลักสูตรสาขาวิชาจิตรกรรม อาจารย์ทุกท่านในคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัยทุกท่าน ที่มอบความรู้ ประสบการณ์ และแนะนำผู้วิจัยให้ริเริ่มการทำงาน วิจัยตลอดจนดูแลเอาใจใส่แก่ผู้วิจัยจนสามารถทำให้รายงานการวิจัยเล่มนี้สำเร็จได้ด้วยดี

เอกพงษ์ คงนาง

30 สิงหาคม 2558

การสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรม จินตภาพแห่งความผูกพัน

เอกพงษ์ คงฉาง

บทคัดย่อ

การสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมเรื่องจินตภาพแห่งความผูกพัน เป็นการถ่ายทอดประสบการณ์ความสุขความทรงจำ ความผูกพัน ในวิถีชีวิตชนบทอันสวยงามและเรียบง่ายเต็มไปด้วยความสุขสนุกสนาน อบอุ่นผ่านสีสันทันในช่วงเวลาและเรื่องราวที่สัมผัสในการดำรงชีวิตโดยผ่านการนำเสนอด้วยผลงานทัศนศิลป์เป็นผลงานจิตรกรรม 2 มิติ เทคนิคสีน้ำมันบนผ้าใบรูปแบบกึ่งเหมือนจริงผสมผสานกับรูปทรงจากสิ่งแวดล้อมและธรรมชาติที่แสดงทางแนวทางเหนือจริง สัมพันธ์กับเนื้อหาแนวความคิด ที่พุดถึงจินตนาการทางความสุขและความทรงจำ สะท้อนการหวงแหนรักษาประเพณีวัฒนธรรมการดำรงชีวิตผ่านผลงาน คอยสร้างความสุขผ่อนคลายมุ่งเน้นการมอง โลกในแง่ดีสร้างความสุขและกำลังใจในการดำรงชีวิตมากกว่าปัญหาต่างๆที่ประสบพบเจอในชีวิตประจำวันที่ได้เต็มไปด้วยความเครียด สับสน วุ่นวาย ไม่นั่นนอนในการดำรงชีวิต

คำสำคัญ: จินตภาพแห่งความผูกพัน ความสุขความทรงจำ

¹ สาขาวิชาจิตรกรรม สาขาศิลปกรรมและออกแบบ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย สงขลา 9000

The Creation of Fine Art: The Imagination of Binding

Akkapong Khongchang

Abstract

Creation of the Imagination of Imagination The experience. Happiness, memories, engagement in rural life, beautiful and simple, full of fun, warm, colorful. At times and stories touched by life through the presentation of visual arts as 2d art, oil painting on canvas, semi-realistic style combined with the shape of the environment and nature, showing the way to the north. Relate to the conceptual content. That's a fantasy of happiness and memories. Reflects to cherish the traditions, cultures, livelihoods through the works. To create happiness, relaxation, focus on optimism, happiness and morale in life, more than the problems encountered in everyday life is full of confusion. Uncertainty in living.

Keywords: Imagination of engagement Happy memories

¹ Department of Fine Arts and Design Faculty of Architecture. Rajamangala University of Technology Srivijaya, Songkhla.

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ข
บทคัดย่อ	ค
Abstract	ง
สารบัญ	จ
สารบัญภาพ	ช
บทที่	
1 บทนำ	
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
คำสำคัญของการสร้างสรรค์	2
วัตถุประสงค์ของการสร้างสรรค์	3
ขอบเขตของการสร้างสรรค์	3
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4
แผนการถ่ายทอดเทคโนโลยีหรือผลการสร้างสรรค์สู่กลุ่มเป้าหมาย	4
วิธีการดำเนินการสร้างสรรค์	4
ระยะเวลาทำการสร้างสรรค์และแผนการดำเนินงานตลอดโครงการสร้างสรรค์	5
ผลสำเร็จและความคุ้มค่าของการสร้างสรรค์ที่คาดว่าจะได้รับ	5
2 เอกสารข้อมูลที่เกี่ยวข้อง	
อิทธิพลที่ได้รับจากธรรมชาติ	6
อิทธิพลที่ได้รับจากหนังสือและนิตยสาร	12
อิทธิพลที่ได้รับจากการละเล่นและประเพณีวัฒนธรรมภาคใต้	14
อิทธิพลที่ได้รับจากผลงานศิลปกรรม	18
3 วิธีการดำเนินการสร้างสรรค์	
แรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงาน	31
แนวความคิดในการสร้างสรรค์ผลงาน	32
วิธีการดำเนินการสร้างสรรค์ผลงาน	32
ผลงานระยะแรกก่อนการสร้างสรรค์	33

สารบัญ(ต่อ)

บทที่	หน้า
การเก็บรวบรวมข้อมูล	37
วัสดุอุปกรณ์ในการสร้างสรรค์ผลงาน	37
การสร้างภาพร่างหรือภาพต้นแบบ	41
การสร้างสรรค์ผลงานจริง	44
ภาพผลงานการสร้างสรรค์จิตรกรรมชุด จินตภาพแห่งความผูกพัน	48
4 การวิเคราะห์การสร้างสรรค์ผลงาน	
หลักการวิเคราะห์ผลงานศิลปกรรม	60
หลักการวิเคราะห์องค์ประกอบศิลป์	61
หลักการวิเคราะห์ด้านรูปลักษณ์	61
หลักการวิเคราะห์ด้านเนื้อหา	63
หลักการวิเคราะห์ทัศนธาตุ	71
หลักการวิเคราะห์เอกภาพ	71
หลักการวิเคราะห์เทคนิค	73
หลักการวิเคราะห์สัญลักษณ์ที่ใช้แสดงออก	73
ผลการวิเคราะห์ผลงานศิลปกรรม	74
ผลการวิเคราะห์ทัศนธาตุ	75
ผลการวิเคราะห์เอกภาพ	84
ผลการวิเคราะห์รูปแบบหรือแบบอย่าง	86
ผลการวิเคราะห์เทคนิค	88
ผลการวิเคราะห์สัญลักษณ์ที่ใช้แสดงออก	89
5 สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	
สรุปผลการศึกษา	93
อภิปรายผลการศึกษา	95
ข้อเสนอแนะที่ใช้ในการศึกษา	95
บรรณานุกรม	97
ประวัติผู้วิจัย	98
ภาคผนวก	99

สารบัญภาพประกอบ

ภาพประกอบที่		หน้า
1	แสดงภาพดอกบัว	7
2	แสดงภาพดอกเบญจมาศ	7
3	แสดงภาพอ่างบัว	8
4	แสดงภาพใบบอน	8
5	แสดงภาพดอกดาวเรือง	9
6	แสดงภาพแมว	9
7	แสดงภาพกระถางบัว	10
8	แสดงภาพแมวข้อมอง	10
9	แสดงภาพไห	11
10	แสดงภาพดอกเข็ม	11
11	แสดงภาพพืชพันธุ์พื้นบ้าน	12
12	แสดงภาพหุ่นตลกแต่ง	13
13	แสดงภาพพันธุ์ไม้ในสวน	13
14	แสดงภาพตลกแต่งสวน	14
15	แสดงภาพปลาดตะเพียนสวน	17
16	แสดงภาพปลาจากใบมะพร้าว	17
17	แสดงภาพของปีแยร์ บองนาร์	19
18	แสดงภาพของปีแยร์ บองนาร์	20
19	แสดงภาพของโมนเ	22
20	แสดงภาพของโมนเ	23
21	แสดงภาพของอัลมา ทาเดมา	25
22	แสดงภาพของอัลมา ทาเดมา	26
23	แสดงภาพของชนฤทธิ ทิพย์วาริ	28
24	แสดงภาพของชนฤทธิ ทิพย์วาริ	29
25	แสดงภาพผลงานก่อนการสร้างสรรค์ชิ้นที่ 1	34
26	แสดงภาพผลงานก่อนการสร้างสรรค์ชิ้นที่ 2	34
27	แสดงภาพผลงานก่อนการสร้างสรรค์ชิ้นที่ 3	35

สารบัญภาพประกอบ(ต่อ)

ภาพประกอบที่	หน้า
28 แสดงภาพผลงานก่อนการสร้างสรรค์ชิ้นที่ 4	35
29 แสดงภาพผลงานก่อนการสร้างสรรค์ชิ้นที่ 5	36
30 แสดงภาพผลงานก่อนการสร้างสรรค์ชิ้นที่ 6	36
31 แสดงภาพดินสอ	38
32 แสดงภาพฟู่กัน	38
33 แสดงภาพเฟรมผ้าใบ	39
34 แสดงภาพสีน้ำมัน	39
35 แสดงภาพจานสี	40
36 แสดงภาพน้ำมันลินสีด	40
37 แสดงภาพผ้าเช็ดสี	41
38 แสดงภาพร่างต้นแบบชิ้นที่ 1	42
39 แสดงภาพร่างต้นแบบชิ้นที่ 2	42
40 แสดงภาพร่างต้นแบบชิ้นที่ 3	43
41 แสดงภาพร่างต้นแบบชิ้นที่ 4	43
42 แสดงภาพเฟรมผ้าใบ	45
43 แสดงภาพภาพร่าง	45
44 แสดงภาพการลงสีน้ำมัน	46
45 แสดงภาพขั้นตอนในการเก็บรายละเอียด	46
46 แสดงภาพผลงานที่เสร็จสมบูรณ์	47
47 แสดงภาพผลงานการสร้างสรรค์ชิ้นที่ 1	48
48 แสดงภาพผลงานการสร้างสรรค์ชิ้นที่ 2	49
49 แสดงภาพผลงานการสร้างสรรค์ชิ้นที่ 3	50
50 แสดงภาพผลงานการสร้างสรรค์ชิ้นที่ 4	51
51 แสดงภาพผลงานการสร้างสรรค์ชิ้นที่ 5	52
52 แสดงภาพผลงานการสร้างสรรค์ชิ้นที่ 6	53
53 แสดงภาพผลงานการสร้างสรรค์ชิ้นที่ 7	54

สารบัญภาพประกอบ(ต่อ)

ภาพประกอบที่		หน้า
54	แสดงภาพผลงานการสร้างสรรค์ชิ้นที่ 8	55
55	แสดงภาพผลงานการสร้างสรรค์ชิ้นที่ 9	56
56	แสดงภาพผลงานการสร้างสรรค์ชิ้นที่ 10	57
57	แสดงภาพผลงานการสร้างสรรค์ชิ้นที่ 11	58
58	แสดงภาพผลงานการสร้างสรรค์ชิ้นที่ 12	59
59	แสดงภาพการวิเคราะห์จุด	77
60	แสดงภาพการวิเคราะห์เส้น	78
61	แสดงภาพการวิเคราะห์สี	79
62	แสดงภาพการวิเคราะห์น้ำหนัก	80
63	แสดงภาพการวิเคราะห์พื้นผิว	82
64	แสดงภาพการวิเคราะห์ที่ว่าง	83
65	แสดงภาพการวิเคราะห์เอกภาพ	84
66	แสดงภาพการวิเคราะห์รูปแบบหรือแบบอย่าง	86
67	แสดงภาพการวิเคราะห์เทคนิค	88
68	แสดงภาพการวิเคราะห์สัญลักษณ์	89
69	แสดงภาพการวิเคราะห์สัญลักษณ์จากพันธุ์พืช	90
70	แสดงภาพการวิเคราะห์สัญลักษณ์จากสิ่งมีชีวิต	91
71	แสดงภาพการวิเคราะห์สัญลักษณ์จากข้าวของเครื่องใช้	92

บทที่ 1

บทนำ

ตามบริบทของสังคมที่ดำเนินไปในปัจจุบัน ปัจจัยในการดำรงชีวิตยิ่งมากตามไปด้วย ตามเหตุการณ์ของการดำรงชีวิต ที่มีปัจจัยภายนอกเข้ามามีอิทธิพลมากขึ้นต่อการดำรงชีวิต ตามวัฒนธรรมใหม่ๆ ตามยุคสมัยที่คนในสังคมดำเนินไปอย่างไม่รู้ตัวและรู้ตัวตามวัฏจักรของการเกิดแก่เจ็บตาย ที่เป็นสิ่งที่มนุษย์ไม่อาจเปลี่ยนแปลงได้ ต่างมีเป้าหมาย ขวนขวายไขว่คว้าหาสิ่งที่ตนต้องการ อยากมีอยากได้ โดยลืมความต้องการที่แท้จริงภายในจิตใจ นั่นคือการสร้างความสุขให้กับตัวเองครอบครัวและคนรอบข้าง

เหตุการณ์ในการดำรงชีวิต ประสบการณ์และความสุขความทุกข์คนทุกคนอาจจะพบเจอแตกต่างกันแล้วแต่สังคมที่เจอที่อยู่และประเพณีวัฒนธรรมนั้นๆ สถานที่กิจกรรมที่แตกต่างกัน สภาพสังคมล้วนมีผลกระทบต่อความรู้สึกและจิตใจในการดำรงชีวิต การเปลี่ยนแปลงตามระยะเวลา ความเจริญทางสังคมและเทคโนโลยีที่ก้าวไปข้างหน้าอย่างไม่หยุดนิ่ง โดยทำให้คนในสังคมบางกลุ่มขาดจิตสำนึกในการรักษาหวงแหนธรรมชาติประเพณีวัฒนธรรมที่ดั้งเดิมที่คอยหล่อเลี้ยงชีวิตมนุษย์ให้มีรากฐานที่มั่นคงได้ ลืมความสุขความผูกพันในวิถีชีวิตชนบท ทั้งที่เป็นส่วนสำคัญในการดำรงชีวิตของคนในสังคมในการอยู่ร่วมกัน โดยอยู่ที่ว่าเราสามารถเก็บเอาความสุขความผูกพัน ความทรงจำที่ดั้งเดิมมาปรับใช้ในสังคมปัจจุบันอย่างไรให้มีความสุข และดำเนินชีวิตไปพร้อมกับความเจริญทางเทคโนโลยีและวัฒนธรรมได้ โดยที่ความทรงจำและจิตสำนึกนั้นอยู่ที่ว่าใครจะสามารถรับรู้ถึงความสุขที่แท้จริงและนำมาปรับ ใช้ในการดำรงชีวิตได้ ตามสถานะสังคมในปัจจุบัน ในภาวะที่เปราะบางและไม่มั่นคงของปัจจุบัน วันคืนเก่าๆชีวิตแบบไทยๆอาจจะเป็นที่ที่อบอุ่นที่สุดที่คนไทยสมัยใหม่จะสามารถกลับไปดำรงชีวิตได้อย่างปลอดภัย

การสร้างสรรคผลงานจิตรกรรมชุดจินตภาพแห่งความผูกพัน จึงเป็นสิ่งที่ต้องการถ่ายทอดถึงความสุขความผูกพันในวิถีชีวิตเหตุการณ์ต่างๆ ข้าวของเครื่องใช้ ของเล่นที่คอยสร้างคุณค่าความสุขความทรงจำที่ดีให้กับผู้รับชมผลงานวิจัยสร้างสรรค์ สัมผัส รับรู้ถึงความรู้สึก สุนทรีย์สภาพในผลงานตอบรับกับแนวความคิด ถ่ายทอดสู่ผู้ชม มองความสุขเล็กๆและสิ่งต่างๆรอบตัวเป็นแรงขับเคลื่อนสำคัญที่ทำให้สามารถดำรงชีวิตไปข้างหน้าอย่างมีความสุข ชิมชั๊ปสัญญลักษณ์เอกลักษณ์จากผลงานสู่การอนุรักษ์ทางประเพณีวัฒนธรรม ของเล่นข้าวของเครื่องใช้ สืบสานและถ่ายทอดต่อไป

คำสำคัญ (keywords) ของโครงการวิจัย

จินตภาพ	ภาพที่เกิดจากความนึกคิดหรือจินตนาการ อาจจะมาจากการทรงจำหรือคิดว่าควรจะเป็น เช่นนั้นตามความรู้สึก
ความสุข	ความรู้สึกหรืออารมณ์ ความสบายใจจากการกระทำ หรือการดำรงชีวิต ความพอใจ เต็มไปด้วยความสนุกความสบายใจ เพลิดเพลิน รวมถึงสิ่งทำให้เกิดความสุข
แนวความคิด	ประสบการณ์เรื่องราวจากอดีต ความทรงจำและผูกพัน จากการดำรงชีวิต ที่อบอุ่นเรียบง่าย สวยงามมีคุณค่าในการดำรงชีวิต เป็นรากฐานสำคัญที่สามารถสร้างทัศนคติให้สอดคล้องกับการดำรงชีวิตในปัจจุบัน สืบสาน อนุรักษ์ ดำรงไว้ซึ่งวิถีชีวิต ประเพณีและวัฒนธรรมในเอกลักษณ์ ทางวิถีชีวิตภายในท้องถิ่น ภายในพื้นที่จินตนาภาพแห่งความผูกพันความทรงจำ เรื่องที่ผ่านมามีในอดีต ทั้ง ความรู้สึกและการกระทำ โดยยังคงอยู่ภายในความรู้สึกภายในจิตใจตลอดเวลา
รูปแบบ	แสดงลักษณะเฉพาะ แสดงให้เห็นเป็นเช่นนั้น โดยการแสดงออกเป็นรูปธรรม ในผลงานสร้างสรรค์ อาจหมายถึง รูปทรง รูปร่าง สี สัน กระบวนการ หรือเทคนิควิธีการ เพื่อขยายขอบเขตในแนวความคิดจากนามธรรม เป็นรูปแบบจำเพาะเจาะจง แสดงอัตลักษณ์เฉพาะตัว ด้วยเทคนิคสีน้ำมันบนผ้าใบ
รูปร่าง	รูปลักษณะเป็น 2 มิติ เกิดขึ้นจากส่วนประกอบสำคัญของศิลปะ ได้แก่ เส้น สี น้ำหนัก ผิว ฯลฯ ไม่แสดงน้ำหนักแสงเงาให้เป็นปริมาตรหรือมวล อาจเป็น รูปร่างอิสระ ไม่จำกัดอยู่เฉพาะรูปทรงเรขาคณิต แสดงขอบเขตความกว้างความยาวรูปทรงองค์ประกอบศิลป์และสัญลักษณ์ คู่ความอบอุ่น ผูกพัน ความสุข สนุกสนานรื่นเริง ความทรงจำ จินตนาการในชีวิต

ความสำคัญ และที่มาของปัญหาที่ทำการวิจัย

1. เกิดจากการดำรงชีวิตที่เต็มไปด้วยความตึงเครียด ปัญหาอารมณ์ที่เศร้าหมองให้เปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่ดีขึ้นและเหมาะสม
2. เพื่อถ่ายทอดจินตนาการจากความผูกพัน ความสุข เพื่อผ่อนคลายจากสภาวะสังคมในปัจจุบัน
3. คนในท้องถิ่นขาดจิตสำนึกในการรักษาวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต ขาดการบำรุงรักษาศิลปวัฒนธรรม อนุรักษ์ประเพณีวัฒนธรรม เรื่องราวบรรยากาศในการดำรงชีวิต จากรากฐานในวิถีชีวิต

วัตถุประสงค์ของโครงการวิจัย/งานสร้างสรรค์

1. เพื่อสร้างจิตสำนึกในการหวงแหนรักษาเอกลักษณ์ สืบสานประเพณีวัฒนธรรม วิธีในการดำรงชีวิตภายในท้องถิ่น
2. เพื่อต้องการถ่ายทอดความคิดความรู้สึก ความผูกพัน เรื่องราวที่ประทับใจในวิถีชีวิตในชนบท ความสุขในการดำรงชีวิตของผู้สร้างสรรค์
3. เพื่อต้องการเผยแพร่ผลงานสร้างสรรค์ กระบวนการสร้างสรรค์ศึกษาค้นคว้า วิธีการ รูปแบบ ที่มีอัตลักษณ์เฉพาะตัวของผู้สร้างสรรค์ และเพื่อเป็นประโยชน์แก่การศึกษา ค้นคว้าทางด้านผลงานสร้างสรรค์แก่บุคคลทั่วไป

ขอบเขตของการสร้างสรรค์

ถ่ายทอดเนื้อหาเกี่ยวกับความรู้สึกภายในจิตใจที่อยู่ภายใต้ของการดำรงชีวิต ผ่านช่วงเวลาในการดำรงชีวิต จินตนาการและความทรงจำ พื้นที่ในท้องถิ่น ความสุข ความงามอบอุ่นเรียบง่ายในวิถีชีวิต สร้างจิตสำนึกหวงแหน รักษาเอกลักษณ์ ประเพณีวัฒนธรรม ทำนุบำรุงรักษาท้องถิ่น แสดงสีสันผ่านรูปทรง ของเล่นต่างๆ เรื่องราวที่ได้สัมผัส และความคิดความเชื่อผ่านสิ่งประทับใจ (Impression) ส่งผลต่อภาพร่างต้นความคิดแบบฉับพลันและผ่านผลงาน จิตรกรรมแบบ 2 มิติ วิธีการแบบเหมือนจริงผสมผสานกับจินตนาการส่วนตัวในการถ่าย ทอดความสุข ใช้สีเป็นตัวสื่อจินตนาการและอารมณ์ความรู้สึกในการถ่ายทอดถึงสัญลักษณ์ แห่งการหวงแหนและอนุรักษ์ ด้วยเทคนิคสีน้ำมันบนผ้าใบ สร้างบรรยากาศของภาพถ่ายทอดความสุขความผูกพันคำนึงถึงเอกลักษณ์ในท้องถิ่น

ทฤษฎี สมมุติฐาน

ผลตอบรับจากการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมสามารถทำให้คนในสังคมคิด คำนึงถึงคุณค่าอันดีงาม ความสุขความสนุกสนาน อบอุ่นผูกพันในช่วงเวลาในการดำรงชีวิตในอดีต ผู้การถ่ายทอดสืบสานสู่สังคมในปัจจุบัน ปรับไปใช้ในการพัฒนาคน สังคม และประเทศในทุกๆด้านตลอดจนพัฒนาจิตใจ ผ่านประสบการณ์ ความทรงจำและจินตนาการที่สร้างสรรค์เป็นผลงานจิตรกรรม

กรอบแนวความคิดของโครงการวิจัย

ประสบการณ์เรื่องราวจากอดีต ความทรงจำและผูกพัน ล้วนเป็นการดำรงชีวิต ที่อบอุ่นเรียบง่าย อยู่ท่ามกลางธรรมชาติ ประสบการณ์ที่มีคุณค่าต่อการปรับใช้ใน การดำรงชีวิต เป็นรากฐานสู่ทัศนคติในสังคมปัจจุบันให้สอดคล้องกับการดำรงชีวิต สืบสาน อนุรักษ์ ประเพณีวัฒนธรรมในท้องถิ่นภาคใต้ ยังคงไว้ซึ่งความสุข ความสวยงาม ในพื้นที่แห่งจินตนาภาพแห่งความผูกพัน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. สร้างจิตสำนึกในการสืบสานอนุรักษ์ วิถีในการดำรงชีวิต ประเพณีวัฒนธรรมในท้องถิ่น
2. เพื่อได้ตระหนักถึงคุณค่าและความสำคัญทางด้านจิตใจมากกว่าทางด้านวัตถุนิยม ผ่านเรื่องราวในวิถีชีวิตชนบท
3. ได้เผยแพร่ความรู้กระบวนการสร้างสรรค์ ตลอดถึงการพัฒนาการสร้างสรรค์ต่อนักศึกษาและบุคคลทั่วไปที่สนใจในการสร้างสรรค์ผลงานตามแนวทางเฉพาะตนสู่เอกลักษณ์ในการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมโดยการแสดงนิทรรศการ ในวารสารหรือสูจิบัตร

แผนการถ่ายทอดเทคโนโลยีหรือผลการวิจัยสู่กลุ่มเป้าหมาย

1. แสดงผลงานสร้างสรรค์โดยการจัดนิทรรศการหรือเข้าร่วมแสดงผลงานนิทรรศการ กับหน่วยงานภายนอก
2. นำไปใช้ในกระบวนการเรียนการสอนหลักสูตรสาขาวิชาจิตรกรรม ในวิชาจิตรกรรม 3 วิชาจิตรกรรม 6 วิชาจิตรกรรม 7 และวาดเส้นสร้างสรรค์

วิธีการดำเนินการวิจัย และสถานที่ทำการทดลอง/เก็บข้อมูล

1. ศึกษาข้อมูล
2. รวบรวมข้อมูล
3. วิเคราะห์ สังเคราะห์ และจัดลำดับขั้นตอนทางความคิด
4. ค้นคว้าการแสดงออกและอิทธิพลที่ได้รับ
5. ทดลองการสร้างภาพร่าง
6. คัดสรรภาพร่าง
7. สร้างสรรค์ผลงาน
8. วิเคราะห์ผลงานในช่วงปฏิบัติ
9. วิเคราะห์ผลงานภาคเอกสาร
10. เผยแพร่ผลงาน

ระยะเวลาทำการวิจัย และแผนการดำเนินงานตลอดโครงการวิจัย (ให้ระบุขั้นตอนอย่างละเอียด)

วันที่ 1 ตุลาคม 2556 - 30 กันยายน 2557

ลำดับ	กิจกรรม	ระยะที่ 1				ระยะที่ 2				ระยะที่ 3			
		ต.ค	พ.ย	ธ.ค	ม.ค	ก.พ	มี.ค	เม.ย	พ.ค	มิ.ย	ก.ค	ส.ค	ก.ย
1	กำหนดหัวข้อ												
2	สำรวจและศึกษาเอกสาร												
3	สร้างภาพร่าง												
4	ดำเนินการสร้างสรรค์												
5	วิเคราะห์ผลงาน												
6	สรุปผลงาน												
7	รายงานผลการสร้างสรรค์												
8	เผยแพร่ผลงานสร้างสรรค์												

ผลสำเร็จและความคุ้มค่าของการวิจัยที่คาดว่าจะได้รับ

1. เป็นการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรม รวบรวมข้อมูล วิเคราะห์สัญลักษณ์ประเพณีวัฒนธรรมภายในความทรงจำ ผู้การเปลี่ยนแปลงทางสังคม เพื่อยังดำรงไว้ซึ่งการอนุรักษ์ห้วงแห่ง สืบสานประเพณีวัฒนธรรม
2. สร้างจิตสำนึกในการสืบสาน อนุรักษ์ วิถีชีวิต การละเล่น ประเพณีวัฒนธรรมในท้องถิ่น
3. ตระหนักถึงคุณค่าและความสำคัญทางด้านจิตใจมากกว่าทางด้านวัตถุนิยมและสังคมสมัยใหม่ โดยสืบรากฐานที่ดั้งเดิมในการดำรงชีวิต
4. เผยแพร่ความรู้กระบวนการสร้างสรรค์ ตลอดถึงการพัฒนาการสร้างสรรค์ต่อนักศึกษา และบุคคลทั่วไปที่สนใจ
5. เผยแพร่ผลงานสร้างสรรค์ในสังคมวงกว้างในวารสารหรือสูจิบัตร
6. เป็นแนวทางในการศึกษาค้นคว้าและนำไปปรับใช้ในการเรียนการสอนของนักศึกษาในรายวิชาวาดเส้นสร้างสรรค์ วิชาจิตรกรรม 3 วิชาจิตรกรรม 6 และวิชาจิตรกรรม 7

บทที่ 2

เอกสารและข้อมูลที่เกี่ยวข้อง

การสร้างสรรคผลงานวิจัยสรรคสรคของข้าพเจ้าล้วนเกิดมาจากความผูกพันความรู้สึกภายในจิตใจ ความรักความอบอุ่นในวิถีชีวิต ความสุขในอดีตกับเรื่องราวในชีวิตประจำวัน ที่ล้วนอยู่ในความทรงจำถึงแม้ในปัจจุบันจะดำรงชีวิตอยู่ในสังคมเมืองก็ตามอยู่กับเรื่องราวและเหตุการณ์ที่เกี่ยวกับเทคโนโลยีที่ทันสมัย แต่ก็ยังไม่ลืมความเรียบง่ายในวิถีชีวิตในชนบทและพฤติกรรมในการดำรงชีวิตที่ดีงาม ความคิดสร้างสรรค์จะเกิดขึ้นได้จากบุคลิกและอุปนิสัยของความช่างสังเกต ช่างคิด ช่างสงสัย ใคร่รู้ และรู้จักที่จะตั้งคำถามและค้นหาคำตอบ จนเกิดผลงานวิจัยสรรคสรคเรื่อง จินตภาพแห่งความผูกพัน ที่มุ่งเน้นความสุข ความรู้สึกที่ดีงาม อบอุ่น ผูกพันในวิถีชีวิตที่เรียบง่าย บรรยากาศรอบตัวในการดำรงชีวิต ถ่ายทอดเป็นผลงานจิตรกรรม จากการศึกษาค้นคว้าสามารถรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยสรรคสรคได้เป็น 5 หัวข้อดังนี้

อิทธิพลที่ได้รับจากธรรมชาติ

อิทธิพลที่ได้รับจากหนังสือและนิตยสาร

อิทธิพลที่ได้รับจากการละเล่นและประเพณีวัฒนธรรมภาคใต้

อิทธิพลที่ได้รับจากผลงานศิลปกรรม

อิทธิพลที่ได้รับจากธรรมชาติ

ความผูกพันกับเรื่องราวต่างๆในธรรมชาติ ล้วนเป็นวิถีชีวิตที่มีความสุขและอยู่ในความทรงจำตลอดมา อยู่ในสิ่งต่างๆในสิ่งแวดล้อมรอบตัวเรา ธรรมชาติได้สอนให้เราเรียนรู้การใช้ชีวิตและอยู่ร่วมกัน แรงบันดาลใจส่วนใหญ่มาจากธรรมชาติ รายละเอียดที่เกิดธรรมชาติทั้งเส้นที่มันเกิดขึ้นโดยมิได้จงใจ ลีลาความงามในธรรมชาติ จังหวะของเส้นที่มีทั้งขนาดใหญ่เล็ก หมุนวนทับซ้อนกันไปมาอย่างน่าสนใจ อาจจะมองได้เป็นสิ่งใหม่ก่อเกิดเป็นรูปทรงต่างๆภายใน อีกทั้งรูปทรงของพืชพันธุ์อย่างอื่นที่มีอยู่ลึลล้าท่าทางที่มีเอกลักษณ์ของแต่ละชนิด ลีลาในธรรมชาติก็เป็นส่วนสำคัญอย่างยิ่งในการสร้างสรรค์ผลงานวิจัย ลีลาแบบไหนอย่างไรที่เราสามารถถ่ายทอดให้ผู้ชมรับรู้และเกิดความผูกพันความสุขในเรื่องที่ได้นำเสนอ ลีลาที่มีความพิเศษ ความสวยงามและอบอุ่น ซึ่งเกือบทั้งหมดในการสร้างสรรค์ผลงานวิจัยในครั้งนี้ล้วนมีที่มาจากธรรมชาติ ส่งผลต่อการสร้างสรรค์ จินตนาการถึงเรื่องราว บรรยากาศแห่งความผูกพันสิ่งแวดล้อมรอบตัวนั้นล้วนเป็นสิ่งเรียนรู้ที่สำคัญในกระบวนการสร้างสรรค์ผลงาน

ธรรมชาตินั้นเป็นขุมทรัพย์ที่ยิ่งใหญ่ที่มนุษย์จะใช้เพื่อการศึกษา ดังนั้นการอ่านภาษาของการมองเห็นคือจิตรกรรม จึงเป็นการถอดสัญลักษณ์ที่มีอยู่แล้วทั้งสิ้นในธรรมชาติ ผู้สร้างสรรค์ผลงานศิลปะมองเห็นภาษาที่อ่านออกแล้วจากธรรมชาติ จึงได้นำมาใช้เป็นสื่อสัญลักษณ์ของการแสดงออกที่ปรากฏอยู่ในภาพเขียน

ภาพประกอบที่ 1 ภาพดอกบัว แสดงถึงความสงบและเรียบง่ายในการดำเนินชีวิต

ภาพประกอบที่ 2 ดอกเบญจมาศ แสดงสีสันความงามที่เกิดขึ้นบริเวณรอบพื้นที่ในการดำรงชีวิตในชนบท

ภาพประกอบที่ 3 อ่างบัว บรรยากาศอ่างบัวรอบๆบริเวณพื้นที่บ้านในชนบทที่พบเห็นได้ทั่วไป

ภาพประกอบที่ 4 ใบบอนริมบ้าน แสดงถึงวิถีชีวิตที่เรียบง่ายพอเพียงกับสิ่งแวดล้อมรอบตัว
สัญลักษณ์พื้นถิ่นที่เกี่ยวเนื่องกันกับแนวความคิด

ภาพประกอบที่ 5 ดอกดาวเรือง สีส้มความงามที่พบเห็นได้ทั่วไปในวิถีชีวิตชนบท ความงามสดใส
ความนิ่งสงบ เรียบง่าย

ภาพประกอบที่ 6 แมวหลับ แสดงท่าทางอริยาบถที่ถ่านทอดถึงคนดูในการหลับพัก พักผ่อนจากเรื่อง
ต่างๆในการดำรงชีวิต แทนค่าทั้งผู้ชมและผู้สร้างสรรค์กับพื้นที่แห่งความสงบ

ภาพประกอบที่ 7 กระถางบัว สะท้อนการเก็บรักษาหวงแหนความดีงาม พื้นที่แห่งความสงบ ให้อยู่ในความรู้สึทักของผู้สร้างสรรค์

ภาพประกอบที่ 8 แมวจ้องมอง อากัปกิริยาแห่งความสนุกสนานกับพื้นที่แห่งความสุข

ภาพประกอบที่ 9 ไห แสดงถึงการรักษาห้วงแหวน ปมเพาะสิ่งทีดิงามสวยงามในวิถีชีวิต

ภาพประกอบที่ 10 ดอกเข็ม แสดงถึงความปิติสุข สวยงาม แจ่มใสท่ามกลางสิ่งแวดล้อมบริเวณ
รอบบ้าน

ภาพประกอบที่ 11 พืชพันธุ์พื้นบ้าน แสดงถึงความปิติสุข สวยงาม ความอุดมสมบูรณ์ในธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมบริเวณรอบบ้าน

อิทธิพลที่ได้รับจากหนังสือและนิตยสาร

ข้อมูลจากหนังสือส่วนใหญ่ให้อิทธิพลต่อข้าพเจ้าในการสร้างสีสันและบรรยากาศของภาพ เป็นข้อมูลที่ข้าพเจ้ามีความประทับใจในประเพณี วัฒนธรรม การละเล่นพื้นบ้านภาคใต้ ของเล่นที่ใช้สีสันสะดุดตา ทำให้เกิดมุมมองใหม่ ในการสร้างสรรค์ ที่เกิดขึ้นจากการศึกษาค้นคว้า สถานที่ที่มีการพัฒนาตลอดเวลา เปิดโลกแห่งจินตนาการและการพบเจอความรู้ใหม่ผ่านการตกแต่งต่างๆ ในหนังสือ เช่น หนังสือ my home หนังสือ room หนังสือ บ้านและสวน โดยซึมซับบรรยากาศที่สวยงาม สีสัน และความเงียบสงบ จากภาพต่างในหนังสือมาปรับใช้ให้เข้ากับการสร้างสรรค์ผลงาน ทั้งในเรื่องของการจัดองค์ประกอบของภาพ จังหวะในการถ่ายภาพของนิตยสารนั้นๆ ที่เต็มไปด้วยรายละเอียด และบางจุดกลับสวยงามด้วยพื้นที่ว่าง ในการวางจังหวะรูปทรง บรรยากาศ สีสัน ความนิ่งเงียบสงบจะเห็นได้ชัดในข้อมูล

ภาพประกอบที่ 12 หุ่นตกร่าง แสดงถึงความสวยงาม ความอุดมสมบูรณ์ในธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
บริเวณรอบบ้าน

ภาพประกอบที่ 13 พันธ์ไม้ในสวน แสดงถึง ความอุดมสมบูรณ์ในธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
บริเวณรอบบ้าน

ภาพประกอบที่ 14 ตกแต่งสวน แสดงถึงการตกแต่ง แสดงถึงความอุดมสมบูรณ์ใน
ธรรมชาติ ที่สวยงาม

อิทธิพลที่ได้รับจากการละเล่นและประเพณีวัฒนธรรมภาคใต้

ของเล่นที่เกิดจากธรรมชาติเป็นสิ่งเรียนรู้ที่สำคัญ เกิดสิ่งใหม่ที่ต่อยอดมากจากการสร้างสรรค์ของมนุษย์ในสมัยก่อนมีคุณค่าในการเก็บอนุรักษ์ รักษาเอกลักษณ์ทางประเพณีและวัฒนธรรมนั้นไว้ ของเล่นข้าวของเครื่องใช้พื้นถิ่นในอดีตยังเป็นพื้นฐานทางความคิดและมีอิทธิพลต่อการวิจัยสร้างสรรค์ของข้าพเจ้าในการนำเสนอ ปรับใช้รูปแบบของข้อมูลให้เกี่ยวเนื่องกับผลงานสร้างสรรค์ โดยนำเอารูปทรงของของเล่นข้าวของเครื่องใช้ในชีวิตประจำวันในอดีตมาพัฒนาต่อเนื่องร่วมกับกระบวนการพัฒนาสู่การสร้างสรรค์ สะท้อนความคิดความรู้สึกต่อผู้ชมในการวางแผนรักษาเอกลักษณ์ ทางด้านประเพณี วัฒนธรรมการละเล่นพื้นบ้านในท้องถิ่น สร้างความสัมพันธ์กับรูปทรงอื่นๆภายในผลงานเชื่อมโยงทั้งเรื่องสี ทำทาง บรรยากาศที่ต้องการแสดงออกถึงความสุขความผูกพัน ที่ที่ดูสวยงาม สดใส และแทรกไปด้วยลึที่อบอุ่นโทนเหลืองส้มในทุกๆภาพ โดย นักวิชาการสันนิษฐานกันว่านาฏศิลป์หรือการละเล่นพื้นบ้านน่าจะเกิดจากการที่มนุษย์พยายามแสดงออกถึงความรู้สึกโดยการลอกเลียนแบบจากธรรมชาติ การเคลื่อนไหวของมนุษย์และสัตว์ นำไปสู่ของเล่นหรือการละเล่นต่างๆ

ประเพณีวัฒนธรรมภาคใต้

ประเทศไทยเป็นชนชาติที่เก่าแก่วัฒนธรรมประจำชาติเป็นเอกลักษณ์ของตนเองทั้งใน ด้าน ภาษา วรรณคดี ศิลปะ ดนตรี อาหาร การแต่งกาย เป็นสิ่งที่บรรพบุรุษสร้าง และสั่งสมมาตั้งแต่อดีต โดย วัฒนธรรมบางอย่างคนไทยรับมาจากชนชาติอื่นแล้วนำมาผสมผสานดัดแปลงให้เข้ากับสังคมไทย จน กลายเป็นเอกลักษณ์ของไทย วัฒนธรรม คือ วิถีชีวิตของคนในสังคมเป็นแบบแผนการประพฤติปฏิบัติ และการแสดงออก ซึ่งความรู้สึกรู้สึกนึกคิดในสถานการณ์ต่าง ๆ ที่สมาชิกในสังคมเดียวกันสามารถเข้าใจ ซาบซึ้ง ยอมรับและใช้ปฏิบัติร่วมกัน อันจะนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในสังคมนั้น ๆ วัฒนธรรมพื้นบ้าน หมายถึง วิถีการดำเนินชีวิตของคนส่วนใหญ่ในสังคมแต่ละท้องถิ่น ซึ่งมีแนว ประพฤติปฏิบัติร่วมกันมายาวนาน ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน เช่น วัฒนธรรมพื้นบ้านภาคเหนือ วัฒนธรรม พื้นบ้านภาคอีสาน วัฒนธรรมพื้นบ้านภาคกลาง วัฒนธรรมพื้นบ้านภาคใต้ เป็นต้น

ประเพณี คือ แนวทางปฏิบัติที่คนในสังคมยึดถือ และสืบทอดกันมาเห็นว่าเป็นสิ่งที่ถูกต้องดีงาม ทำให้ การอยู่ร่วมกันเป็นปกติสุข ประเพณีแบ่งออก 3 ประเภท คือ

1. จารีตประเพณี คือ ประเพณีที่เกี่ยวข้องกับด้านศีลธรรมหากผู้ใด ฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามถือว่าเป็น คนชั่ว เช่น การประพาศดินเป็นผู้มีความกตัญญู
2. ขนบประเพณี คือ ประเพณีที่ปฏิบัติสืบทอดกันมาตั้งแต่อดีต และยังคงปฏิบัติกันมาจนทุกวันนี้ ได้แก่ พิธีทำศพ บวชนาคแต่งงาน เป็นต้น
3. ธรรมเนียมประเพณี คือ ประเพณีที่มีผู้ฝ่าฝืนหรือทำผิดก็ไม่ถือว่าสำคัญมากเพียงแต่ไม่เป็นที่ ยอมรับของสังคม เช่น ประเพณีการพบญาติผู้ใหญ่ต้องไหว้เป็นการแสดงความเคารพ มีผู้ให้ความ ช่วยเหลือต้องกล่าวคำ ว่า “ขอบคุณ” ขนบธรรมเนียมประเพณีพื้นบ้าน หมายถึง ประเพณีต่าง ๆ ที่ถือ ปฏิบัติ ในสังคมพื้นบ้านตลอดจนความเชื่อเรื่องเวทมนตร์คาถา สิ่งศักดิ์สิทธิ์ซึ่งความเชื่อ และ ขนบธรรมเนียมประเพณีพื้นบ้านเหล่านี้เป็นต้น กำเนิดของพิธีกรรมต่าง ๆ ทั้งที่เป็นประเพณีส่วนบุคคล และประเพณีส่วนรวม ประเพณีไทยอันดีงามที่สืบทอดต่อกันมานั้น ล้วนแตกต่างกันไปตามความเชื่อ ความผูกพันของผู้คนต่อพุทธศาสนา และการดำรงชีวิตที่สอดคล้องกับฤดูกาลและ ธรรมชาติอย่างชาญ ฉลาดของชาวบ้านในแต่ละท้องถิ่นทั่วแผ่นดินไทย

ประเพณีวัฒนธรรมภาคใต้ได้รับวัฒนธรรมบางส่วนมาจากมาเลเซีย นับถือศาสนาพุทธและ ศาสนาอิสลาม พูดภาษาปักษ์ใต้หรือแหลงใต้ ตัวอย่างวัฒนธรรมภาคใต้ เช่นปลูกบ้านยกพื้นสูง เสาวาง อยู่บนตอ หลังคาทรงสูง ลาดเฉียงชายคายื่นยาว การแต่งกายพื้นเมือง ผู้ชายนุ่งผ้าโสร่ง ใส่เสื้อคอกลม ใช้ ผ้าขาวม้าพาดบ่า ผู้หญิงนุ่ง

ผ้าจีนหรือผ้าปาเต๊ะ ไม้เสื่อคอกกลม อาหารพื้นเมือง อาหารส่วนใหญ่เป็นแกงรสเผ็ด เช่นแกงไตปลา แกงเหลือง แกงฮังเล ข้าวยา น้ำบูดู ศิลปะการแสดงเช่น โนห์รา ลิเกฮูลู หนังตะลุง เต็นรองเง็ง ประเพณีวัฒนธรรมของภาคใต้ เช่น หนังตะลุง, รำรองเง็ง

นิยามศัพท์การเล่นพื้นบ้าน

การเล่น หมายถึง การทำกิจกรรมเพื่อความสนุกสนาน เพลิดเพลิน

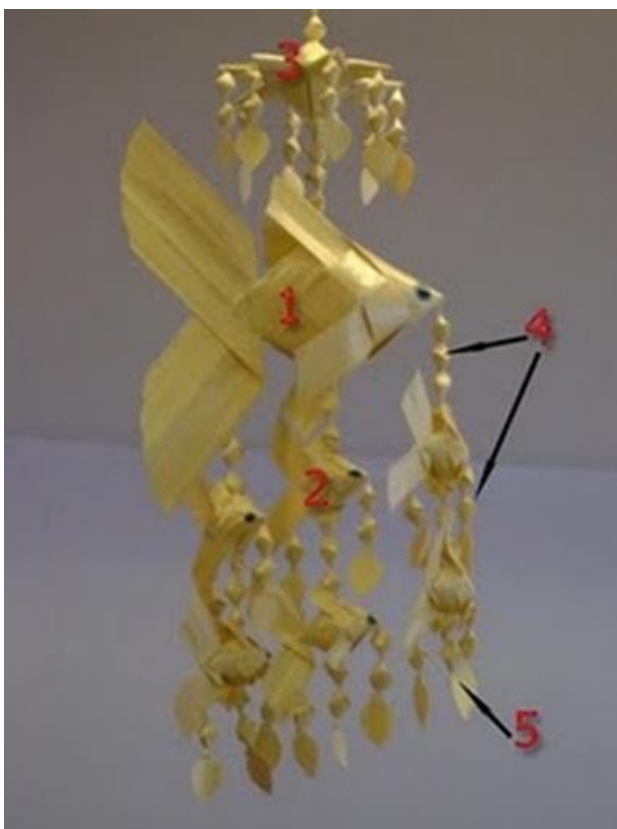
การเล่นพื้นบ้าน หมายถึง การทำกิจกรรมเพื่อความสนุกสนาน เพลิดเพลิน ได้แก่ กระโดดเชือกคู่ ขาโถกเถก แข่งเรือคน โพงพาง เป็นต้น สุขพัชรา ชัมเจริญ (2546 : 1 อ้างอิงมาจาก พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน.) พ.ศ. 2525 ได้ให้ความหมายของคำว่า การเล่น ไว้ว่า การเล่นงานมหรสพต่างๆ การแสดงต่างๆ เพื่อความสนุกสนานรื่นเริง การเล่นของเด็กตรงกับภาษาอังกฤษว่า Play ซึ่งหมายถึง การเล่น เล่นสนุก

สุขพัชรา ชัมเจริญ (2546 : 1 อ้างอิงมาจาก Hurloch 1956 : 321.) ได้กล่าวไว้ว่า การเล่นเป็นกิจกรรมที่ก่อให้เกิดความเพลิดเพลิน สนุกสนาน โดยไม่คำนึงถึงผลที่เกิดขึ้นและเป็นกิจกรรมที่กระทำโดยไม่มีการบังคับ

สุขพัชรา ชัมเจริญ (2546 : 1 อ้างอิงมาจาก Rudolph 1984 : 95.) ได้ให้ความหมายของการเล่นว่าเป็นกระบวนการพัฒนาทั้ง 4 ด้าน ของเด็ก คือ ด้านร่างกาย ด้านสติปัญญา ด้านอารมณ์และสังคม

สุขพัชรา ชัมเจริญ (2546 : 1 อ้างอิงมาจาก ผอบ โปษะกฤษณะ.) ได้ให้ความหมายของการเล่นของเด็กไทยไว้ว่าเป็นการเล่นต่างๆของเด็กที่นิยมเล่นกันในชีวิตประจำวัน โดยสืบทอดมาจากคนรุ่นก่อน ซึ่งบางประเภทมีบทร้อง และบทรำประกอบ ส่วนกฎเกณฑ์ต่างๆมีการกำหนดขึ้นเองตามข้อตกลงของกลุ่มผู้เล่นในแต่ละท้องถิ่น บางครั้งก็เล่นเพื่อความสนุกสนานรื่นเริง แต่บางครั้งก็เล่นเพื่อการแข่งขัน การเล่นพื้นบ้านภาคใต้

ภาคใต้เป็นภูมิภาคหนึ่งของไทยที่มีประวัติศาสตร์ยาวนาน และมีการสังสรรค์วัฒนธรรมที่หลากหลาย จากสภาพภูมิศาสตร์ที่เอื้ออำนวยทำให้ภูมิภาคนี้มีกลุ่มชนหลายชาติพันธุ์เข้ามาติดต่อสัมพันธ์และตั้งถิ่นฐาน จึงทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและผสมผสานทางวัฒนธรรมหลายอย่างจนเกิดเป็นวัฒนธรรมภาคใต้ที่มีลักษณะเฉพาะ อย่างเด่นชัด อันรวมถึงวัฒนธรรมด้านนาฏศิลป์หรือการเล่นพื้นบ้าน

ภาพประกอบที่ 15 ปลายะเพียนสาน ความสุขในการเล่น ของเล่นจากธรรมชาติ

ภาพประกอบที่ 16 ปลายากใบมะพร้าว แสดงถึงการรักษา ห่วงแทนการเล่นผ่านสิ่งแวดล้อม และประโยชน์จากธรรมชาติ

อิทธิพลที่ได้รับจากผลงานศิลปะกรรม

ปีแยร์ บองนาร์ Pierre Bonnard ค.ศ.1867-1947

ปีแยร์ บองนาร์เป็นจิตรกรชาวฝรั่งเศสคนสำคัญในกลุ่มนาบีส (Nabis) สร้างสรรค์ผลงานในลักษณะ Impressionism เพื่อนร่วมกลุ่มได้กล่าวว่าเป็น The Very Japanese Nabi เพราะบองนาร์เองได้นำรูปแบบและวิธีการจัดการองค์ประกอบในงานภาพพิมพ์และไม้ของญี่ปุ่นมาสร้างสรรค์ผลงาน บองนาร์มีความชำนาญในการใช้สีน้ำมันเป็นอย่างมาก การใช้สีทับซ้อนกันอย่างกลมกลืนแสดงอารมณ์ความรู้สึกส่วนตัวได้อย่างดีเยี่ยม ใช้สีและจังหวะของพู่กันอย่างพิเศษและมีเอกลักษณ์เฉพาะตน ซึ่งทำให้ข้าพเจ้ามีความประทับใจเป็นอย่างมากเช่น ภาพสตรีเปลือยหน้ากระจกเงา ค.ศ.1931 (Nude Before A mirror) บองนาร์ได้บรรยายไว้ว่า “หน้าอกสีชมพู แขนสีทองและช่วงหลังที่สะท้อนประกายเป็นสีส้ม แดง ม่วงอมสีทองเรื่อๆ เป็นความสวยงามที่สุดจะพรรณนา” บองนาร์ชอบวาดภาพบุคคลในครอบครัวกับสิ่งแวดล้อมภายในบ้าน ซึ่งเป็นลักษณะของภายในบ้านของชนชั้นกลางของชาวฝรั่งเศส ใช้สีแสดงบรรยากาศสลับๆ มีรายละเอียดของลวดลายตกแต่ง

นักวิจารณ์ศิลปะสมัยนั้นได้ขนานนามปีแยร์ บองนาร์ว่า “Animist” ซึ่งบองนาร์กล่าวว่า จิตรกรรมภาพเปลือยเป็นงานที่ยากจนไม่กล้าที่จะเริ่มต้นอีก ผลงานชุดนี้ของเขาเป็นงานขนาดเล็ก มักจะจึงไว้กับผนังห้อง ห้อยยาวลงมาและวาดหลายๆ ภาพบนผนังเดียวกัน ซึ่งงานของบองนาร์คือการทำเอาความคิดแรกเริ่ม (The First Idea) และความเข้ายวนใจในตอนแรกเริ่มมาสร้างสรรค์ “หากความคิดแรกเริ่มมลายหายไปสิ่งที่ยังคงเหลืออยู่ก็จะเป็นแค่รูปแบบของวัตถุซึ่งสะกดตา และครอบงำศิลปินเท่านั้น” ซึ่งบองนาร์ได้กล่าวเอาไว้ จิตรกรรมสีปาสเทล ชุดสตรีเปลือยในห้องน้ำยุคสุดท้ายของเดอกาส์ ให้อิทธิพลต่อบองนาร์อย่างสูง ผู้การจุดประกายในการวาดภาพสตรีเปลือยในห้องโดยมีนางแบบชื่อ มาร์ธ (Marthe) ต่อมากลายเป็นคู่ชีวิตถึง 49 ปี และวาดเรือนร่างอันงดงามของเธอไว้ไว้ทุกพื้นที่ภายในบ้านเป็นจำนวนมาก จนภรรยาสุดที่รักเสียชีวิต บองนาร์ก็ไม่เคยวาดภาพเปลือยของสตรีอื่นอีกเลย

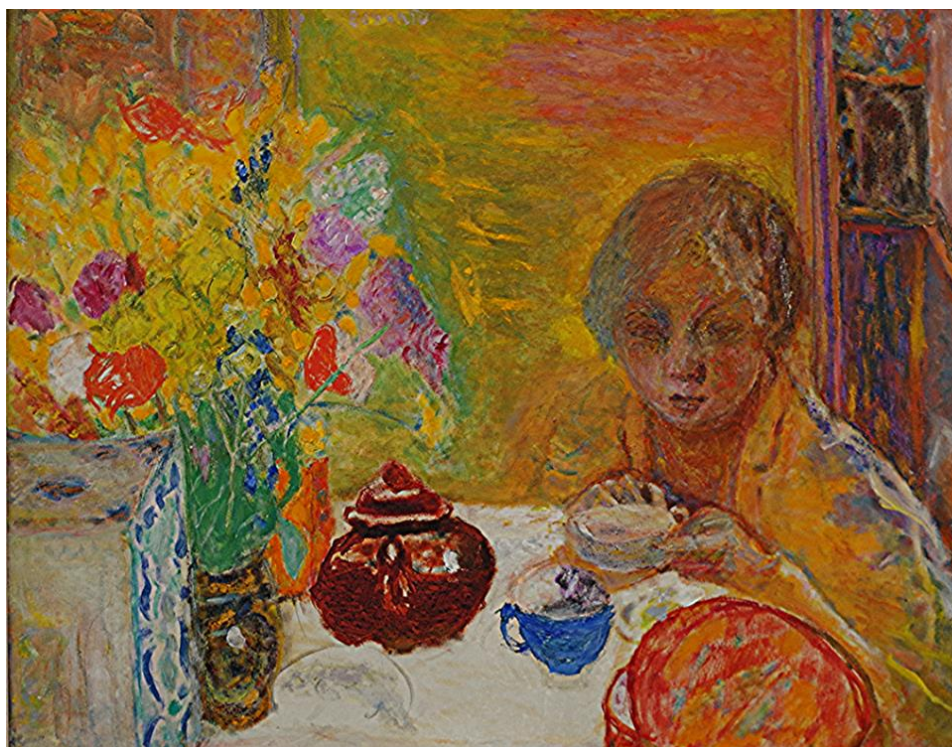
ผลงานของปีแยร์ บองนาร์เกือบทุกชิ้น สร้างความรู้สึกอารมณ์ต่อผู้ชมได้อย่างดีอย่าง สีสันที่แปลกสะกดตา ยากแก่การเลียนแบบ ซึ่งส่งผลต่อการศึกษาคุณค่าสร้างสรรค์ของข้าพเจ้าเป็นอย่างยิ่ง กระบวนการในการสร้างสรรค์ความคิด เทคนิคสีน้ำมันที่มีลักษณะพิเศษ มีความชำนาญอย่างสูงในการสร้างความกลมกลืนให้แก่ภาพ คู่สีที่สามารถใช้ได้ตามจินตนาการของศิลปิน ค่อยๆ วางจังหวะทับซ้อนไปเรื่อยๆ จนเกิดสีที่หลากหลาย แต่ยังคงแสดงถึงบรรยากาศที่กลมกลืนในแนวความคิดเดียวกัน ทุกๆ ชิ้นแสดงถึงความสวยงามสดใส มีความสุข ดังที่ศิลปินมีความสุขกับพื้นที่ภายในบ้านในห้อง และภรรยาอันเป็นที่รักของเขา ซึ่งเป็นกระบวนการสำคัญที่ข้าพเจ้าได้นำมาปรับใช้ เป็นกระบวนการที่สามารถสร้างบรรยากาศภายในภาพได้เป็นอย่างดี การรับรู้เรื่องราวแรก หรือสัมผัสแรกที่รู้สึก ของบองนาร์เป็นลักษณะแนวคิดที่ตรงกับการสร้างสรรค์ของข้าพเจ้าที่ได้ให้นำความสุขความผูกพันจากชนบท สัมผัสแรกที่เรียบง่าย

อบอุ่น สวยงาม ไม่ต้องปรุงแต่ง เปลี่ยนแปลง ปิดเปลือกความรู้สึกที่ประทับใจในครั้งแรก แล้วสามารถถ่ายทอดผลงานมาได้อย่างตรงไปตรงมาเป็นผลงานเชิงรูปธรรมอยู่ สามารถรับชมหรือสัมผัสได้ง่าย เข้าถึงอารมณ์ความรู้สึกได้เป็นอย่างดีแก่ผู้ชมผลงานสร้างสรรค์ของข้าพเจ้า

ภาพประกอบที่ 17 ภาพของปีแยร์ บองนาร์ The Terrace at Vernonnet,1995

ที่มา:<https://artsandculture.google.com> (7 มกราคม 2558)

ภาพประกอบที่ 18 ภาพของปีแยร์ บองนาร์ Le déjeuner I vers, 1932
ที่มา:<https://artsandculture.google.com> (7 มกราคม 2558)

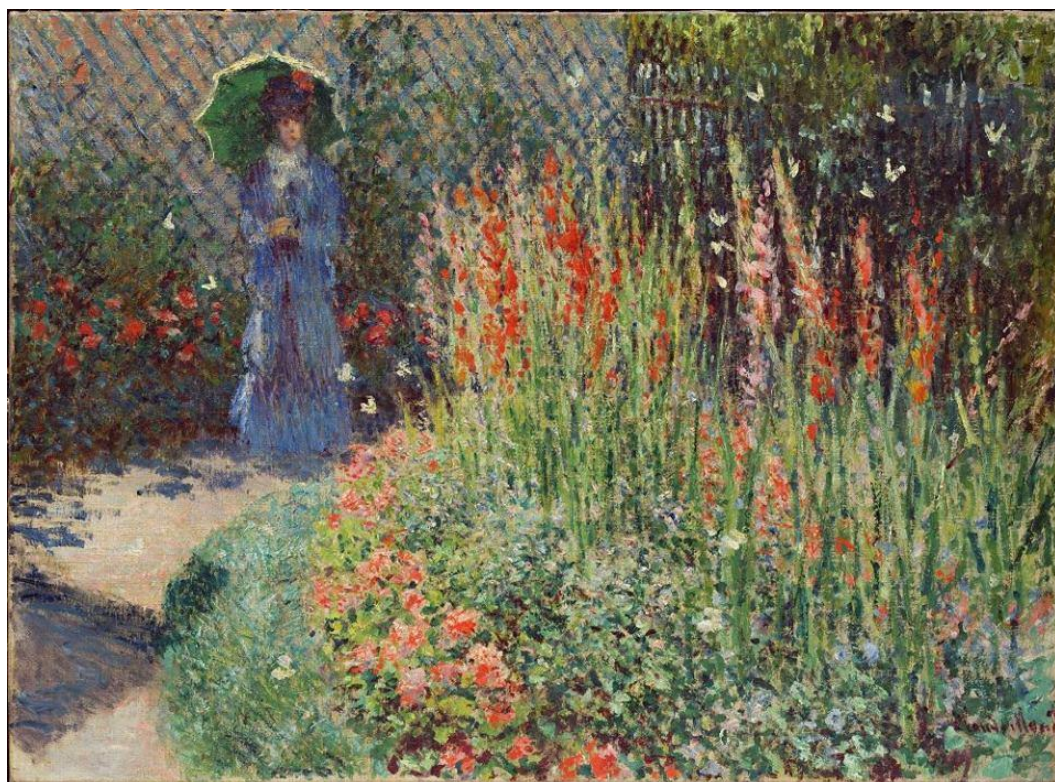
โคล้ด โมเน่ Claude Monet ค.ศ.1867-1947

ผลงานของศิลปินอีกท่านหนึ่งที่ข้าพเจ้าประทับใจคือ โมเน่ มีอิทธิพลต่อการสร้างสรรค์ผลงานของข้าพเจ้าในหลายๆด้าน มีความสามารถเป็นอย่างสูงในการเขียนภาพแนว Impressionism แสดงบรรยากาศด้วยสีและที่พู่กันได้อย่างดีเยี่ยม ศิลปินสามารถใช้สีได้หลากหลายภายในภาพ แต่ในขณะเดียวกันยังแสดงช่วงเวลาและบรรยากาศของภาพได้ดี ยิ่งคงความเหมือนจริงไว้ในภูมิทัศน์หรือสถานที่นั้น เช่น ท้องฟ้า ภูเขา พื้นน้ำ ภาพส่วนใหญ่เป็นมุมมองธรรมดา ตรงไปตรงมา ผู้ชมสามารถจินตนาการและรับรู้ถึงวัตถุนั้นๆ ได้ง่ายแสดงความงาม มุมมองวิถีชีวิตที่เรียบง่ายและบริสุทธิ์ ใช้แสงสลายรูปทรงเปลี่ยนสีของสรรพสิ่ง 'แสง' ได้กลายมาเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุดในผลงานจิตรกรรมของโมเน่ นับตั้งแต่ปี ค.ศ.1867 ซึ่งเขาได้วาดภาพขนาดใหญ่ "สุภาพสตรีในสวน WOMEN IN THE GARDEN ขนาด 256 x 208 ซม." ซึ่งเป็นสุภาพสตรีชั้นชั้นกลางในชุดสีขาวท่ามกลางหมู่ไม้เขียวสตรระยะใกล้ และอีกหลายๆ ชิ้นต่อมาผลงานของโมเน่จะแสดงความเป็นอิสระของสีเปล่ง ของสีในการสร้างบรรยากาศและระยะแสงเงาเด่นชัดทั้งภาพธรรมชาติและส่วนที่เป็นคน ทำให้ผลงานในชุดนี้เป็นที่สร้างชื่อเสียงให้โมเน่เป็นอย่างมาก อิทธิพลที่ข้าพเจ้าได้รับจากผลงานของโมเน่โดยส่วนใหญ่จะเป็นเรื่องของ การนำแสงและสีมาปรับใช้ในการสร้างสรรค์ โดยแสงและสีจะเป็นอิทธิพลสำคัญที่สุดของการสร้างสรรค์ผลงานที่เป็นรูปธรรม เสมือนจริงเพราะแสงสามารถบอกน้ำหนัก บรรยากาศ ช่วงเวลา ความรู้สึก บอกความเด่นชัดทั้งรูปทรงและรายละเอียด โดยสามารถนำเอาอิทธิพลเหล่านี้มาปรับใช้ในผลงานของข้าพเจ้า สามารถถ่ายทอดบรรยากาศ น้ำหนัก แสงเงาได้อย่างกลมกลืน และที่สำคัญในผลงานของเขานั้นมีการทับซ้อนของสีที่หลากหลาย มากมายซึ่งเป็นเรื่องที่ยากมากในการสร้างสรรค์ที่จะสร้างความสมบูรณ์สวยงาม โดยมีสีที่เยอะ ข้าพเจ้าเองก็มีความประทับใจสีสันในความงามจากชนบทอยู่แล้วในผลงานสร้างสรรค์จึงได้หยิบยกข้อดีมาปรับใช้ แทรกสีทั้งในส่วนของแสงและเงา กระจายอยู่ในรูปทรงทั่วทั้งภาพเพื่อสร้างบรรยากาศ โดยคำนึงถึงสีใดสีหนึ่งเป็นหลักที่แทรกอยู่ทั่วทั้งภาพ

ภาพประกอบที่ 19 ภาพของโมนี Monet's Garden at Giverny.1840-1926

ที่มา:<https://kiamaartgallery.wordpress.com/2015/05/14/impressionism-monet-and-renoir-la-grenouillere-the-frog-pond-1869> (9 มกราคม 2558)

ภาพประกอบที่ 20 ภาพของ โมนี Rounded Flower bed(Corbeille de fleurs)1876

ที่มา:<https://kiamaartgallery.wordpress.com/2015/05/14/impressionim-monet-and-renoir-la-grenouillere-the-frog-pong-1869> (9 มกราคม 2558)

เซอร์ ลอร์เรนซ์ อัลมา ทาเดมา

เซอร์ ลอร์เรนซ์ อัลมา-ทาเดมา (Sir Lawrence Alma-Tadema) เป็นจิตรกรชาวดัตช์ ชื่อเดิมคือ Lourens Tadema เกิดเมื่อ ปี ค.ศ. 1836 ที่ Dronryp, Friesland ได้รับการศึกษาด้านศิลปะที่อันทเวิร์ฟ เริ่มให้ความสนใจค้นคว้าเรื่องราวทางประวัติศาสตร์ และ โบราณคดีอย่างจริงจังเมื่อได้เป็นผู้ช่วยของนักเขียนภาพแนวประวัติศาสตร์ บารอน เฮนดริก เลย์ส (Baron Hendryk Leys) และได้ร่วมงานกับนักโบราณคดีหลายท่านในที่สุดก็ได้แสดงฝีมือช่วยท่านบารอนเขียนจิตรกรรมฝาผนังเป็นภาพประวัติศาสตร์ที่ศาลาว่าการนครอันทเวิร์ฟ

จากนั้นจึงผลิตงานในนามของตนเองออกมา แต่ยังไม่เป็นที่รู้แพร่หลาย จนกระทั่งได้แสดงผลงานที่ลอนดอนครั้งแรกในปี ค.ศ. 1869 ณ ที่แห่งนี้ ภายในระยะเวลา 30 ปี ที่ผลิตผลงานอันยอดเยี่ยมอย่างต่อเนื่อง เขาได้รับพระราชทานบรรดาศักดิ์ชั้นอัศวินหรือเซอร์ อันเป็นฐานันดรสูงสุดที่ชาวต่างชาติจะได้รับในอังกฤษ เขาได้สร้างผลงานที่ได้รับความนิยมชื่นชมเรื่อยไปจนถึงแก่อนิจกรรมในปี ค.ศ. 1912 โดยอิทธิพลที่ข้าพเจ้าได้รับจากศิลปินคือด้านอารมณ์ความรู้สึกที่ศิลปินแสดงความรู้สึกประทับใจ ความงาม ความสุขออกมาภายในภาพได้เป็นอย่างดี การจัดองค์ประกอบของภาพ รูปทรงสัญลักษณ์ต่างๆภายในภาพมีความสัมพันธ์กันอย่างน่าสนใจ ข้าพเจ้าจึงได้นำข้อดีเหล่านี้มาปรับใช้ และที่สำคัญที่สุดคือตัวอย่างที่ดีในการใส่ใจในรายละเอียดของศิลปิน มีความประณีตในการใช้สี มีสมาธิในการสร้างสรรค์ แรงมุ่งมั่นอย่างแรงกล้า โดยข้าพเจ้าได้นำข้อดีเหล่านี้มาปรับใช้ในการสร้างสรรค์ในบางส่วน แสดงสัญลักษณ์ที่แสดงความเป็นจริงผ่านรูปทรงโดยมีการเก็บรายละเอียด และปล่อยที่พู่กันจังหวะของสีในบางส่วน

ภาพประกอบที่ 21 ภาพของอัลมา ทาเดมา Spring 1894

ที่มา:<https://www.victorianweb.org/painting/tadema/paintings/farrar1.html>(9 มกราคม 2558)

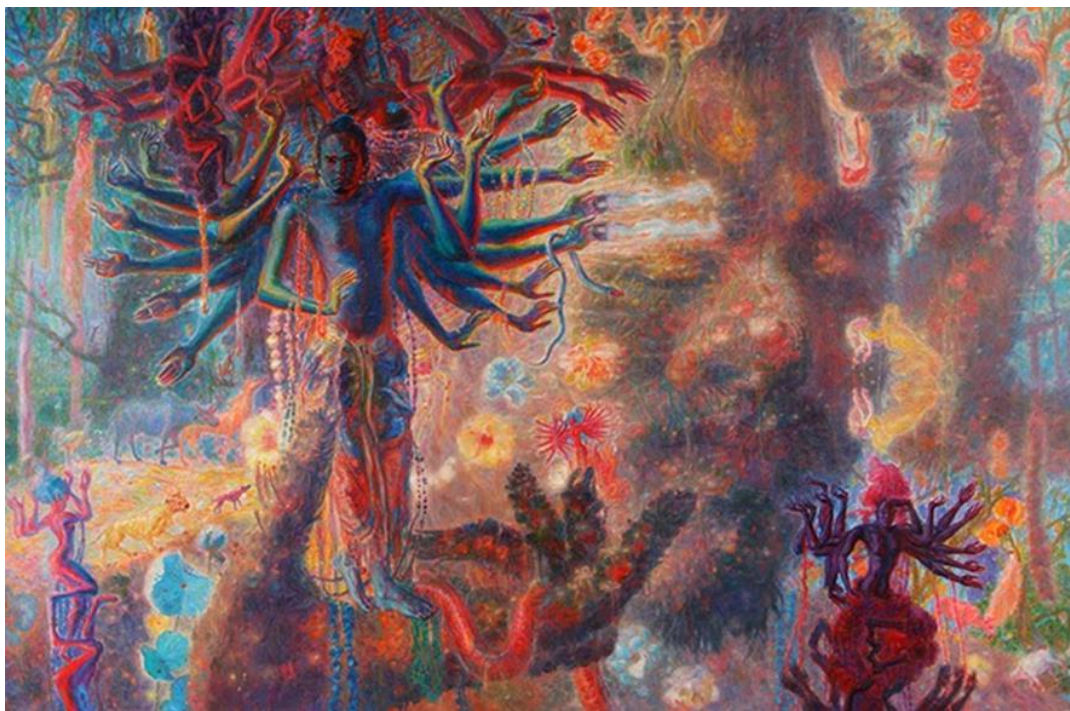

ภาพประกอบที่ 22 ภาพของอัลมา ทาเดมา The roses of Heliogabalus,1888

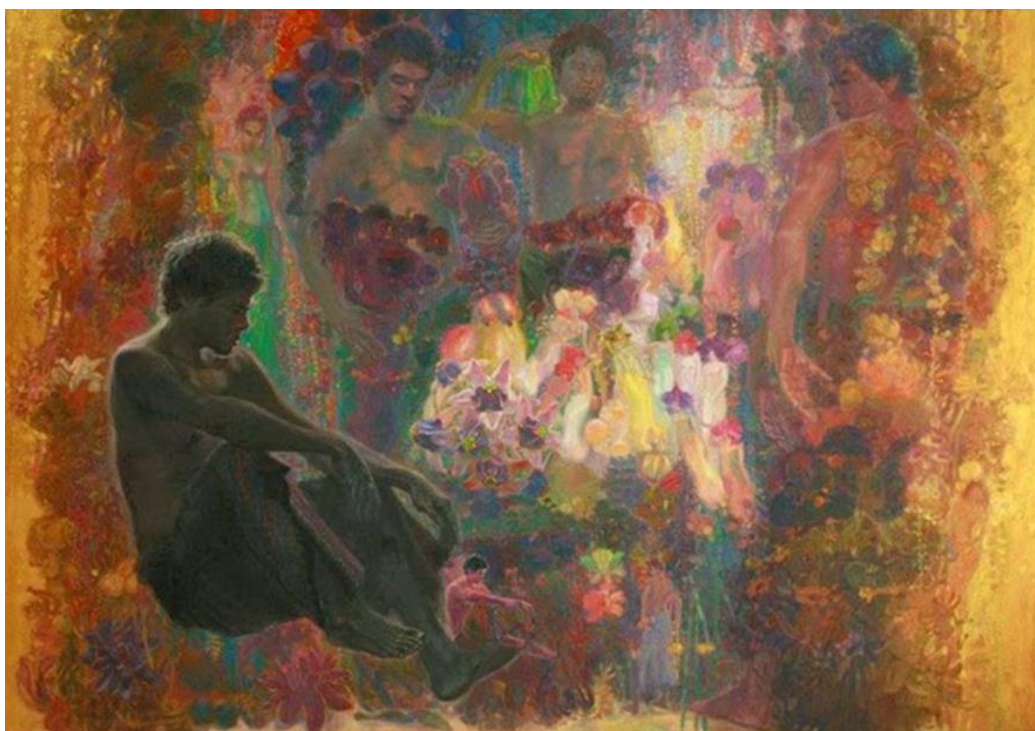
ที่มา:<https://www.victorianweb.org/painting/tadema/paintings/farrar1.html>(9 มกราคม 2558)

ธณฤกษ์ ทิพย์วารี

ธณฤกษ์ ทิพย์วารี เป็นศิลปินที่เกิดในอำเภอกระแสดินธุ์ จังหวัดสงขลา เป็นศิลปินที่มีชื่อเสียงมากคนหนึ่งในเมืองไทย มีฝีมือและทักษะที่สูง มีความอดทนและพัฒนาผลงานตนเองอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่จบการศึกษาระดับปริญญาโท จากมหาวิทยาลัยศิลปากร จนสู่การเป็นอาจารย์ที่มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์(วิทยาเขตเพาะช่าง) จนปัจจุบันเป็นผู้ช่วยศาสตราจารย์ธณฤกษ์ ทิพย์วารี ที่มหาวิทยาลัยศิลปากร มีประสบการณ์ในการทำงานเป็นอย่างสูง บ่มเพาะมีฝีมือทักษะ จนถึงกระบวนการสร้างสรรค์จนสามารถควบคุมเทคนิคที่ใช้ขึ้นได้อย่างดีเยี่ยม ดังเห็นได้จากการแสดงนิทรรศการในทุกๆครั้งในเมืองไทย และผลงานที่ได้รับรางวัลในระดับนานาชาติ ถึงแม้เรื่องราวส่วนใครจะเป็นเรื่องความเชื่อ ความศรัทธา มายาคติ ผลงานกลับสร้างสรรค์ให้เห็นอย่างแจ่มแจ้งชัดเจนในเรื่องราวที่ต้องการนำเสนอ ส่วนไหนที่พรำมัวศิลปินกลับนำเสนอได้อย่างเข้มข้น ชัดเจน สวยงาม ด้วยฝีแปรงที่จัดจ้านเป็นเอกลักษณ์ ความฉับไว และการปิดป้ายสะกิดในบางจุดที่เหมาะสม โดยยังคงคุม โครงสร้างคุมบรรยากาศไว้อย่างหน้าอัศจรรย์ทั้งที่ผลงานเกือบทุกชิ้นมีขนาดใหญ่ และรูปร่างคนผู้หญิงและตัวศิลปินเองที่ใส่ไว้ในภาพซึ่งเป็นสัญลักษณ์ที่ค่อนข้างยากแต่กลับทำให้ผลงานน่าสนใจและดึงดูดคนดูได้มากยิ่งขึ้น และที่สำคัญที่สุดในผลงานของธณฤกษ์ คือสีสันที่เป็นเอกลักษณ์ที่เด่นที่สุดในผลงานของเขาทุกชิ้น ที่สันที่หลากหลายที่ซ่อนตัวอยู่ในรูปทรงใหญ่ๆภายในภาพ การปิดป้ายสะกิดสีที่น่าสนใจ การใส่คู่สีตรงข้ามที่ลงตัวชัดเจนต่อความรู้สึก ความเป็นมายาและความเชื่อแสดงออกมาน่าสนใจ แต่ในขณะที่เดียวกันสีที่ศิลปินใช้ในงานหลากหลายเจดนั้นก็กลับคุมบรรยากาศของภาพได้อย่างยอดเยี่ยม สร้างน้ำหนัก ระยะเวลาใกล้กลางไกล และที่ขาดไม่ได้ในผลงานของธณฤกษ์คือสีที่ยังเป็นเอกลักษณ์ความเป็นพื้นถิ่นภาคใต้ที่แฝงอยู่ในตัวศิลปิน ทั้งที่รู้ตัวและไม่รู้ตัวก็ตาม พืชพันธุ์ ผักผลไม้หรือสัญลักษณ์ต่างๆต่างแสดงความอุดมสมบูรณ์ สีสันในตัวมันแบบอากาศร้อนชื้นแถบป่าตามสันแนวเทือกเขาบรรทัด จังหวัดในแถบภาคใต้ สีโทนเย็นที่อยู่ในภาพแต่ยังเต็มไปด้วยความร้อนแรงสีสันจัดจ้าน รุนแรงและตัดกันของคู่สี ซึ่งเป็นเอกลักษณ์ที่มีความโดดเด่น น้ำหนักแสงเงาชัดเจน ตามลักษณะโดยรวมของการสร้างสรรค์ส่วนใหญ่จากศิลปินในแถบภาคใต้ ที่มีกลิ่นไอเหล่านี้แฝงสีสัน แสงเงา น้ำหนักชัดเจนอยู่ในผลงานศิลปินหลายๆท่าน แต่ธณฤกษ์ ทิพย์วารี มีความโดดเด่นที่สุด ข้าพเจ้าจึงได้รับอิทธิพลจากการใช้สีไปปรับใช้ในผลงาน สีสันที่สวยงามหลากหลาย กระจายทั่วผลงานสร้างสรรค์ในหลายๆชิ้น สีคู่ตรงข้าม ตัดกัน แสงเงาที่มีความชัดเจนตามรูปทรงที่ต้องการสื่อแก่ผู้ชมอย่างตรงไปตรงมา โดยยังคำนึงถึงบรรยากาศโดยรวมเป็นสำคัญในการแสดงออกตามแนวเรื่อง เนื้อหา ที่ต้องการ และตามจินตนาการในขณะการสร้างสรรค์ ซึ่งถ่ายทอดออกมาผ่านทั้งจิตที่รู้สำนึกและจิตที่สำนึกอย่างเช่น สีสันมายาคติ จากผลงานของ ธณฤกษ์ ทิพย์วารี

ภาพประกอบที่ 23 ภาพของธนฤทธิ ทิพย์วารี Attachment-Maya-Believe “กายย์ 2 :อุป
ปาทาน-มายา-เชื่อ”/2010,200x300 cm. Oil on Canvas

ภาพประกอบที่ 24 ภาพของธนฤทธิ์ ทิพย์วาริ The communication of Wisdom II “บท
สนทนาแห่งปัญญา”/2012,200x300 cm. Oil on Canvas

บทที่ 3

วิธีการดำเนินงานสร้างสรรค์

การสร้างสรรค์ผลงานศิลปะทุกแขนงทุกสาขาวิชาทุกอย่าง ทั้งกระบวนการคิด กระบวนการในการปฏิบัติงานล้วนต้องเกิดจากการค้น ตั้งตั้งเป้าหมาย วัตถุประสงค์ ประโยชน์ที่ได้รับอย่างเป็นเหตุเป็นผล แรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ของข้าพเจ้าที่มาจากหลายปัจจัยในการดำรงชีวิต การใช้ชีวิตในสังคมปัจจุบัน เหตุการณ์ต่าง ๆ ที่ประสบพบเจอ ผู้การเรียบเรียงให้เป็นระบบผ่านการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรม กำหนดขอบเขตของผลงาน เนื้อหา การแสดงออก รูปแบบวิธีการแม้กระทั่งสีและบรรยากาศในผลงานแสดงออกถึงความทรงจำและผูกพัน ความสวยงาม อบอุ่นกับวิถีชีวิตที่เรียบง่าย นิ่งสงบจนกลายเป็นผลงานสร้างสรรค์ที่สมบูรณ์ได้ เกณฑ์ที่สำคัญที่สุดคือแนวความคิดที่ต้องควบคุมและสอดคล้องกับผลงาน ซึ่งเป็นส่วนสำคัญที่จะต้องถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกต่าง ๆ ไปยังผู้รับชมผลงานและต้องตรงกับความคิดความรู้สึกของผู้สร้างสรรค์มากที่สุด แรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์กับแนวความคิดจึงเป็นส่วนสำคัญในการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมชุดจิตรภาพแห่งความผูกพันของข้าพเจ้า

แรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงาน

ผลงานสร้างสรรค์จิตรกรรมชุดจินตภาพแห่งความผูกพันของข้าพเจ้านั้นประกอบไปด้วยปัจจัยในด้านต่าง ๆ แรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์นั้นเกิดจากวิถีในการดำรงชีวิตในสภาพแวดล้อมที่เรียบง่าย อบอุ่น สวยงาม มีความผูกพันกับเรื่องราว มีความสุขกับธรรมชาติกับในชนบทที่ข้าพเจ้าได้พึ่งพาอาศัยความสุข ความสงบนี้จึงทำให้มีอิทธิพลที่สำคัญต่อการสร้างสรรค์และยังส่งคนนำสู่การพัฒนาอย่างรวดเร็ว การดำรงชีวิตของมนุษย์เปลี่ยนแปลงไปเรื่อย ๆ ตามสถานที่ ตามสิ่งแวดล้อม เหตุการณ์เรื่องราวต่าง ๆ จิตใจที่เริ่มเต็มไปด้วยปัญหา ความเครียด ความทุกข์ วิตกกังวล สับสนวุ่นวาย มีการเข้ามาในจิตใจเรื่อย ๆ การทำงานสร้างสรรค์ของข้าพเจ้าจึงมุ่งเน้นประเด็นนี้ที่สำคัญ คือ ทำอย่างไรจะทำให้คนรู้สึกสบายกาย สบายใจมากขึ้น สุนทรียะที่ได้รับส่งผลต่อความรู้สึกในแง่ดี ลดสภาวะความทุกข์ความตึงเครียด วิตกกังวลจากปัจจัยภายนอกในดำรงชีวิต รับรู้ถึงเรื่องราว สัญลักษณ์ภายในภาพ บรรยากาศ สี สันอารมณ์ความรู้สึกของผลงานสังคมปัจจุบัน จึงกลายเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งอิทธิพลและเป็นแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ของข้าพเจ้าและในขณะการศึกษาค้นคว้าและปฏิบัตินั้น เราก็หลีกเลี่ยงไม่ได้ที่จะต้องศึกษาค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมจากผลงานสร้างสรรค์ของศิลปินที่มีคุณค่า มีความรู้และประสบการณ์กระบวนการสร้างสรรค์และแนวความคิดมาปรับใช้ในการสร้างสรรค์ของข้าพเจ้า อีกทั้งการอ่านหนังสือยังเป็นเครื่องลับจินตนาการให้เฉียบคม เพื่อจะได้ออกมาเป็นผลงานสร้างสรรค์ เปรียบเสมือนท้องทุ่งแห่งจินตนาการ ที่เดินเข้าไปเก็บดอกไม้มาเป็นช่อ เพื่อมันจะได้มีกลิ่นหอม

โดยปัจจัยการสร้างสรรคผลงานเหล่านี้ล้วนเกิดจากตัวข้าพเจ้าเองที่ให้ความสำคัญและตระหนักถึงกับปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคมปัจจุบัน ความประทับใจในความสุข ความผูกพันในวิถีชีวิต แรงบันดาลใจจากศิลปิน จนเกิดเป็นผลงานจิตรกรรมสีน้ำมัน ในรูปแบบ 2 มิติ ที่มุ่งเน้นถึงความสุขที่ได้รับ รู้สึกผ่อนคลายจากความทุกข์ สภาวะความตึงเครียด ความเหงา เศร้าหมองในเหตุการณ์ปัจจุบัน เห็นคุณค่าในความสุขทางด้านจิตใจ กล่อมเกลาจิตใจ ซึ่งเป็นส่วนสำคัญสู่การพัฒนาตนเอง ไปยังครอบครัว ท้องถิ่น และผู้สังคม ดำรงชีวิตอยู่กับสังคมอย่างมีความสุข ช่วยลดปัญหาสังคมและโรคภัยต่าง ๆ ในอนาคต อีกทั้งยังสามารถเผยแพร่ความรู้คุณค่ากระบวนการคิดการสร้างสรรคจากผลงานของข้าพเจ้าสู่สังคม เป็นจุดเริ่มต้นสำคัญในการศึกษาค้นคว้าของผู้ที่สนใจในการศึกษาศิลปะแนวความคิดในการสร้างสรรคผลงาน

ข้าพเจ้านำเสนอผลงานจิตรกรรมชุด จินตภาพแห่งความผูกพัน ผ่านประสบการณ์ในการดำรงชีวิต การใช้ชีวิตล้วนเกิดจากร่องรอยที่เราได้สัมผัส ชิม ชับรับรู้ความทรงจำที่เกิดขึ้นผ่านช่วงเวลาของข้าพเจ้าที่เต็มไปด้วยความสุข ความผูกพัน อบอุ่นเรียบง่าย สวยงามและเต็มไปด้วยสีสันในวิถีชีวิต ถ่ายทอดเป็นรูปทรง สัญลักษณ์ สีสันบรรยากาศแห่งความสุข เพื่อเป็นรากฐานในการประยุกต์ใช้ในสังคมปัจจุบัน ผ่านพื้นที่แห่งจินตนาการ

การกำหนดรูปแบบในการสร้างสรรค

การสร้างสรรคข้อมูลผลงานของข้าพเจ้าเกี่ยวกับอารมณ์ความรู้สึกของมนุษย์ ความสุขที่อยู่ในความทรงจำและผูกพัน แสดงออกถึงความสวยงาม อบอุ่นผูกพันในชีวิตที่เรียบง่าย สร้างความสัมพันธ์ภายในภาพให้กลมกลืนกับสิ่งแวดล้อมสถานที่ตั้งของที่ประทับใจในสังคมเมืองที่ดำรงชีวิตในปัจจุบัน การนำลักษณะการตกแต่งภายในผลงานที่มีลักษณะเป็นรูปแบบแสดงอารมณ์ความรู้สึกผ่านสีที่หลากหลาย ใช้สัญลักษณ์ (Symbolic) ต่างๆในผลงานสื่อถึงแนวความคิดที่ต้องการถ่ายทอด ผสมผสานความรู้สึกส่วนตัวความทรงจำและผูกพันผ่านรูปทรงและสีต่างๆที่เป็นจริงและที่ที่ปรับสร้างขึ้นมาจากความเป็นจริง สร้างบรรยากาศตามจินตนาการแห่งความสุข สามารถแสดงออกถึงแนวความคิดถ่ายทอดถึงคนดูอย่างตรงไปตรงมา

แนวความคิดในการสร้างสรรค์ผลงาน

ประสบการณ์เรื่องราวจากอดีต ความทรงจำและผูกพัน จากการดำรงชีวิต ที่อบอุ่นเรียบง่ายและมีความสุข มีความสุขใจ มีคุณค่าในการดำรงชีวิต เป็นรากฐานสำคัญที่สามารถสร้าง ทัศนคติให้สอดคล้องกับการดำรงชีวิตในปัจจุบัน สืบสาน อนุรักษ์ ดำรงไว้ซึ่งวิถีชีวิต ประเพณีวัฒนธรรมใน เอกถ์กษณ์ทางวิถีชีวิต ภายในท้องถิ่น ภายในพื้นที่จินตนาภาพแห่งความผูกพันความทรงจำ เรื่องที่ผ่านมามีในอดีต ทั้งความรู้สึก และการกระทำ โดยยังคงอยู่ภายในความรู้สึกภายในจิตใจตลอดเวลา

วิธีดำเนินการสร้างสรรค์ผลงาน

กระบวนการในการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมชุดนั้นผู้สร้างสรรค์แต่ละคนนั้นย่อมมีวิธีการที่แตกต่างกันไปตามแนวทางเฉพาะตนว่าจะถ่ายทอดอย่างไรให้ตรงกับแนวคิดและอารมณ์ความรู้สึกที่ต้องการเสนอ โดยในผลงานสร้างสรรค์จิตรกรรมชุด จินตภาพแห่งความผูกพันของข้าพเจ้านั้น ได้มีการเรียบเรียง วางแผนขั้นตอนไว้หลากหลายวิธีเพื่อให้เหมาะสมกับการปฏิบัติผลงานจริง สามารถปรับปรุง และแก้ปัญหาได้ในทางปฏิบัติเพื่อให้ผลงานเป็นที่น่าพอใจที่สุดและมีคุณภาพสมบูรณ์ทุก ๆ ด้านในการสร้างสรรค์โดยมีวิธีดำเนินการสร้างสรรค์ผลงานดังนี้

1. ศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้องจากการสร้างสรรค์ ทั้งในเรื่องความประทับใจในวิถีชีวิตชนบท ปัจจัยทางสังคมที่เกี่ยวข้อง ปัญหาเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เข้ามากระทบต่อความรู้สึก ข้อมูลจากศิลปินที่เราได้รับอิทธิพลและประทับใจในผลงานสร้างสรรค์

2. นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามารวบรวมเป็นเอกสารภาพถ่ายหรือข้อมูลจริง ประเด็นในข้อมูลเรื่องราวเหตุผลที่เกิดขึ้น แยกข้อมูลเป็นหมวดหมู่ตามแนวเรื่อง ตามรายละเอียด สี สัน สัญลักษณ์ที่สามารถนำมาปรับใช้ในการสร้างสรรค์

3. เริ่มต้นการเปรียบเทียบข้อมูล วิเคราะห์ สังเคราะห์แยกแยะถึงความเหมาะสมของข้อมูลในการที่จะนำมาปฏิบัติผลงานจริง คำนึงถึงอารมณ์ความรู้สึกของข้อมูลเพื่อนำมาสร้างความกลมกลืนกับเนื้อเรื่อง สัญลักษณ์อื่น ๆ รวมทั้งแนวความคิดของผลงาน

4. ทดลองในการหารูปแบบวิธีการในการสร้างสรรค์ผ่านกระบวนการต่าง ๆ เช่น ใช้สีที่มีความหลากหลาย วัสดุต่าง ๆ พื้นที่แตกต่างกันไป เพื่อต้องการให้ผลงานสร้างสรรค์ออกมาตรงกับความรู้สึกและแนวความคิดมากที่สุด มีความสมบูรณ์และมีคุณภาพในการสร้างสรรค์

5. การสร้างภาพร่างโดยวิธีการสร้างภาพในหลาย ๆ ชั้น วิธีการสร้างภาพร่างหลากหลายรูปแบบ นำทฤษฎีต่าง ๆ ทั้งทฤษฎีสี่ องค์ประกอบศิลป์มาปรับใช้หาความแตกต่างในแต่ละสภาพร่างเพื่อต้องการชั้นที่เหมาะสมและลงตัวที่สุดในการขยายผลงานจริง

6. คัดสรรภาพร่างจากการสร้างภาพร่างในหลาย ๆ ชั้น เลือกชั้นที่ตอบสนองอารมณ์ความรู้สึก

และตรงกับแนวความคิดมากที่สุดมาขยายเป็นผลงานจริง โดยอาจมีการเปลี่ยนแปลงรายละเอียดบางส่วนในปฏิบัติผลงานจริง

7. การสร้างสรรค์ผลงานจริงโดยใช้เทคนิคสีน้ำมันบนคันทันใบ ในรูปแบบจิตรกรรม 2 มิติ ปฏิบัติผลงานจนเสร็จสมบูรณ์และแก้ไขเป็นที่น่าพอใจมากที่สุดจากภาพร่างที่ได้เลือกไว้

8. วิเคราะห์ผลงานจริงในแต่ละผลงาน ศึกษาประเด็นต่างๆ เหตุผลและสิ่งที่ได้รับ ข้อดีข้อเสียของ

ผลงาน โดยใช้หลักการวิเคราะห์ทางศิลปะ ศิลปวิจารณ์ สุนทรียภาพในภาพองค์ประกอบศิลป์ในการวางของภาพ วางจังหวะภายในภาพ รวมถึงทัศนธาตุต่าง ๆ ในงานศิลปะ

9. นำเสนอผลงานผ่านกระบวนการบรรยายวิเคราะห์วิจารณ์ อธิบายผลงานและภาพเอกสารและแนวความคิดประกอบภาพผลงานสมบูรณ์ในการสร้างสรรค์

10. เผยแพร่ผลงานสร้างสรรค์โดยการเข้าจัดนิทรรศการกับหน่วยงานภายนอก หรือกลุ่มต่าง ๆ ทางด้านศิลปะและสามารถประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนในหลักสูตรวิชาจิตรกรรมทั้งวิชา จิตรกรรม 3 จิตรกรรม 5 วาดเส้นสร้างสรรค์ได้

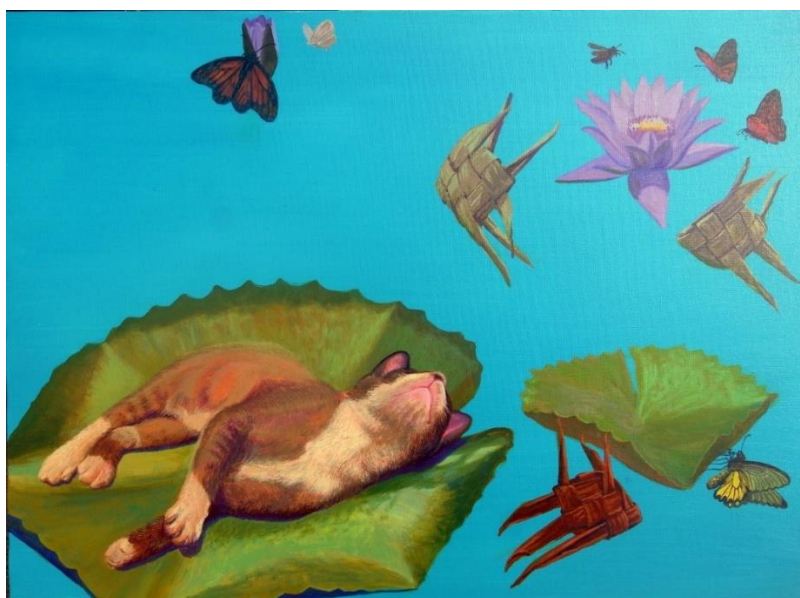
ผลงานระยะแรกก่อนการสร้างสรรค์

ในการสร้างสรรค์ผลงานในระยะแรกของข้าพเจ้า เป็นผลงานที่ได้พัฒนาอย่างต่อเนื่องทั้งในเรื่องของรูปแบบ เนื้อหา วิเคราะห์ สังเคราะห์ปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาผลงานตามลำดับ เป็นเรื่องราวเกี่ยวกับความประทับใจในวิถีชีวิตชนบท ความสุข ความสนุกสนาน อบอุ่นจากการใช้ชีวิต บรรยากาศจากทิวทัศน์ที่สร้างขึ้นภายในของผู้สร้างสรรค์ ความพอเพียงและเรียบง่ายจากการดำรงชีวิต โดยนำสีสันที่เกิดขึ้นภายในภาพมาจากสีภายในสังคมเมือง ถึงแม้ผู้สร้างสรรค์จะดำเนินชีวิตไปอย่างไร แต่ความทรงจำและผูกพันในอดีตก็ไม่เคยจางหาย ผ่านพื้นที่แห่งจินตนาการ โดยมีสัญลักษณ์ต่างเป็นส่วนประกอบเพื่อสร้างความสมบูรณ์ภายในภาพ บรรยายสีสันที่เกิดความจริงทั้งเรื่องสีสัน องค์ประกอบศิลป์ จังหวะที่วางที่กำหนด มุมมองที่หลากหลายตามประสบการณ์และสิ่งที่พบเจอสัมผัสของสถานที่นั้น ๆ ซึ่งโดยรวมแล้วเป็นผลงานในช่วงที่สื่อถึงความทรงจำและผูกพันตามแนวความคิดของผลงาน

ผลงานสร้างสรรค์ในช่วงก่อนการสร้างสรรค์นี้จะเริ่มมีการค้นคว้าที่หลากหลายมากขึ้นเพื่อต้องการความเป็นเฉพาะงานในการสร้างสรรค์ จะมีผลงานที่ดีในรูปแบบวาดเส้น และจิตรกรรมสีน้ำมันบนผ้าใบ แต่ยังไม่ใช่อะไรที่คิดเหมือนกันในการถ่ายทอดผลงาน มีการปรับเปลี่ยนรูปแบบ ทดลอง เพิ่มเติมบรรยากาศสัญลักษณ์ องค์ประกอบของภาพ ซึ่งผลงานในช่วงนี้เป็นจุดเริ่มต้นสำคัญที่ข้าพเจ้าได้นำไปปรับใช้ในผลงานจิตรกรรมชุด จินตภาพแห่งความผูกพัน นี้ซึ่งผลระยะแรกก่อนการสร้างสรรค์ชุดจินตภาพแห่งความผูกพัน จำนวน 6 ชิ้นดังนี้

ภาพประกอบที่ 25 แสดงภาพผลงานก่อนการสร้างสรรค์ ชั้นที่ 1

ภาพประกอบที่ 26 แสดงภาพผลงานก่อนการสร้างสรรค์ ชั้นที่ 2

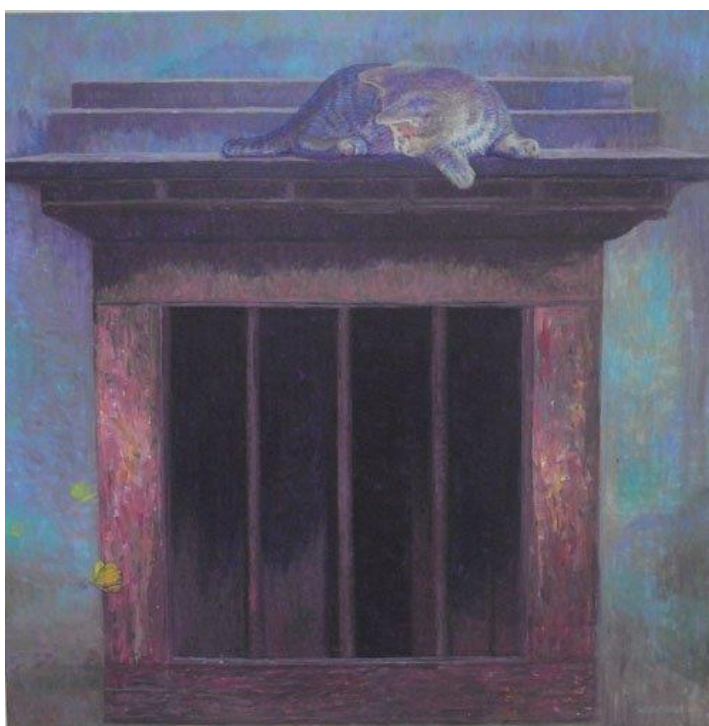
ภาพประกอบที่ 27 แสดงภาพผลงานก่อนการสร้างสรรค์ ชั้นที่ 3

ภาพประกอบที่ 28 แสดงภาพผลงานก่อนการสร้างสรรค์ ชั้นที่ 4

ภาพประกอบที่ 29 แสดงภาพผลงานก่อนการสร้างสรรค์ ชั้นที่ 5

ภาพประกอบที่ 30 แสดงภาพผลงานก่อนการสร้างสรรค์ ชั้นที่ 6

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการสร้างสรรค์ผลงานของข้าพเจ้าเป็นข้อมูลที่ได้ศึกษาค้นคว้าจากสถานที่จริง บรรยากาศในธรรมชาติ สิ่งของ สัตว์ เรื่องราวจากธรรมชาติ สีสันความสวยงาม จนเกิดเป็นการภาพ เก็บข้อมูลโดยภาพถ่าย ภาพนิ่ง นำมาคลี่คลายพัฒนาต่อในผลงานจริง โดยเลือกมุมมอง ท่าทางของสิ่งนั้นให้ตรงกับแนวความคิดที่ต้องการนำเสนอ ตรงความรู้สึกที่อยากผู้รับชมผลงาน ได้รับและข้อดีในการถ่ายภาพจากสถานที่จริง คือ เราสามารถรับรู้เรื่องราวนั้นได้โดยตรง ความรู้สึกและบรรยากาศจริงที่ข้าพเจ้าได้สัมผัส ข้อมูลจากสังคมในปัจจุบันที่เกิดจากการสังเกต ประสบการณ์ในการดำรงชีวิตของผู้คน โดยนำความรู้สึกนั้นมาปรับใช้ในกระบวนการต่างความคิด ส่งอิทธิพลต่อความคิดของข้าพเจ้าที่จะทำให้ผู้รับชมผลงานสร้างสรรค์มีความสุข ผ่อนคลาย สบายใจ ไม่ตกอยู่ในสภาวะความเครียดและเศร้าหมอง และสุดท้ายข้อมูลที่ได้จากตัวอย่างผลงานสร้างสรรค์ของศิลปินที่มีความประทับใจ เก็บตัวอย่างผลงานมาวิเคราะห์ วิจัยแยกแยะข้อดีข้อด้อยมาพัฒนาต่อยอด โดยเก็บข้อมูลเป็นภาพถ่าย เป็นเอกสาร นำทั้งเรื่องการจัดองค์ประกอบ สีสัน เรื่องราวมาปรับใช้ ข้อมูลทุกอย่างนี้สามารถนำมาประมวลภาพจัดทำต้นแบบภาพร่างจนกลายเป็นผลงานตามแนวทางเฉพาะตนของผู้สร้างสรรค์

วัสดุอุปกรณ์ในการสร้างสรรค์ผลงาน

ในการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมชุด จินตภาพแห่งความผูกพันนั้น วัสดุอุปกรณ์ในการปฏิบัติงานที่มีความสำคัญ เป็นสิ่งสำคัญที่คอยเสริมให้ผลงานมีคุณภาพ ผลงานมีความสมบูรณ์ บรรลุตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ วัสดุทุกชิ้นสามารถนำมาสร้างสรรค์แล้วเกิดลักษณะเฉพาะตนได้เป็นอย่างดีตามแต่ละคนศึกษา

ภาพประกอบที่ 31 ภาพดินสอ ในการร่างภาพผลงานจริงตามภาพร่างที่ได้เลือกไว้ดินสอสามารถแก้ไขได้ขณะร่าง ภาพ สามารถแก้ทับใหม่ได้หลาย ๆ ครั้ง และดินสอสามารถลงสีน้ำมันทับไปได้โดยไม่ทำให้สีจ้ำและเกิดความหม่นในขณะลงสีน้ำมันได้

ภาพประกอบที่ 32 ภาพพู่กัน แสดงลักษณะพู่กันที่มีหลากหลายขนาดตั้งแต่เล็กไปจนถึงใหญ่ ใช้ในการสร้างสรรค์ในขั้นตอนแรก สกสีภาพรวมๆจนไปถึงเก็บรายละเอียดภายในภาพเช่นขนแมวหรือสัญลักษณ์ที่มีขนาดเล็ก

ภาพประกอบที่ 33 ภาพเฟรมผ้าใบ แสดงลักษณะเฟรมผ้าใบเนื้อ Canvas อย่างดีที่มีความเหมาะสมในการสร้างสรรค์ด้วยเทคนิคสีน้ำมัน ในการเก็บรายละเอียดและเกลี่ยสี สอดคล้องกับรูปแบบและแนวความคิดในการนำเสนอ

ภาพประกอบที่ 34 ภาพสีน้ำมัน แสดงลักษณะของสีน้ำมันที่หลากหลายเฉด เพื่อสามารถถ่ายทอดอารมณ์ที่มีความสุข ผูกพัน กลมกลืน สมดุล ชุ่มน้ำทางด้านเทคนิคเนื้อสี ความมั่นใจที่ถ่ายทอดความปิติหรือความสุขได้เป็นอย่างดี และสามารถเกลี่ยสีได้สัมพันธ์กับรายละเอียดที่ต้องการนำเสนอ ภายใต้รูปทรงและสัญลักษณ์ต่างๆ

ภาพประกอบที่ 35 ภาพงานสี แสดงลักษณะงานสีที่ใช้ในการสร้างสรรค์ ควรมีพื้นที่ในการผสมสีหรือมีขนาดใหญ่ เหมาะสมในการใช้ขณะปฏิบัติผลงานสร้างสรรค์

ภาพประกอบที่ 36 ภาพน้ำมันลินสีด แสดงลักษณะของน้ำมันลินสีดและน้ำมันลินที่ใช้เมื่อต้องการละลายเนื้อสีมีทั้งขนาดแห้งช้าและแห้งเร็ว เพื่อให้ผลงานมีความสมบูรณ์ตามความต้องการ

ภาพประกอบที่ 37 ภาพผ้าเช็ดสี แสดงลักษณะของผ้าเช็ดสีน้ำมันและเช็ดลินินสีด ควรเลือกผ้าที่มีความหนาและนุ่มจะทำให้เช็ดพู่กันสะอาดและแห้งเร็วมากยิ่งขึ้น

การสร้างภาพร่างหรือภาพต้นแบบ

การสร้างภาพร่างเกิดจากกระบวนการศึกษาข้อมูลและรวบรวมข้อมูลที่ดีที่สุด แล้วจึงนำมาทำเป็นภาพร่าง ในขั้นตอนการทำภาพร่างเริ่มต้นจากการวิเคราะห์ว่าจะนำข้อมูลไปใช้ตรงไหนในภาพร่าง จัดวางองค์ประกอบศิลป์ จังหวะที่เกิดขึ้นในภาพ ว่าทัศนธาตุต่างจะเป็นอย่างไร โดยใช้เทคนิคปากกาบนกระดาษ เป็นผลงานวาดเส้น (Drawing) จำนวน 2 – 3 ชิ้นต่อหนึ่งผลงาน นำภาพร่างมาพิจารณาคัดเลือกชิ้นที่ลงตัวและสมบูรณ์ที่สุดมาขยายเป็นผลงานจริง ในชิ้นงานของภาพร่างนั้นอาจต้องกำหนดขนาดและขอบเขตให้ชัดเจนเพื่อจะได้ไม่ผิดพลาดส่วนตามขนาดผลงานจริง สามารถปรับเปลี่ยนภาพร่างเพิ่มเติม ลด สัญลักษณ์ต่าง ๆ ได้ตลอดเวลาภายในภาพ สร้างบรรยากาศภายในภาพโดยโครงสร้างส่วนรวมแยกแยะว่าจะจุดไหนควรอยู่ในกลุ่มสีอย่างไร โดยคำนึงถึงรายละเอียดให้สมบูรณ์ โครงสร้างทั้งหมดของภาพร่าง จนเกิดความพอใจและจึงนำมาสร้างสรรค์เป็นผลงานจริง

ภาพประกอบที่ 38 ภาพร่างต้นแบบชิ้นที่ 1 แสดงการสร้างภาพร่างต้นแบบ ก่อนที่จะนำไป
ขยายเป็นผลงานจริง โดยทดลองสร้างภาพร่างต้นแบบจำนวนหลายๆชิ้น
เพื่อความสมบูรณ์ขององค์ประกอบศิลป์ภายในภาพ

ภาพประกอบที่ 39 ภาพร่างต้นแบบชิ้นที่ 2 แสดงการสร้างภาพร่างต้นแบบ ก่อนที่จะนำไปขยายเป็น
ผลงานจริง โดยทดลอง สร้างภาพร่างต้นแบบจำนวนหลายๆชิ้นเพื่อความสม
บูรณ์ขององค์ประกอบศิลป์ภายในภาพ

ภาพประกอบที่ 40 ภาพร่างต้นแบบชิ้นที่ 3 แสดงการสร้างภาพร่างต้นแบบ ก่อนที่จะนำไปขยาย
เป็นผลงานจริง โดยทดลองสร้างภาพร่างต้นแบบจำนวนหลายๆชิ้นเพื่อความ
สมบูรณ์ขององค์ประกอบศิลป์ภายในภาพ

ภาพประกอบที่ 41 ภาพร่างต้นแบบชิ้นที่ 4 แสดงการสร้างภาพร่างต้นแบบ ก่อนที่จะนำไป
ขยายเป็นผลงานจริง โดยทดลองสร้างภาพร่างต้นแบบจำนวนหลายๆชิ้น
เพื่อความสมบูรณ์ขององค์ประกอบศิลป์ภายในภาพ

การสร้างสรรค์ผลงานจริง

การสร้างสรรค์ผลงานจริงในจิตรกรรมชุด จินตภาพแห่งความผูกพันนี้ เกิดจากการค้นคว้า ศึกษา วิเคราะห์ สังเคราะห์จนเกิดมาเป็นผลงานที่สมบูรณ์ โดยมีกระบวนการสร้างสรรค์อย่างเป็นขั้นตอน อาจจะมีที่มาจากหลายปัจจัยก่อนเกิดเป็นผลงานสร้างสรรค์ ทั้งปัจจัยทางการดำรงชีวิตของข้าพเจ้า ของสังคมในปัจจุบัน ประสบการณ์ใช้ชีวิตจากธรรมชาติ จากศิลปินที่ประทับใจจนกลั่นกรองเป็นผลงานที่ สะท้อนแนวความคิดที่เรียบง่าย ผ่านแง่มุมที่สงบ เรียบง่ายในชนบท ผ่านช่วงเวลาที่นิ่งสงบ เป็นไปอย่าง ช้า ๆ ในการดำรงชีวิตไม่ได้เร่งรีบแต่อย่างใด ถ่ายทอดจินตนาการผ่านเรื่องราวที่พบเจอเหตุการณ์ความ ทรงจำ ความผูกพัน ของเล่น ของใช้ มุมมองรอบบริเวณที่อยู่อาศัย มีสีสันแห่งความสุข ความงาม ความ อ่อนนุ้ยเรียบง่าย มีสีสันที่หลากหลายในธรรมชาติ ตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการถ่ายทอดสะท้อนความรู้สึก ความสุข สงบ ต่อกลุ่มบุคคลที่สนใจและรับชมผลงาน เพื่อแบ่งเบาความทุกข์ ความตึงเครียด ความเร่งรีบ กับการใช้ชีวิตในปัจจุบัน หยุดหนึ่งทบทวนกับปัญหา พักกาย พักใจให้สงบผ่านผลงานจิตรกรรมสีน้ำมัน บนผ้าใบ จากระยะก่อนการสร้างสรรค์พัฒนาผลงาน จนถึงจุดจินตภาพแห่งความผูกพัน โดยเริ่มขั้นตอน การสร้างสรรค์ผลงานจริง จากการทำเตรียมเฟรมผ้าใบ Canvas วางไว้ในพื้นที่ที่มีแสงแดดเข้าถึง เหมาะสมในการปฏิบัติงานและสามารถปกป้องสายตาได้ของผู้ปฏิบัติงาน ขั้นตอนต่อไปคือร่างภาพตาม สัดส่วนของภาพร่างต้นแบบขยายให้เหมาะสมตามแบบภาพร่าง ร่างรายละเอียดในภาพจนครบถ้วน และ ถอยระยะห่างเพื่อดูความเหมาะสมของภาพ โครงสร้างต่าง ๆ ภายในภาพ เมื่อได้ภาพร่างแล้วเริ่ม ปฏิบัติการลงสีโดยรวม โดยใช้จานสีและพู่กันที่มีขนาดใหญ่ ผสมน้ำมันและค้อย ๆ เพิ่มรายละเอียดมากขึ้นจนผลงานเกือบมีความสมบูรณ์ พิจารณาเรื่องสีและบรรยากาศของภาพให้สวยงามและเหมาะสมกับ แนวความคิด ลงสีเพิ่มเติมปรับเปลี่ยนแก้ไขในขั้นตอนสุดท้าย คือเช็กความสมบูรณ์ และเก็บรายละเอียด ของงานอีกครั้งในจุดที่ต้องการเน้นเป็นสำคัญ

ภาพประกอบที่ 42 การเตรียมพื้นเฟรมผ้าใบเนื้อ Canvas สำเร็จรูป ขนาดพอเหมาะกับแบบร่าง และเหมาะสมกับองค์ประกอบศิลป์ในการสร้างสรรค์

ภาพประกอบที่ 43 การร่างภาพบนเฟรมผ้าใบเนื้อ Canvas โดยกำหนดรูปทรงและรายละเอียดที่ ต้องการใส่ไว้ในภาพ จัดองค์ประกอบของรูปทรงให้เหมาะสมกับขนาดเฟรม

ภาพประกอบที่ 44 ภาพแสดงขั้นตอนในการลงสีน้ำมัน โดยรวมทั้งภาพเพื่อความสะดวกรวดเร็ว

และ เหมาะสมกับจังหวะในการแทรกเนื้อสีภายในภาพ

ภาพประกอบที่ 45 ภาพแสดงขั้นตอนในการเก็บรายละเอียดของสัญลักษณ์ต่างๆภายใน

ภาพ ทั้งรูปทรงและบรรยากาศของสี

ภาพประกอบที่ 46 ภาพแสดงภาพผลงานที่เสร็จสมบูรณ์หลักจากที่ได้เก็บรายละเอียดภายใน
ภาพ ทั้งรูปทรง และบรรยากาศของสี

ภาพการนำเสนอผลงานวิจัย จินตภาพแห่งความผูกพัน

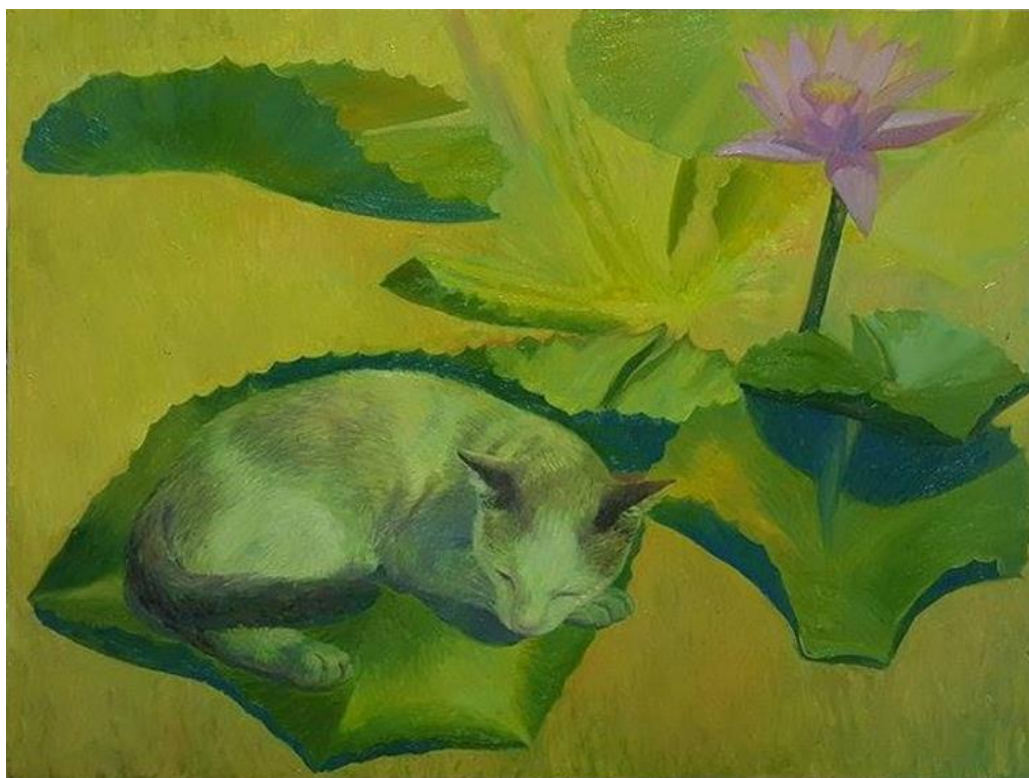

ภาพประกอบที่ 47 ภาพผลงานการสร้างสรรค์ชิ้นที่ 1

ชื่อภาพ ไออุ่น 1

ขนาด 60x60 ซม.

เทคนิค สีน้ำมันบนผ้าใบ

ภาพประกอบที่ 48 ภาพผลงานการสร้างสรรค์ชิ้นที่ 2

ชื่อภาพ ไออุ่น 2

ขนาด 60x80 ซม.

เทคนิค สีน้ำมันบนผ้าใบ

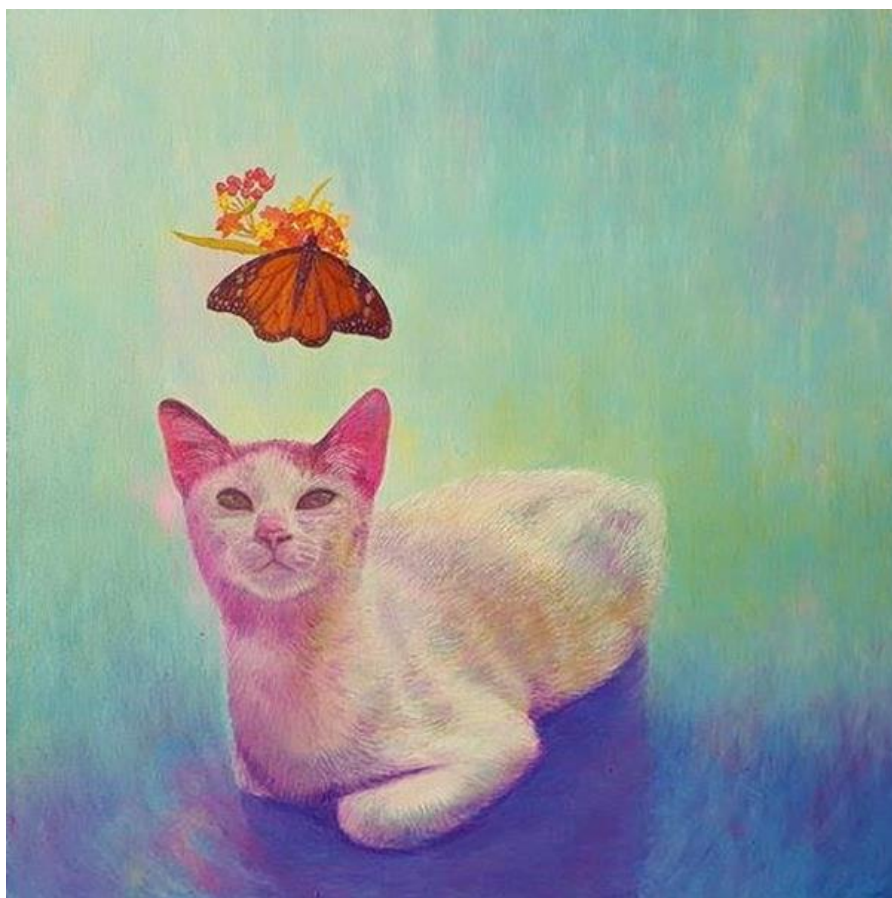

ภาพประกอบที่ 49 ภาพผลงานการสร้างสรรค์ชิ้นที่ 3

ชื่อภาพ ไออุ่น 3

ขนาด 60x60 ซม.

เทคนิค สีน้ำมันบนผ้าใบ

ภาพประกอบที่ 50 ภาพผลงานการสร้างสรรค์ชิ้นที่ 4

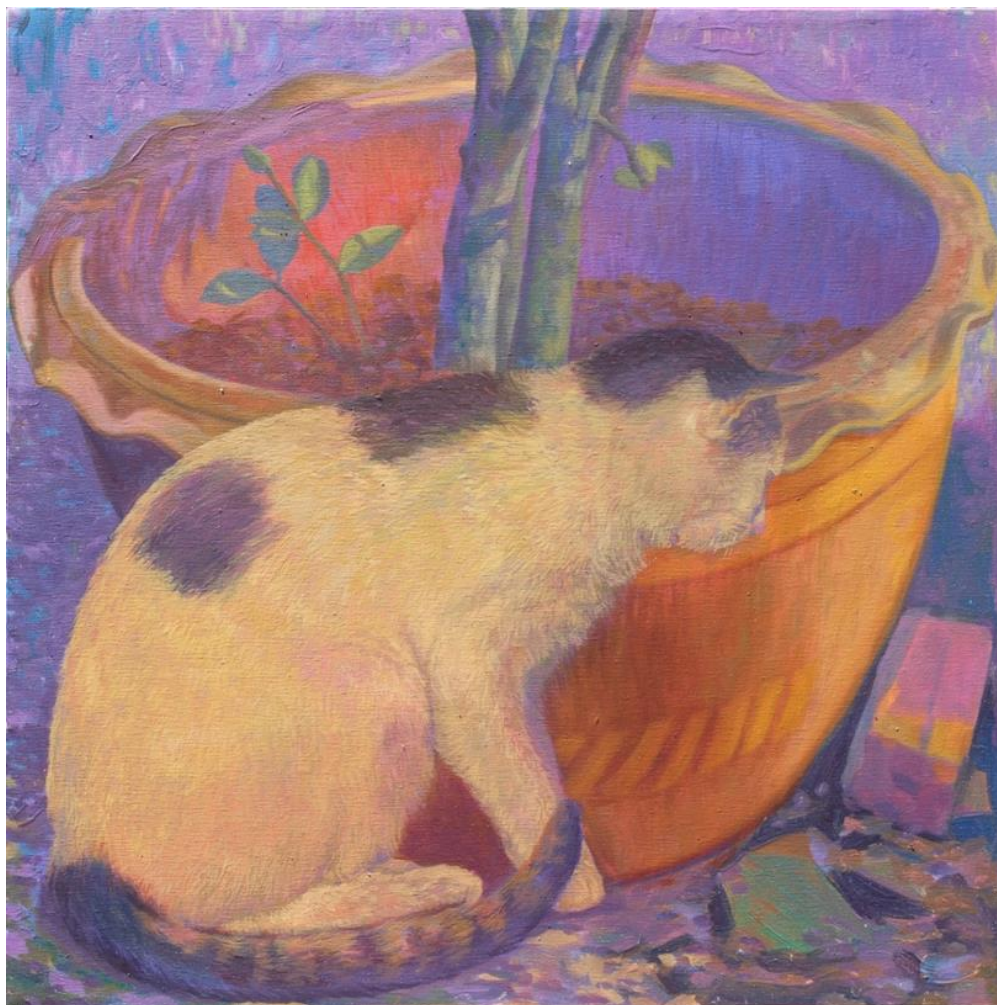
ชื่อภาพ เฝ้ามอง 1

ขนาด 60x60 ซม.

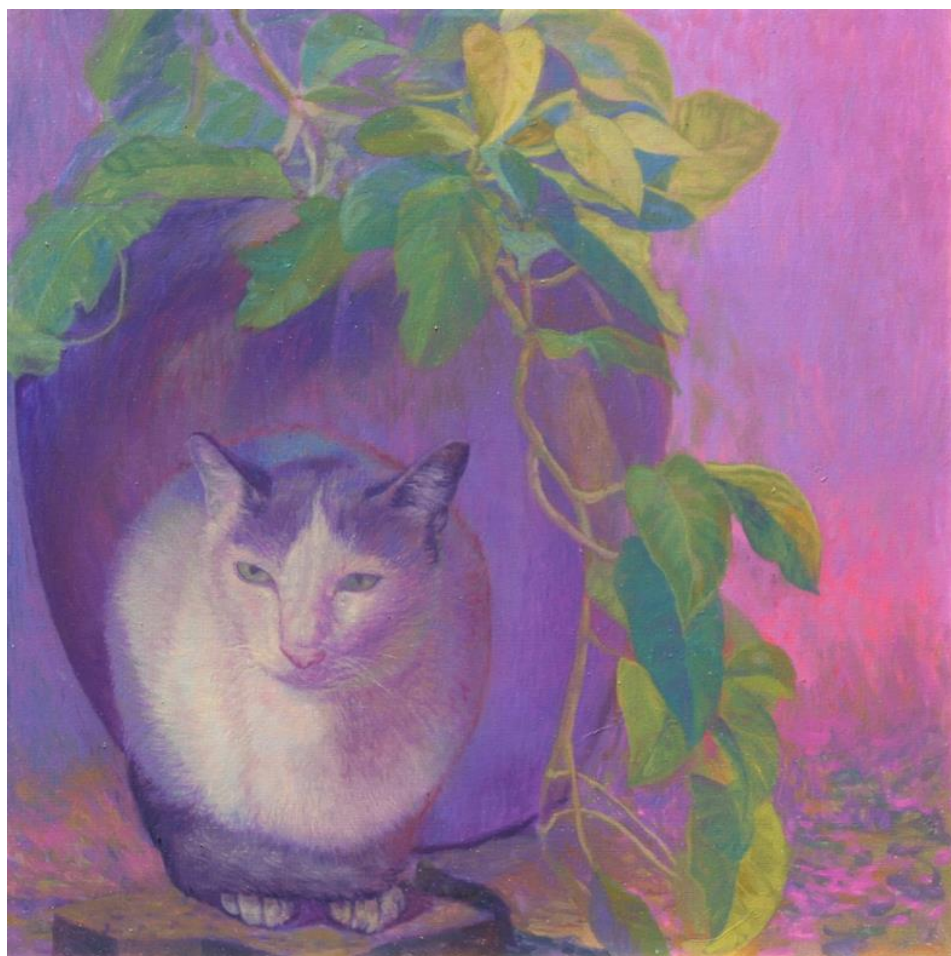
เทคนิค สีน้ำมันบนผ้าใบ

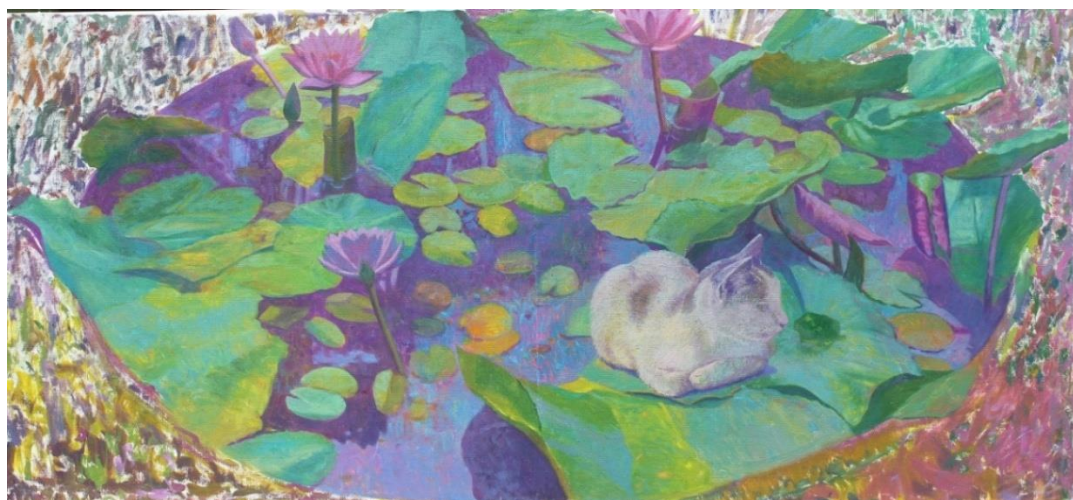
ภาพประกอบที่ 51 ภาพผลงานการสร้างสรรค์ชิ้นที่ 5
ชื่อภาพ เฝ้ามอง 2
ขนาด 60x60 ซม.
เทคนิค สีน้ำมันบนผ้าใบ

ภาพประกอบที่ 52 ภาพผลงานการสร้างสรรค์ชิ้นที่ 6
ชื่อภาพ เฝ้ามอง 3
ขนาด 60x60 ซม.
เทคนิค สีน้ำมันบนผ้าใบ

ภาพประกอบที่ 53 ภาพผลงานการสร้างสรรค์ชิ้นที่ 7
ชื่อภาพ เฝ้ามอง 4
ขนาด 60x60 ซม.
เทคนิค สีน้ำมันบนผ้าใบ

ภาพประกอบที่ 54 ภาพผลงานการสร้างสรรค์ชิ้นที่ 8

ชื่อภาพ ในสระ

ขนาด 50 x 110 ซม.

เทคนิค สีน้ำมันบนผ้าใบ

ภาพประกอบที่ 55 ภาพผลงานการสร้างสรรค์ชั้นที่ 9
ชื่อภาพ หวังแห่งความสุข 1
ขนาด 100x100 ซม.
เทคนิค สีน้ำมันบนผ้าใบ

ภาพประกอบที่ 56 ภาพผลงานการสร้างสรรค์ชั้นที่ 10

ชื่อภาพ หวังแห่งความสุข 2

ขนาด 60x60 ซม.

เทคนิค สีน้ำมันบนผ้าใบ

ภาพประกอบที่ 57 ภาพผลงานการสร้างสรรค์ชิ้นที่ 11

ชื่อภาพ หลับฝัน

ขนาด 100x100 ซม.

เทคนิค สีน้ำมันบนผ้าใบ

ภาพประกอบที่ 58 ภาพผลงานการสร้างสรรค์ชิ้นที่ 12

ชื่อภาพ ในห้วงความสุข

ขนาด 100x100 ซม.

เทคนิค สีน้ำมันบนผ้าใบ

บทที่ 4

การวิเคราะห์การสร้างสรรค์ผลงาน

ผลงานการสร้างสรรค์ในชุดจินตภาพแห่งความผูกพัน เกิดจากการค้นคว้าถึงเรื่องราว สัญลักษณ์ที่ใช้ในผลงานมาอย่างต่อเนื่อง พัฒนาอารมณ์ความรู้สึกและบรรยากาศของภาพจนตรงกับแนวความคิดที่ข้าพเจ้าต้องการนำเสนอ สีที่เกิดจากจินตนาการของผู้สร้างสรรค์ บุคลิกของผู้สร้างสรรค์ พฤติกรรมที่อยู่ภายในผ่านการแทรกสีในรูปทรงต่าง ๆ ปรับเปลี่ยน พัฒนาแก้ไข ทั้งในด้านของรูปแบบ และเทคนิควิธีการจนผลงานมีความสมบูรณ์มากขึ้น ตามแนวทางการสร้างสรรค์เฉพาะตน โดยอาศัย ทฤษฎีต่าง ๆ หลักการวิเคราะห์วิจารณ์ในผลงานแต่ละชิ้น ประโยชน์ที่ได้รับ แง่มุมของผลสร้างสรรค์ ประเด็นที่สามารถแยกออกมาได้ จากการอาศัยหลักการวิเคราะห์นั้น

หลักการวิเคราะห์ผลงานศิลปกรรม

หลักการวิเคราะห์องค์ประกอบศิลป์

หลักการวิเคราะห์ทัศนธาตุ

หลักการวิเคราะห์เอกภาพ

หลักการวิเคราะห์รูปแบบหรือแบบอย่าง

หลักการวิเคราะห์เทคนิค

หลักการวิเคราะห์สัญลักษณ์ที่ใช้ในการแสดงออก

หลักการวิเคราะห์ผลงานศิลปกรรม

การวิเคราะห์งานศิลปะ หมายถึง การพิจารณาแยกแยะศึกษาองค์รวมของงานศิลปะออกเป็น ส่วนๆ ทีละประเด็น ทั้งในด้านทัศนธาตุ องค์ประกอบศิลป์ และความสัมพันธ์ต่างๆ ในด้านเทคนิค กรรมวิธีการแสดงออก เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาประเมินผลงานศิลปะว่ามีคุณค่าทางด้านความงาม ทางด้าน สาระ และทางด้านอารมณ์ความรู้สึกอย่างไร

การสร้างสรรค์ผลงานวิจัยของข้าพเจ้าได้พัฒนาและแก้ไขในส่วนต่างๆมาอย่างต่อเนื่อง สามารถ ตอบสนองกับความรู้สึกได้อย่างสมบูรณ์แบบมากขึ้น สร้างรูปแบบในการสร้างสรรค์ โดยใช้ ทัศนธาตุ (Visual Elements) เป็นสื่อ นำมาประกอบในการสร้างสรรค์ดังนี้

หลักการวิเคราะห์หลักองค์ประกอบศิลป์

การวิเคราะห์และการประเมินคุณค่าของงานศิลปะ โดยทั่วไปจะพิจารณาจาก 3 ด้าน ได้แก่

1. ด้านความงาม เป็นการวิเคราะห์และประเมินคุณค่าในด้านทักษะฝีมือ การใช้ทัศนธาตุทางศิลปะ และการจัดองค์ประกอบศิลป์ว่าผลงานชิ้นนี้แสดงออกทางความงามของศิลปะได้อย่างเหมาะสม สวยงามและส่งผลต่อผู้ดูให้เกิดความชื่นชมในสุนทรียภาพเพียงใด ลักษณะการแสดงออกทางความงามของศิลปะจะมีหลากหลายแตกต่างกันออกไปตามรูปแบบของยุคสมัย ผู้วิเคราะห์และประเมินคุณค่าจึงต้องศึกษาให้เกิดความรู้ ความเข้าใจด้วย
2. ด้านสาระ เป็นการวิเคราะห์และประเมินคุณค่าของผลงานศิลปะแต่ละชิ้นว่ามีลักษณะส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ตลอดจนจุดประสงค์ต่างๆ ทางจิตวิทยาว่าให้สาระอะไรกับผู้ชมบ้าง ซึ่งอาจเป็นสาระเกี่ยวกับธรรมชาติ สังคม ศาสนา การเมือง ปัญญา ความคิด จินตนาการ และความฝัน
3. ด้านอารมณ์ความรู้สึก เป็นการคิดวิเคราะห์และประเมินคุณค่าในด้านคุณสมบัติที่สามารถกระตุ้นอารมณ์ความรู้สึกและสื่อความหมายได้อย่างลึกซึ้งของวัสดุ ซึ่งเป็นผลของการใช้เทคนิคแสดงออกถึงความคิด พลัง ความรู้สึกที่ปรากฏอยู่ในผลงาน

หลักการวิเคราะห์ด้านเนื้อหา

การวิเคราะห์งานศิลปะ หมายถึง การพิจารณาแยกแยะศึกษาองค์รวมของงานศิลปะออกเป็นส่วนๆ ทีละประเด็น ทั้งในด้านทัศนธาตุ องค์ประกอบศิลป์ และความสัมพันธ์ต่างๆ ในด้านเทคนิค กรรมวิธีการแสดงออก เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาประเมินผลงานศิลปะว่ามีคุณค่าทางด้านความงาม ทางด้านสาระ และทางด้านอารมณ์ความรู้สึกอย่างไร

การวิจารณ์งานศิลปะ หมายถึง การแสดงออกทางด้านความคิดเห็นต่อผลงานทางศิลปะที่ศิลปินสร้างสรรค์ขึ้นไว้ โดยผู้วิจารณ์ให้ความคิดเห็นตามหลักเกณฑ์และหลักการของศิลปะ ทั้งในด้านสุนทรียศาสตร์และสาระอื่นๆ ด้วยการติชมเพื่อให้ได้ข้อคิดนำไปปรับปรุงพัฒนาผลงานศิลปะ หรือใช้เป็นข้อมูลในการประเมินตัดสินผลงาน และเป็นการฝึกวิธีดู วิธีวิเคราะห์ คิดเปรียบเทียบให้เห็นคุณค่าในผลงานศิลปะชิ้นนั้น ๆ คุณสมบัติของนักวิจารณ์ ควรมีความรู้เกี่ยวกับศิลปะทั้งศิลปะประจำชาติและศิลปะสากล ควรมีความรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ศิลปะ ควรมีความรู้เกี่ยวกับสุนทรียศาสตร์ ช่วยให้ผู้รู้แง่มุมของความงาม ต้องมีวิสัยทัศน์กว้างขวาง และไม่คล้อยตามคนอื่น กล่าวที่จะแสดงออกทั้งที่เป็นไปตามหลักวิชาการและตามความรู้สึกและประสบการณ์

ทฤษฎีการสร้างงานศิลปะ จัดเป็น 4 ลักษณะ ดังนี้ นิยมการเลียนแบบ Imitationalism Theory เป็นการเห็นความงามในธรรมชาติแล้วเลียนแบบไว้ให้เหมือนทั้งรูปร่าง รูปทรง สี สัน ฯลฯ

นิยมสร้างรูปทรงที่สวยงาม Formalism Theory เป็นการสร้างสรรค์รูปทรงใหม่ให้สวยงามด้วยทัศนธาตุ เส้น รูปร่าง รูปทรง สี น้ำหนัก พื้นผิว บริเวณว่าง และเทคนิควิธีการต่างๆ นิยมแสดงอารมณ์ Emotional Theory เป็นการสร้างงานให้มีความรู้สึกต่างๆ ทั้งที่เป็นอารมณ์อันเนื่องมาจากเรื่องราวและอารมณ์ของศิลปินที่ถ่ายทอดลงไปในงาน นิยมแสดงจินตนาการ Imagination Theory เป็นงานที่แสดงภาพจินตนาการ แสดงความคิดฝันที่แตกต่างไปจากธรรมชาติและสิ่งทีพบเห็นอยู่เป็นประจำ แนวทางการวิเคราะห์และประเมินคุณค่าของงานศิลปะ การวิเคราะห์และการประเมินคุณค่าของงานศิลปะ โดยทั่วไปจะพิจารณาจาก 3 ด้าน ได้แก่

1. ด้านความงาม

เป็นการวิเคราะห์และประเมินคุณค่าในด้านทักษะฝีมือ การใช้ทัศนธาตุทางศิลปะ และการจัดองค์ประกอบศิลป์ว่าผลงานชิ้นนี้แสดงออกทางความงามของศิลปะได้อย่างเหมาะสมสวยงามและส่งผลต่อผู้ดูให้เกิดความชื่นชมในสุนทรียภาพเพียงใด ลักษณะการแสดงออกทางความงามของศิลปะจะมีหลากหลายแตกต่างกันออกไปตามรูปแบบของยุคสมัย ผู้วิเคราะห์และประเมินคุณค่าจึงต้องศึกษาให้เกิดความรู้ ความเข้าใจด้วย

2. ด้านสาระ

เป็นการวิเคราะห์และประเมินคุณค่าของผลงานศิลปะแต่ละชิ้นว่ามีลักษณะส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ตลอดจนจุดประสงค์ต่างๆ ทางจิตวิทยาว่าให้สาระอะไรกับผู้ชมบ้าง ซึ่งอาจเป็นสาระเกี่ยวกับธรรมชาติ สังคม ศาสนา การเมือง ปัญญา ความคิด จินตนาการ และความฝัน

3. ด้านอารมณ์ความรู้สึก

เป็นการคิดวิเคราะห์และประเมินคุณค่าในด้านคุณสมบัติที่สามารถกระตุ้นอารมณ์ความรู้สึกและสื่อความหมายได้อย่างลึกซึ้งของวัสดุ ซึ่งเป็นผลของการใช้เทคนิคแสดงออกถึงความคิด พลัง ความรู้สึกที่ปรากฏอยู่ในผลงาน

กระบวนการวิจารณ์งานศิลปะตามหลักการและวิธีการ

1. ขั้นระบุข้อมูลของผลงาน เป็นข้อมูลรายละเอียดสังเขปเกี่ยวกับประเภทของงาน ชื่อผลงาน ชื่อศิลปิน ขนาด วัสดุ เทคนิค วิธีการ สร้างเมื่อ พ.ศ.ใด ปัจจุบันติดตั้งอยู่ที่ไหน รูปแบบการสร้างสรรค์เป็นแบบใด

2. ขั้นตอนการพรรณนาผลงาน เป็นการบันทึกข้อมูลจากการมองเห็นภาพผลงานในขั้นต้นว่าเป็นภาพอะไร เช่น ภาพคน ภาพสัตว์ ภาพทิวทัศน์ ภาพหุ่นนิ่ง เป็นต้น มีเทคนิคในการสร้างสรรค์แบบใด

3. ขั้นวิเคราะห์ เป็นการดูลักษณะภาพรวมของผลงานว่าจัดอยู่ในประเภทใด พิจารณารูปแบบการถ่ายทอดเป็นแบบใด จำแนกทัศนธาตุและองค์ประกอบศิลป์ออกจากภาพรวมเป็นส่วนย่อยให้เห็นว่ามีหลักการจัดภาพที่กลมกลืนหรือขัดแย้งอย่างไร

4. ชั้นตีความ เป็นการค้นหาความหมายของผลงานว่า ศิลปินหรือผู้สร้างสรรค์ต้องการสื่อให้ผู้ชมผลงานได้รับรู้เกี่ยวกับอะไร เช่น สภาพปัญหาในชุมชน สังคม และภูมิปัญญาท้องถิ่น เป็นต้น

5. ชั้นประเมินผล เป็นการประเมินคุณค่าของผลงานศิลปะชิ้นนั้นจากการพิจารณาทุกข้อในเบื้องต้น สรุปให้เห็นข้อดีและข้อด้อยในด้านเนื้อหาและเรื่องราว หลักทัศนธาตุและหลักการจัดองค์ประกอบศิลป์ ทักษะ ฝีมือ และการถ่ายทอดความงาม เพื่อการพัฒนาหรือตัดสินผลงานชิ้นนั้น

หลักวิเคราะห์ทัศนธาตุ

ทัศนธาตุ Visual Elements ในทางทัศนศิลป์ หมายถึง ส่วนประกอบของศิลปะที่รวมกันเป็นรูปร่างของสิ่งหลายอย่างที่มองเห็นได้ ประกอบไปด้วย

จุด Point หมายถึง รอยหรือแต้มที่มีลักษณะกลม ๆ ปรากฏที่พื้นผิว ซึ่งเกิดจากการจิ้ม กด กระทบ แกะ ด้วยวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ เช่น ดินสอ ปากกา พู่กัน และวัสดุปลายแหลมทุกชนิด จุด เป็นต้นกำเนิดของเส้น รูปร่าง รูปทรง แสงเงา พื้นผิว ฯลฯ เช่น นำจุดมาวางเรียงต่อกันจะเกิดเป็นเส้น และการนำจุดมาวางให้เหมาะสม ก็จะเกิดเป็นรูปร่าง รูปทรง และลักษณะผิวได้ จุดนั้นเป็นทัศนธาตุที่สามารถสัมผัสและให้ความรู้สึกได้น้อยด้วยจุดเป็นอนุภาคที่มี ความกว้าง ความยาว และความหนา น้อยที่สุด เมื่อเทียบกับ บรรดาส่วนประกอบมูลฐาน หรือทัศนธาตุอื่น ซึ่งในทางด้านศาสตร์อื่น ๆ อาจจะตีค่าของจุดในทางต่ำสุด โดยให้คำนิยาม ของจุดว่า “เป็นสิ่งที่ ไม่มีความกว้าง ความยาว ความหนา”แต่ในทางทัศนศิลป์ จุด มีค่า มากกว่านั้น ด้วยในทางศิลปะนั้นเกี่ยวข้องกับความรู้สึกมากกว่าการตีความ เพราะจุด ๆ หนึ่งที่ปรากฏในภาพอาจจะค่อย ๆ แปรเปลี่ยน เป็นสิ่งต่าง ๆ ในจินตนาการก็ได้

เส้น Line เป็นสิ่งที่มีผลต่อการรับรู้ เพราะทำให้เกิดความรู้สึกต่ออารมณ์และจิตใจของมนุษย์ เส้นเป็นพื้นฐานสำคัญของศิลปะทุกแขนง ใช้ร่างภาพเพื่อถ่ายทอดสิ่งที่เห็นและสิ่งที่คิด จินตนาการให้ปรากฏเป็นรูปภาพ เส้น Line หมายถึง การนำจุดหลาย ๆ จุดมาเรียงต่อกันไปในทิศทางใดทิศทางหนึ่งเป็นทางยาวหรือสิ่งที่เกิดจากการขีด ขีด เขียน ลาก ให้เกิดเป็นริ้วรอย

เส้นนอน ให้ความรู้สึกกว้างขวาง เจริญสงบ นิ่ง ราบเรียบ ผ่อนคลายสบายตา

เส้นตั้ง ให้ความรู้สึกสูงสง่า มั่นคง แข็งแรง รุ่งเรือง

เส้นเฉียง ให้ความรู้สึกไม่มั่นคง เคลื่อนไหว รวดเร็ว แปรปรวน

เส้นโค้ง ให้ความรู้สึกอ่อนไหว สุภาพอ่อนโยน สบาย นุ่มนวล เย้ายวน

เส้นโค้งก้นหอย ให้ความรู้สึกเคลื่อนไหว การคลี่คลาย ขยายตัว มึนงง

เส้นซิกแซกหรือเส้นฟันปลา ให้ความรู้สึกกรุนแรง กระแทกเป็นห้วง ๆ ตื่นเต้น สับสน วุ่นวาย

และการขัดแย้ง

เส้นประ ให้ความรู้สึกไม่ต่อเนื่อง ไม่มั่นคง ไม่แน่นอน

รูปร่างและรูปทรง รูปร่าง Shape หมายถึง เส้นรอบนอกทางกายภาพของวัตถุ สิ่งของเครื่องใช้ คน สัตว์ และ พืช มีลักษณะเป็น 2 มิติ มีความกว้าง และความยาว รูปร่าง แบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ

รูปร่างธรรมชาติ Natural Shape หมายถึง รูปร่างที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ เช่น คน สัตว์ และ พืช เป็นต้น

รูปร่างเรขาคณิต Geometrical Shape หมายถึง รูปร่างที่มนุษย์สร้างขึ้นมีโครงสร้างแน่นอน เช่น รูปสามเหลี่ยม รูปสี่เหลี่ยม และรูปวงกลม เป็นต้น

รูปร่างอิสระ Free Shape หมายถึง รูปร่างที่เกิดขึ้นตามความต้องการของผู้สร้างสรรค์ ให้ความรู้สึกที่เป็นเสรี ไม่มีโครงสร้างที่แน่นอนของตัวเอง เป็นไปตามอิทธิพลของสิ่งแวดล้อม เช่น รูปร่างของหยดน้ำ เมฆ และควัน เป็นต้น

รูปทรง Form หมายถึง โครงสร้างทั้งหมดของวัตถุที่ปรากฏแก่สายตาในลักษณะ 3 มิติ คือมีทั้ง ส่วนกว้าง ส่วนยาว ส่วนหนาหรือลึก คือ จะให้ความรู้สึกเป็นแท่ง มีเนื้อที่ภายใน มี ปริมาตร และมี น้ำหนัก

น้ำหนักอ่อน-แก่ Value การลงน้ำหนัก อ่อน-แก่ หมายถึง จำนวนความเข้ม ความอ่อนของสีต่าง ๆ และแสงเงาตามที่ประสาทตารับรู้ เมื่อเทียบกับน้ำหนักของสีขาว-ดำ ความอ่อนแก่ของแสงเงาทำให้เกิด มิติ เกิดระยะใกล้ไกลและสัมพันธ์กับเรื่องสีโดยตรง

น้ำหนักอ่อนแก่ของแสงและเงา ที่ปรากฏบนวัตถุนั้นเป็นผลมาจาก แสงสว่าง ในธรรมชาติหรือแสงสว่างที่มนุษย์ ประดิษฐ์ขึ้น เมื่อใดที่แสง ตก กระทบวัตถุจะเกิด เป็นบริเวณ สว่างและบริเวณมืดโดยบริเวณสว่าง และบริเวณมืดจะค่อย ๆ กระจาย ค่าน้ำหนักความอ่อนแก่ได้อย่างกลมกลืน ปรากฏเป็น ปริมาตรของรูปทรงของวัตถุ เรื่องของน้ำหนัก จึงเกี่ยวข้อง โดยตรง กับแสงสว่าง ถ้า ปราศจากแสงสว่าง หรือมีปริมาณน้อย รูปทรง ของวัตถุก็จะพรางมัวหรือมองเห็น ได้ไม่ชัดเจนกล่าวได้ว่า น้ำหนัก เป็นการตอบสนองทางการเห็นจากการเกิดของแสงสว่างและเงามืดที่ ปรากฏอยู่บนวัตถุ

สี Colour สี หมายถึง สิ่งที่ปรากฏอยู่ไปรอบ ๆ ตัวเรา ไม่ว่าจะเป็นสีที่เกิดขึ้นเองในธรรมชาติ หรือ สิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้น สีทำให้เกิดความรู้สึกแตกต่างมากมาย เช่น ทำให้รู้สึกสดใส ร่าเริง ตื่นเต้น หม่นหมอง หรือเศร้าซึมได้ เป็นต้น

น้ำหนักสี Tone หรือวรรณะของสี หมายถึง ระดับความเข้มที่แตกต่างกันของสีหรือค่าความอ่อนแก่ของสี ได้ระดับกันไป เช่น ดำ – เทาเข้ม – เทากลาง – เทาอ่อน – ขาว โทนก็มีผลต่อความรู้สึก คล้ายกับสีนั่นเอง เพียงแต่จะละเอียดอ่อนมากขึ้น มีค่าความแตกต่างกันเล็กน้อย แต่มีผลต่อความรู้สึก นึกคิด ของมนุษย์ เช่น

1. วรรณะสีร้อน Warm Tone ประกอบด้วยสีเหลือง สีส้มเหลือง สีส้ม สีส้มแดง สีม่วงแดง และ สีม่วง สีในวรรณะร้อนนี้จะเป็สีที่ค่อนข้างไปทางสีแดงหรือสีส้มถ้าสีใดสีหนึ่งค่อนข้างไปทางสีแดง

หรือสีส้ม เช่นสีน้ำตาล สีเทาอมแดง ก็ให้ถือว่าเป็นสีวรรณะร้อน ให้ความรู้สึกร้อนแรง วงจรสีและสีวรรณะร้อน

2. วรรณะสีเย็น Cold Tone ประกอบด้วย สีเหลือง สีเขียวเหลือง สีเขียว สีเขียวน้ำเงิน สีนํ้าเงิน สีม่วงน้ำเงิน และสีม่วง ส่วนสีอื่นๆ ถ้าหนักไปทางสีน้ำเงินและสีเขียวก็เป็นสีวรรณะเย็น ดังเช่น สีเทา สีดำ สีเขียวแก่ เหล่านี้เป็นต้น ให้ความรู้สึกเย็นสบาย

พื้นผิว texture พื้นผิวหมายถึง ลักษณะภายนอกของวัตถุที่เรามองเห็นและสัมผัสได้ ภาพที่มีลักษณะพื้นผิวที่แตกต่างกันจะให้ความรู้สึกสนุกสนานตื่นเต้นและมีชีวิตชีวา พื้นผิวสามารถก่อให้เกิดความรู้สึกในลักษณะต่าง ๆ กันเช่น หยาบ ละเอียด มันวาว ค้าน และขรุขระ เป็นต้น

พื้นที่ว่าง Space หมายถึง บริเวณที่เป็นความว่างไม่ใช่ส่วนที่เป็นรูปทรงหรือเนื้อหาในการจัดองค์ประกอบใดก็ตาม ถ้าปล่อยให้พื้นที่ว่างมากและให้มีรูปทรงน้อย การจัดนั้นจะให้ความรู้สึกอ้างอ้าง โดดเดี่ยว

เอกภาพ Unity หมายถึง ความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันขององค์ประกอบศิลป์ทั้งด้านรูปลักษณะและด้านเนื้อหาเรื่องราว เป็นการประสานหรือจัดระเบียบของส่วนต่างๆ ให้เกิดความเป็นหนึ่งเดียวเพื่อผลรวมอันไม่อาจแบ่งแยกส่วนใดส่วนหนึ่งออกไป การสร้างงานศิลปะ คือ การสร้างเอกภาพขึ้นจากความสับสน ความยุ่งเหยิง เป็นการจัดระเบียบ และคุณภาพ ให้แก่สิ่งที่ขัดแย้งกันเพื่อให้รวมตัวกันได้ โดยการเชื่อมโยงส่วนต่างๆ ให้สัมพันธ์กันเอกภาพของงานศิลปะ มีอยู่ 2 ประการ คือ

1. เอกภาพของการแสดงออก หมายถึง การแสดงออกที่มีจุดมุ่งหมายเดียว แน่นอน และมีความเรียบง่าย งานชิ้นเดียวจะแสดงออกหลายความคิด หลายอารมณ์ไม่ได้ จะทำให้สับสน ขาดเอกภาพ และการแสดงออกด้วยลักษณะเฉพาะตัวของศิลปินแต่ละคน ก็สามารถทำให้เกิดเอกภาพแก่ผลงานได้

2. เอกภาพของรูปทรง คือ การรวมตัวกันอย่างมีคุณภาพ และมีระเบียบขององค์ประกอบทางศิลปะ เพื่อให้เกิดเป็นรูปทรงหนึ่ง ที่สามารถแสดงความคิดเห็นหรืออารมณ์ของศิลปิน ออกได้อย่างชัดเจน เอกภาพของรูปทรง เป็นสิ่งที่สำคัญที่สุดต่อความงามของผลงานศิลปะ เพราะเป็นสิ่งที่ศิลปินใช้เป็นสื่อในการแสดงออกถึงเรื่องราว ความคิด และอารมณ์

ลักษณะของรูปทรงและรูปร่าง มี 3 แบบ คือ

1.แบบเรขาคณิต (Geometric form-shape) คือมีการใช้เส้นเชิงเรขาคณิตมาสร้าง เช่น เส้นตรง วงกลม สามเหลี่ยม สี่เหลี่ยม ฯลฯ ที่สามารถสร้างด้วยเครื่องมือทางเรขาคณิตมาประกอบเข้าด้วยกันให้เป็นรูปทรงและรูปร่าง มีการใช้ทางประติมากรรม เช่น พวกมินิมอลลิซึม (Minimalism) จิตรกรรม เช่น พวกอภิปรัชญา ศิลปะลวงตา (op art) ส่วนสถาปัตยกรรมใช้มากที่สุด

2.แบบจากสิ่งมีชีวิต หรือรูปทรงอินทรีย์รูป (Organic form-organic shape) หรือรูปทรงเชิงชีวภาพ (Biomorphic form-shape) มีการนำรูปทรงรูปร่างมาจากสิ่งที่มีชีวิต เช่น คน สัตว์ พืช เซลล์ของ

สิ่งมีชีวิต ฯลฯ มาใช้ในการสร้างงาน มีทั้งแบบเหมือนจริงและมีการเปลี่ยนแปลงบ้าง แต่ยังคงเค้าโครงปรากฏอยู่

3.แบบอิสระ รูปทรงอิสระ (Free form) รูปร่างอิสระ (Free shape) คือรูปทรง- รูปร่างที่สร้างขึ้นอย่างอิสระตามความฝันจินตนาการ หรือสร้างอย่างอิสระก็ได้ รูปทรงและรูปร่างเป็นทัศนธาตุที่สำคัญมาก โดยเฉพาะ

การจัดองค์ประกอบด้วยรูปร่างและรูปทรง มีวิธีการต่างๆ ดังนี้

1. นำรูปทรงหลายรูปมาจัดวางเคียงกัน (Juxtaposing form)
2. สร้างรูปทรงให้ต่อเนื่องเกี่ยวข้องกัน (Connecting form)
3. นำรูปทรงหลายรูปมาวางซ้อนกัน (Overlapping form)
4. นำรูปทรงหลายรูปมาผนึกเข้าด้วยกัน (Interlocking form)
5. นำรูปทรงหลายรูปมาแทรกเข้าด้วยกัน (Interpenetrating form)
6. สร้างรูปทรงที่สานร้อยรัดเข้าด้วยกัน (Interwoven form)
7. รูปทรงที่บิดพันกัน (Twisting form)

น้ำหนัก (Tone)

น้ำหนักในผลงานส่วนใหญ่ใช้น้ำหนักที่ไม่เข้มจัด มีค่าน้ำหนักของรูปทรงและพื้นที่ว่างที่ประสานกลมกลืนกันอย่างนุ่มนวล ทำให้ทุกมิติในภาพกลมกลืนกันและเกิดจากการใช้แสงเงาที่เกิดจากธรรมชาติในวัตถุนั้นๆ จากการเก็บข้อมูลโดยภาพถ่าย ปรับค่าสีให้อ่อนแก่ตามจินตนาการ แต่ยังคงเป็นวัตถุนั้น สร้างมิติภายในภาพบรรยากาศให้มีลักษณะเกินจริงวิธีการจัดองค์ประกอบศิลป์

เส้น (Line)

เส้นที่ปรากฏในผลงานของข้าพเจ้าเกิดจากโครงสร้างโดยรวมของรูปทรงต่างๆ ในภาพ ทิศทางการเชื่อมโยงกันของวัตถุที่ตอบรับจังหวะกันอย่างกลมกลืนในภาพส่วนใหญ่ราบเรียบ โค้งมนในส่วนจากรูปทรงต่างๆ ทำให้ดูสงบนิ่ง แสดงความรู้สึกในทิศทางของเส้น (Direction) ถึงแม้จะมีการเคลื่อนไหวในบางจุดของภาพ แต่โดยส่วนใหญ่แล้วเส้นในการสร้างระยะหรือนำสายตาไปสู่จุดสนใจต่างๆ ดูราบเรียบ สงบนิ่ง ผ่อนคลายตามเรื่องราวและบรรยากาศของภาพ อีกส่วนหนึ่งเป็นเส้นที่เกิดจากลักษณะของทีพู่กัน ในรายละเอียดของวัตถุต่างๆ มีทั้งหยาบและเรียบที่แตกต่างกันไป กระจายอยู่ในทุกส่วนของภาพตามลักษณะของวัตถุนั้นๆ

เส้นมีอยู่ด้วยกันหลายแบบ เช่น เส้นตรง เส้นโค้ง เส้นวงกลม เส้นเชิงคลื่น เส้นหยักฟันปลา ฯลฯ ซึ่งลักษณะของเส้นแต่ละเส้นให้ความรู้สึกแตกต่างกัน แล้วแต่การจัดวางให้ไปตามแนวทิศทางต่างๆ เช่น แนวราบ แนวตั้ง แนวเฉียง เส้นแต่ละเส้นเมื่อจัดตามทิศทางต่างๆ แม้แต่เส้นลักษณะเดียวกัน

ก็ให้ความรู้สึกแตกต่างกันด้วย เช่น เส้นตรงในแนวดิ่งหรือแนวตั้ง ก็ให้ความรู้สึกมั่นคง สง่างาม ครั้นจัดวางในแนวเฉียงหรือเอียง ก็ให้ความรู้สึกลึ้ม ไม่มั่นคง เส้นในลักษณะอื่นก็เช่นเดียวกันที่มีคุณสมบัติเฉพาะอยู่ แต่ถ้าหากจัดวางในทิศทางต่างๆ ก็อาจทำให้เกิดความรู้สึกต่างออกไปได้

สี (Color)

ผลงานการสร้างสรรค์สีส่วนใหญ่เกิดจากประสบการณ์ในการดำรงชีวิตคลั่งครองข้อมูลต่างๆ มาจากความรู้สึก ความประทับใจในสิ่งที่พบเจอ ทั้งในสังคมและชนบท จากสัตว์ สิ่งของ วัตถุต่างๆ ผลงานจึงมีลักษณะสีสันสดใส สวยงาม มีชีวิตชีวา หลากหลายในการใช้วรรณะหรือกลุ่มสีโดยไม่ต้องคำนึงถึงกฎเกณฑ์ในการใช้สีเป็นทฤษฎีหรือเป็นจริงมากนัก สร้างสรรค์ตามอารมณ์ความรู้สึก สีที่ชอบ เป็นสีที่กำหนดขึ้นตามความรู้สึกของตนเอง (Subject Color) สีที่เกิดในภาพจะต่างจากความเป็นจริงในแต่ละชิ้นงาน หลากหลายในสิ่งที่ประทับใจ โดยหยิบยกรูปร่างมาถ่ายทอดคล้ายกับเป็นสถานที่ในจินตนาการ เชื่อมโยงความสุขทั้งสังคมเมืองและชนบทเข้าด้วยกัน ใช้สีใดสีหนึ่งในปริมาณมากแสดงบรรยากาศของภาพ ในโครงสร้างและรูปทรงต่างๆ ที่มาจากความจริง สร้างมิติแห่งความสุขใหม่ ความจริงที่อยู่ภายในความทรงจำและผูกพัน

สีในทัศนศิลป์ เป็นทั้งการนำมาใช้ในสร้างสรรค์ผลงาน และการรับรู้เชิงสุนทรียภาพ (Aesthetic response) สีในทัศนศิลป์อาจไม่เป็นไปตามหลักวิทยาศาสตร์เสมอไป เพราะมีจุดมุ่งหมายแตกต่างกัน เป้าหมายทางวิทยาศาสตร์ต้องการรู้ความจริงแท้ของสีในทุกด้าน ส่วนทางด้านศิลปะต้องการให้สีที่ศิลปินสร้างขึ้นมีผลต่ออารมณ์ความรู้สึกและความฝันจินตนาการซึ่งอาจไม่ใช่ความจริงก็ได้

ศิลปินผู้มีความสามารถ ใช้สีเป็นเครื่องสำอางออกเพียงอย่างเดียว ก็สามารถสร้างงานจิตรกรรมที่สมบูรณ์ได้ เพราะมีคุณสมบัติที่มีอยู่ในสีได้รวมทัศนธาตุอื่นๆ เข้าไว้ด้วยกันเช่นมีแสง เงา น้ำหนักอ่อนแก่

ปริมาตร (Volume)

เป็นทัศนธาตุที่สำคัญทางประติมากรรม มีส่วนสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับรูปทรง (Form) ที่ให้ความกลม นูน ความอึดในสมบูรณ์ของปริมาตรในรูปทรง ปริมาตรในทางประติมากรรมมีความสำคัญต่อเรื่องของรูปทรงให้ปรากฏสุนทรียะ ส่วนในทางจิตรกรรม มักแสดงออกเรื่องปริมาตรในส่วนที่เป็นภาพของวัตถุ ที่สร้างให้ดูสมจริง เช่น คน สัตว์ สิ่งของ

มวล (Mass)

มักใช้ร่วมกับปริมาตร ว่ามวลปริมาตร เป็นทัศนธาตุทางประติมากรรม หมายถึงสิ่งเดียวหรือหลายสิ่งรวมเป็นมวลกลุ่มก้อน เช่น ประติมากรรมรูปคน และสัตว์ประกอบกันเป็นกลุ่มที่ประสานสัมพันธ์ เกิดเป็นมวลรูปขึ้น ถ้ามวลใหญ่หรือขนาดใหญ่ (massive) หมายถึงลักษณะที่ดูสง่างามหนัก ทึบตัน ใหญ่โต และน่าเกรงขาม

แสง (Light)

เป็นทัศนธาตุที่สำคัญ ทั้งทางจิตรกรรมและประติมากรรม สามารถนำมาใช้เป็นส่วนในการจัดองค์ประกอบศิลป์ให้บังเกิดสุนทรียภาพได้อย่างดี แสงหมายถึงแสงอาทิตย์หรือแสงจากแหล่งต่างๆ ทางประติมากรรมต้องการแสงจริงหรือแสงประดิษฐ์มาช่วยเสริมเน้นให้ความงามเด่นชัด ทั้งในด้านปริมาตร พื้นผิว และมวลรวม ส่วนในจิตรกรรมโดยเฉพาะผลงานในอดีต เช่นผลงานของเลโอนาร์โด ดา วินชี, คาราวัจจิโอ, แรมบรันด์ และอีกหลายคน ล้วนประสบความสำเร็จในการใช้แสงมาช่วยให้ผลงานสร้างอารมณ์ความรู้สึกพวยพุ่งได้อย่างไม่มีที่ติ แสงในทางจิตรกรรมหมายถึงการวาดระบาย แสดงความสว่างของสีและความสดของสีเป็นส่วนสำคัญ

เงา (Shade, Shadow)

เกิดขึ้นได้โดยต้องมีแสงสาดส่องต้องสิ่งต่างๆ Shade มีความหมายถึงเงาที่อยู่ในตัววัตถุ ส่วน Shadow หมายถึงเงาของวัตถุที่ตกทอดลงบนพื้น (Cast shadow) มักใช้คู่กันกับแสง มีกลวิธี วิธีหลายวิธี เช่น ให้เงาสร้างแสงและแสงสร้างเงาจากจิตรกรเอกหลายท่าน เช่น คาราวัจจิโอกำหนดให้แสงกระทบบุคคลเกิดเงา ส่วนแรมบรันด์ใช้แสงสร้างจุดเด่นตรงบริเวณที่ต้องการ ส่วนเงาจะเป็นส่วนรองตามมาในทางประติมากรรม เงาทั้งสองชนิดล้วนมีความสำคัญต่อความงามมากเพราะช่วยขบเน้นส่วนเด่นที่ต้องการ

พื้นผิว (Texture)

คือลักษณะผิวของวัสดุทุกชนิด มีทั้งที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติและมนุษย์สร้างสรรค์ขึ้น ทั้งทางด้าน การมองเห็น (Visual texture) และการสัมผัส (Tactile) ไปสู่การรับรู้ สู่ความคิด และก่อให้เกิดความรู้สึกทางสุนทรียภาพ

พื้นผิวแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ

1. พื้นผิว 2 มิติ คือ เกิดบนพื้นที่ราบ สร้างพื้นผิวให้รับรู้ด้วยการมองเห็น เช่น ลวดลายของผ้า เกิดจากการออกแบบด้วยสีและเส้น หรือจากงานจิตรกรรมที่วาดระบายให้เกิดริ้วรอย หรือเกิดจากลายในวัสดุต่างๆ ตามธรรมชาติ เช่น ลายหินอ่อน ลายไม้ หรือเป็นพื้นผิวที่สร้างขึ้นด้วยเทคนิคลวงตา (simulated texture) ดังตัวอย่างเช่น ผลงานของศิลปะลวงตา (op art)

2. พื้นผิว 3 มิติ คือลักษณะพื้นผิวขรุขระ หรือนูนจากพื้นผิว มีทั้งมนุษย์สร้างขึ้น เช่นงานประติมากรรม งานออกแบบ สถาปัตยกรรม และที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติเป็นผิวที่เกิดขึ้นจริงเชิงกายภาพ (physical or actual texture) ของสิ่งต่างๆ พื้นผิวแต่ละระนาบก็ให้ความรู้สึกสุนทรีย์และรสต่างกันไป เช่น เรียบ เก๋ียง ลื่น เป็นมัน หรือขรุขระ หยากกร้าน เป็นความรู้สึกสุนทรียภาพที่เกิดขึ้นจากคุณค่าของพื้นผิว (surface qualities) ใช้กันมากทั้งวิจิตรศิลป์และประยุกต์ศิลป์ โดยเฉพาะในงานประติมากรรม เป็นลักษณะผิวที่เกิดขึ้นจริงเชิงกายภาพ ไม่ใช่เทคนิคการลวงตา

พื้นผิวในผลงานส่วนใหญ่จะแสดงรายละเอียดของภาพและวัตถุที่เกิดจากจังหวะของทีฟู้กัน มีความละเอียดบ้างหยาบบ้าง ตามลักษณะของวัตถุนั้น แต่ยังคงคำนึงถึงลักษณะพื้นผิวโดยรวม พื้นผิวที่ปรากฏในผลงานจะเป็นพื้นผิวที่เรียบทึบซ้อนกันอย่างมีระเบียบ ซึ่งสามารถตอบสนองความรู้สึกและแนวความคิดที่เรียบง่าย ความสุข นิ่งสงบในแบบวิถีชีวิตชนบทได้เป็นอย่างดี

ที่ว่าง (Space)

ในทัศนศิลป์ มีความความหมายถึงที่ว่าง อยู่ 2 ลักษณะ คือที่ว่าง 3 มิติ และที่ว่าง 2 มิติ

1. ที่ว่าง 3 มิติ ได้แก่ ที่ว่างที่มีความกว้าง ยาว และลึก เป็นเนื้อที่ว่างสามารถสัมผัสได้ทางกายภาพ เช่นที่ว่างที่เป็นสิ่งแวดล้อม ที่ว่างนอกอาคาร (Exterior space) และที่ว่างภายในอาคาร (Interior space) เป็นที่ว่างในงานสถาปัตยกรรมและประติมากรรม

2. ที่ว่าง 2 มิติ คือบริเวณว่างบนที่ราบแบบ 2 มิติ คือมีความยาวกับความกว้าง เช่น บริเวณที่ว่างในงานจิตรกรรม ถ้าจิตรกรสร้างให้ดูราวกับเกิดมิติที่ 3 ด้วยการทำให้เกิดลึกตื้น โกล่ โกล (pictorial space) เป็นเพียงวิธีการสร้างภาพลวงตาให้เกิดขึ้น ซึ่งมีวิธีการสร้างด้วยกันหลายวิธี เช่น ใช้การจัดวางและกำหนดตำแหน่ง (placement and position) ใช้หลักทัศนียภาพเชิงเส้น หรือทัศนียภาพเชิงสี (color perspective) มาช่วยทำให้เกิดขึ้นพื้นที่ว่างในผลงานนี้เกิดจากการสร้างบรรยากาศในภาพสีและสิ่งแวดล้อมภายใน คูโปรงเบาสบายในส่วนที่ไม่มีรายละเอียด ทำให้รู้สึกตามจินตนาการของสีและเรื่องราวที่แสดงออกเป็นพื้นที่ว่างที่เกิดจากการสร้างบรรยากาศและระยะในภาพใกล้ กลาง ไกล หรือระหว่างรูปทรงนั้น ซึ่งเป็นส่วนสำคัญในการสร้างพื้นที่ว่าง (Space) ให้กับคนดูผลงานได้รู้สึกผ่อนคลายพักสายตา พักใจ ตามความรู้สึกแนวความคิดที่เรียบง่ายแสดงความสุขให้ผู้คนได้ซึมซับในผลงาน

สัดส่วน (Proportion)

เป็นวิธีการจัดแจง ให้เกิดสุนทรียะเชิงคณิตศาสตร์ เกิดจากการลดลงนำคน พืช สัตว์ หรือสิ่งของ มาสำรวจสัดส่วน นอกจากนี้ เมื่อได้สัดส่วนทางคณิตศาสตร์ที่สวยงามแล้วในทางศิลปะยังถือเรื่องความประสานสัมพันธ์ของทุกสัดส่วนมีส่วนสำคัญทางสุนทรียภาพด้วย คือ เอกภาพ รวมถึงคำนิยม รสนิยม แห่งยุคสมัยและท้องถิ่นที่มีบริบทแตกต่างกันไป เช่น บางยุคบางสมัยหรือบางแห่ง ชอบอ้วนหรือผอม ต่างกัน สัดส่วนจึงเป็นส่วนหนึ่งเท่านั้นของทางกรวัดความพึงพอใจ

สัดส่วนมีอยู่ด้วยกัน 2 ลักษณะ คือ

1. ส่วนสัดส่วนที่เป็น 3 มิติ ได้แก่ ประติมากรรม สถาปัตยกรรม สิ่งมีชีวิตและไร้ชีวิต กินที่ในอากาศ
2. ส่วนสัดส่วนที่เป็น 2 มิติ ได้แก่งานจิตรกรรม ภาพพิมพ์ งานวาดเส้น การออกแบบ

พื้นระนาบ (Plane)

นับเป็นทัศนศิลป์ที่มีการนำมาใช้สร้างสรรค์งานให้บังเกิดสุนทรียะ คือพื้นที่แบนราบของสิ่งต่างๆ มีทั้งที่มีบริเวณขนาดใหญ่ เช่น พื้นระนาบของท้องทุ่ง เบื้องหลังเป็นพื้นระนาบแนวตั้งของขุนเขา

โตรก ผา ถ้ำเล็กลงไป คุณสมบัติของพื้นระนาบทางสุนทรียภาพ คือ ทำให้เกิดปริมาตรในรูปทรง (form) ของสิ่งที่มีสภาพเป็น 3 มิติ โดยมีส่วนในการสร้างพื้นที่รับแสงและสร้างเงาให้เด่นชัด ภูเขา สายตา สร้างอารมณ์ความรู้สึก ส่วนในงานจิตรกรรมและภาพพิมพ์ เป็นพื้นระนาบแบบ 2 มิติ สร้างโดยวิธีภาพลวงตา เช่น จิตรกรรมของกลุ่มจิตรกรบาบิซงนิยม หรือจิตรกรภูมิทัศน์ ทำให้ภาพเกิดมิติที่ 3 ได้ชัดเจน

การแสดงออก (Expression)

การแสดงออกถึงอารมณ์ความรู้สึก เป็นภาพหรือรูปของบุคคลที่แสดงออกออกกับกิริยาต่างๆ ได้ คุณสมบัติมากน้อยเพียงไร เช่น การแสดงออกถึงการเศร้าโศก สดชื่น เจ้าเล่ห์ หรืออื่นๆ ของบุคคล อัลแบร์ตี (Alberti) นักทฤษฎีศิลปะคนสำคัญสมัยฟื้นฟูศิลปวิทยาได้ให้ข้อสังเกตว่า การแสดงออกมีส่วนสัมพันธ์ของความรู้ของผู้สร้างงาน เป็นผลสรุปของความสำเร็จของศิลปินจะสามารถขึ้นถึงระดับอาจารย์ (master) ได้หรือไม่ เช่น ภาพคนร้องไห้ หรือดีใจ และเคลื่อนไหวอย่างสมจริงมากน้อยเพียงไร ส่วนเป็นเครื่องแสดงศักยภาพของศิลปินผู้นั้น

เนื้อเรื่อง (Subject)

เนื้อหา (Content) เนื้อหาสาระ (Substance) และแนวคิด (Concept) ลัทธิต่างๆ ในทัศนศิลป์มีหลายแนวคิด หลากอุดมคติ ซึ่งต่างก็มีท่วงทีที่แสดงออกถึงเนื้อเรื่องหรือเนื้อหาสาระให้เป็นกระบวนการแบบ (Style) ต่างๆ มีการนำเอาสาระสำคัญ (Essential) ความมุ่งประสงค์ (Purpose) และอื่นๆ มาเป็นแนวทางในการสร้างงานเพื่อให้บรรลุถึงจุดประสงค์ ทั้งหมดล้วนเป็นประกอบสำคัญในการจัดองค์ประกอบศิลป์ เป็นการกำหนดทิศทางเป็นนัย หรือสัญลักษณ์ และอื่นๆ ที่มีความสัมพันธ์กับการนำทัศนธาตุมาจัดองค์ประกอบ

เนื้อเรื่อง	:	เรื่องราวต่างๆ
เนื้อหา	:	ใจความสำคัญ ข้อสำคัญ สาระสำคัญของ เรื่อง
สาระสำคัญ	:	เนื้อหาหลัก ใจความหลักสำคัญ หัวใจสำคัญ
ความมุ่งประสงค์	:	มุ่งหมาย เจตนา ประสงค์
แนวคิด	:	สิ่งที่ก่อกำเนิดในใจ แต่งขึ้น นึกฝัน เข้าใจ มโนภาพ มโนทัศน์

สิ่งที่กล่าวมาทั้งหมด มีอยู่มากมายที่อยู่ในประเด็นเนื้อเรื่องที่มีอยู่มากมาย สามารถนำมาใช้สร้างทัศนศิลป์

หลักการวิเคราะห์เอกภาพ

เอกภาพ คือ ความกลมกลืนกลมเกลียวเข้ากันได้หรือความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ที่เกิดจากการเชื่อมโยงสัมพันธ์กันของส่วนต่างๆซึ่งในงานศิลปะ เอกภาพ หมายถึงการประสานกันหรือการจัดระเบียบของส่วนต่างๆให้เกิดเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของธาตุต่างๆ หรือสิ่งของต่างๆ อาจจะมี ความกลมกลืนหรือขัดแย้งกันได้ เอกภาพในงานศิลปะประกอบด้วย 3 ส่วนดังนี้

1. เอกภาพของรูปความคิด ถือเป็นองค์ประกอบขั้นตอนของการสร้างสรรค์เนื่องจากรูปความคิดจะต้องมีเอกภาพ มีโครงสร้างทางจิตและมีความหมายในตัวจึงจะส่งให้ศิลปินสร้างสรรค์รูปทรงให้มีเอกภาพขึ้นได้

2. เอกภาพทางรูปทรง เป็นการรวมตัวกันอย่างมีดุลยภาพและมีระเบียบของทัศนธาตุ เพื่อให้เกิดเป็นรูปทรงที่แสดงความคิดหรืออารมณ์ของศิลปินออกมาได้ชัดเจน เอกภาพทางรูปทรงถือเป็นสิ่งสำคัญที่สุดไม่ว่าศิลปินในรูปแบบนามธรรมหรือศิลปินในรูปแบบรูปธรรม ล้วนแล้วแต่แสดงออกด้วยรูปทรงทั้งสิ้น

3. เอกภาพของการแสดงออก เป็นการแสดงออกที่มีจุดมุ่งหมายเดียวแน่นอน ในผลงานชิ้นเดียว ไม่สามารถจะแสดงออกหลายรูปความคิดและหลายอารมณ์ได้ เพราะจะทำให้ผลงานที่ออกมา สับสนขาดเอกภาพแก่แสดงออกอาจมีแนวเรื่องหรืออารมณ์ใดอารมณ์หนึ่งเป็นเป้าหมายหลัก และมีส่วนที่รองลงไปเพื่อประกอบให้การแสดงออกนั้นสมบูรณ์ตามจุดมุ่งหมาย

หลักการวิเคราะห์รูปแบบหรือแบบอย่าง

รูปแบบของการสร้างสรรค์ศิลปะ คือ แนวทางการแสดงออกที่มีลักษณะเฉพาะตัวในงานศิลปะชิ้นนั้นๆ อันเป็นลักษณะการแสดงออกที่มีลักษณะแตกต่างกันออกไปตามแต่ละลักษณะเฉพาะตัวของผู้สร้างสรรค์แต่ละคน ดังนั้นการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะจึงเป็นการแสดงออกถึงรูปแบบเฉพาะตัวที่สามารถอธิบายเนื้อหา เรื่องราว ให้ผู้ชมเกิดการรับรู้ รวมถึงสร้างอารมณ์ความรู้สึกให้เกิดจินตนาการตามเนื้อหาแนวความคิดที่ผู้สร้างสรรค์ต้องการแสดงออก

สมพร ฐรี(2553:9)อธิบายไว้ว่ารูปแบบคือภาพรวมของผลที่ศิลปินถ่ายทอดผลงานออกมาให้ประจักษ์ ต่อสายตาผู้ดู ให้เห็นและเข้าใจในเจตจำนงของศิลปินที่เลือกรูปแบบในการถ่ายทอด ตามความชอบ ประสบการณ์ ความถนัด การรับรู้ ของศิลปินที่มีความแตกต่างกัน แต่การสร้างสรรค์ผลงานจะต้องให้อะไรกับคนดูรู้สึกถึงอะไรในผลงานที่ต้องแสดงออก ซึ่งรูปแบบการแสดงออกขึ้นอยู่กับศิลปินจะเลือกถ่ายทอดออกมาในรูปแบบใด รูปแบบในการสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์สามารถแยกประเภทได้ 3 รูปแบบ ดังนี้

1. รูปแบบศิลปะเหมือนจริงหรือสัจนิยม(Realism Art)หมายถึงงานศิลปะที่แสดงรูปทรงที่เหมือน หรือคล้ายของจริงในธรรมชาติ หรือใช้รูปทรงเหล่านั้นเป็นสื่อในการแสดงออก โดยศิลปินจะ

ยึดถือธรรมชาติเป็นแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงาน เป็นการบอกเล่าเรื่องราว บรรยากาศ สัดส่วน โครงสร้าง รูปร่าง มีความถูกต้องเหมือนจริงตามธรรมชาติเป็นต้นแบบความคิดและการแสดงออกถือว่าเป็นรูปแบบที่ได้รับความนิยมมากที่สุด รูปทรงวัตถุที่เห็นเป็นอย่างไรก็จะถ่ายทอดตามที่ตามองเห็นได้ใช้ความถูกต้อง สัดส่วน แสงเงา ทักษะนิยภาพ เป็นเกณฑ์มาตรฐานในการปฏิบัติงานเพื่อให้เกิดความชำนาญ รวมทั้งมีคุณค่าที่แฝงไปความรู้สึกสะเทือนใจ อารมณ์ ความงาม ชีวิตชีวา มีเลือด มีเนื้อ มีจิตวิญญาณ มีความเป็นจริง สะท้อนสังคม สะท้อนความเชื่อ และคุณค่าอื่นๆที่แฝงอยู่ในผลงานที่แสดงออก ซึ่งจะลึกกว่าที่เป็นภาพเหมือนจริง เพียงภายนอกที่ปรากฏต่อสายตาผู้ดูเป็นรูปแบบที่กระทำมาแต่สมัยกรีกยุคโบราณจนกระทั่งศิลปะยุคฟื้นฟูวิทยาการสมัยเรอเนาของสเปน จนมาถึงสมัยใหม่ในปัจจุบันก็ยังได้รับความนิยมไม่ว่าจะในยุโรป เอเชีย และประเทศไทย

2. รูปแบบศิลปะกึ่งธรรมชาติ (Semi Abstract Art) รูปแบบศิลปะกึ่งนามธรรมจะอยู่ระหว่างกลางเส้นทางรูปธรรมและนามธรรม ถือว่าอยู่เส้นทางเดียวกัน ศิลปินส่วนมากจะเดินทางในการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรม เพื่อหาความเหมาะสมในการแสดงออกที่เหมาะสมและลงตัวให้กับตัวเองไม่ใช่เป็นการสร้างสรรค์ตามยุคสมัย แต่เพื่อความเหมาะสมและจำเป็นของตนเอง ซึ่งศิลปินส่วนใหญ่จะมีวิธีการสร้างสรรค์ผลงานจากรูปธรรมเป็นการสังเกต บันทึกทิวทัศน์ ความเหมือนจริง ความเป็นจริง ในบรรยากาศสัดส่วน มุมมอง สี แสง ที่เกิดขึ้นจริง ตามตาเห็น เหมือนการถ่ายภาพ แล้วมีการพัฒนาสีสันเทคนิค อารมณ์ความรู้สึกภายในส่วนตัวจับเอาแก่นสารในธรรมชาติ ลดตัดทอนเพิ่มเติมธรรมชาติ เกิดเนื้อหาใหม่ตามที่ศิลปินต้องการ เกิดผลงานลัทธิอิมเพรสชันนิสม์ (Impressionism) นีโอ (Neo Impressionism) ฟอวิสม์ (Fauvism) คิวบิสม์ (Cubism) เซอเรียลลิสม์ (Surrealism) เป็นต้น บางกลุ่มจะพัฒนาผลงานศิลปะไปถึงศิลปะนามธรรม (Abstract) เป็นการสร้างสรรค์โครงสร้างของรูปทรงให้ประสานกันสัมพันธ์สอดคล้องกับเรื่อง เนื้อหา และตามความรู้สึกภายในของศิลปินให้หลงเหลือเฉพาะเส้นสี รูปทรง อารมณ์ มีความรู้สึกภายในที่ต้องการถ่ายทอดออกมาตามเจตนาให้คนดูรู้สึกสัมผัสกับสิ่งใดในผลงานสร้างสรรค์แต่ละบุคคล

3. รูปแบบศิลปะนามธรรม (Abstract Art) เป็นรูปแบบการสร้างสรรค์ผลงานที่เกิดจากการถ่ายทอดผลงานผ่านการสะสมทักษะกระบวนการวิคิด แสดงออกในการใช้สี การเขียนรูปทรง เทคนิค วิธีการ ที่ผิดแปลกไปจากการเขียนธรรมชาติ หรือการถ่ายภาพ ซึ่งแตกต่างจากการเขียนภาพจากความเป็นจริงตามธรรมชาติโดยสิ้นเชิง เป็นลักษณะคล้ายศิลปะบริสุทธิ์ เป็นการแสดงออกของศิลปินที่มีความอิสระจากสิ่งแวดล้อมสังคม จะห่างไกลจากความเป็นจริงตามธรรมชาติไปเรื่อยๆ ถือว่าเป็นผลงานศิลปะแบบนามธรรม ศิลปะนามธรรมยังแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะคือ

3.1 ศิลปะนามธรรมกึ่งธรรมชาติ เรียกว่า Semi Abstraction

3.2 ศิลปะนิรรูป หรือเรียกว่า Non-Objective Art

หลักการวิเคราะห์เทคนิค

เทคนิคที่ใช้ในการแสดงออก คือ การวิเคราะห์เครื่องมือในการทำงาน กลวิธีในการสร้างสรรค์ ขั้นตอนในการสร้างสรรค์ และการใช้พื้นที่ที่มีความเหมาะสม หรือการใช้วัสดุที่มีความเหมาะสม ในการสร้างสรรค์ผลงาน ตลอดจนขั้นตอนกรรมวิธีต่างๆ สำหรับใช้ในการสร้างสรรค์อย่างเป็นระบบแบบแผนของผู้สร้างสรรค์

หลักการวิเคราะห์สัญลักษณ์ที่ใช้ในการแสดงออก

การแสดงออกด้วยสัญลักษณ์เป็นสิ่งที่ยอมรับและเข้าใจ แต่สิ่งที่มองเห็นว่าเป็นสัญลักษณ์ในงานศิลปะมักมีความหมายลึกซึ้งไปยิ่งกว่าสิ่งที่มองเห็นนั้นไปอีก วัตถุประสงค์ สิ่งของ รูปทรง ที่ใช้ในงานศิลปะมีใช้สัญลักษณ์ที่ใช้แทนความหมายของสิ่งนั้นๆ โดยตรง หากแต่เป็นการแปลความหมายผ่านวัตถุในภาพ ออกมาอย่างลึกซึ้งตามที่ผู้สร้างสรรค์กำหนด ดังนั้นรูปแบบของสัญลักษณ์ที่ผู้สร้างสรรค์นำมาใช้ในการแสดงออกย่อมต้องเป็นสัญลักษณ์ตามความเชื่อ ทางศาสนา หรือความเชื่อส่วนตัวอันเป็นที่รู้จัก และเป็นที่ยอมรับตามหลักสากล นอกจากนั้นยังเป็นเครื่องมือที่สร้างขึ้นเพื่อแทนความหมายบางอย่าง เพื่อใช้ในการถ่ายทอดเนื้อหา เรื่องราวที่ต้องการแสดงออกให้มีความลึกซึ้งยิ่งขึ้น

ดังนั้นหลักการวิเคราะห์ในด้านต่างๆ เหล่านี้ที่ยิบยกและกล่าวมาข้างต้น จึงเป็นส่วนสำคัญ สำหรับในการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรม จินตภาพแห่งความผูกพัน ที่ต้องอาศัยหลักการต่างๆ ในขณะสร้างสรรค์หรือหลังจากจากการสร้างสรรค์ เพื่อการปรับปรุง พัฒนาผลงานให้ดียิ่งขึ้นขึ้นไปและสัมพันธ์กับรูปแบบและแนวความคิดของผลงาน อีกทั้งยังถ่ายทอดกระบวนการวิเคราะห์แก่ผู้ที่สนใจทางด้าน การสร้างสรรค์โดยแบ่งข้อการวิเคราะห์ได้ดังต่อไปนี้

วิเคราะห์การสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมชุด จินตภาพแห่งความผูกพัน

ปัจจัยต่าง ๆ ในการวิเคราะห์ผลงานสร้างสรรค์นั้น มีหลาย ๆ ด้าน วิเคราะห์เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาค้นคว้าสำหรับกลุ่มคนที่สนใจ วิเคราะห์เพื่อเป็นจุดเริ่มต้นและเป็นเป้าหมายในการพัฒนาผลงานและกระบวนการสร้างสรรค์ต่อไป วิเคราะห์เพื่อให้ผลงานมีคุณค่าสำหรับบุคคลที่สนใจและชื่นชมผลงานศิลปะ ซึ่งไม่ว่าเป็นปัจจัยด้านไหน ล้วนต้องอาศัยหลักการวิเคราะห์ตามหลักการทางศิลปะต่าง ๆ เพื่อให้ผลงานสร้างสรรค์นั้นมีความสมบูรณ์มากขึ้น มีคุณค่าในลักษณะผลงานสร้างสรรค์ โดยแบ่งผลการวิเคราะห์เป็นกลุ่ม ๆ ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ผลงานศิลปกรรม
2. ผลการวิเคราะห์ทัศนธาตุ
3. ผลการวิเคราะห์เอกภาพ
4. ผลการวิเคราะห์รูปแบบหรือแบบอย่าง
5. ผลการวิเคราะห์เทคนิค
6. ผลการวิเคราะห์สัญลักษณ์ที่ใช้ในการแสดงออก

ผลการวิเคราะห์ผลงานศิลปกรรม

เรื่อง ผลงานสร้างสรรค์ชุดจินตภาพแห่งความผูกพันของข้าพเจ้า เป็นลักษณะผลงานที่เน้นแนวเรื่อง เป็นรูปธรรมแต่อารมณ์ของภาพที่เกิดจะเป็นแนวทางธรรม สุนทรียะที่เกิดขึ้นภายในจิตใจ รับรู้ความรู้สึกผ่านจิต มอง ดู แล้วซึมซับกับสิ่งที่เห็น ให้จิตเป็นสิ่งรับรู้เนื้อเรื่อง เนื้อหาภายในภาพเกิดจินตภาพภายใน โครงสร้างทางจิตจากผลที่ได้รับจากงานศิลปะ แต่บางครั้งผลงานบางประเภทก็จะเป็นผลงานที่เน้นอารมณ์ความรู้สึกอย่างเดียว ในการสร้างผลงานชุดนี้เรื่องที่เป็นจุดเริ่มต้นเกิดจากความประทับใจ (Impression) ที่เกิดขึ้นจากสภาพแวดล้อม วิถีจากการดำรงชีวิต ปัจจัยจากสังคมแต่แนวความคิด (Concept) ก็เป็นส่วนหนึ่งของผลงานที่ขาดไม่ได้ ซึ่งในลักษณะผลงานของผู้สร้างสรรค์จะมีความหมายเกี่ยวกับวิถีชีวิตที่มีความสุข สวยงาม สีสันสบายตา สบายกายใจ ท่ามกลางสภาพแวดล้อมที่อบอุ่นเรียบง่ายในการดำรงชีวิตในชนบท ไร่ซึ่งการแข่งขัน เร่งรีบ ขวนขวายกับชีวิตที่เต็มไปด้วยความวุ่นวาย ดึงเครียดในสังคมเมือง บรรยากาศที่เต็มไปด้วยมลภาวะ สีสันที่ต่างกับบรรยากาศในชนบทอย่างสิ้นเชิง แนวเรื่องก็เป็นองค์ประกอบทางด้านนามธรรมที่สำคัญที่สุดของงานศิลปะเมื่อมองจากด้านการสร้างสรรค์ เพราะแนวความคิดเป็นโครงสร้างเบื้องต้นของผลงาน ถ้าเกิดโครงสร้างของเรื่องไม่ดี ผลงานก็อาจจะขาดเนื้อหาที่ดีได้ แนวเรื่อง จึงเป็นจุดสำคัญ เป็นประโยชน์ต่อการสร้างสรรค์เป็นอย่างมาก และอาจจะมาจากความคิดหรือรูปทรงต่าง ๆ ที่ให้แรงบันดาลใจแก่ข้าพเจ้าจนผลงานสมบูรณ์ รูปทรงในผลงานชุดนี้เมื่อรวมเป็นเอกภาพแล้วก็คือ เรื่องราวรวม ๆ ที่เกิดจากธรรมชาติ ความประทับใจ ผูกพัน ของเล่น ของ

พื้นบ้าน สถานที่ที่เป็นธรรมชาติจนเกิดเป็นผลงานที่สมบูรณ์ในการสร้างสรรค์ บรรยากาศก็เป็นส่วนที่เติมเต็มเนื้อเรื่องให้สามารถถ่ายทอดสู่คนดูได้ โดยบรรยากาศอาจเกิดจากจิตที่ไร้สำนึกที่ออกมาจากศิลปิน โดยไม่รู้ตัวก็ได้ และกลับทำให้ผลงานมีความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัวได้เป็นอย่างดี

รูปแบบ

ผลงานสร้างสรรค์จิตรกรรมชุด จินตภาพแห่งความผูกพัน เป็นผลงานที่มีลักษณะรูปแบบเหมือนจริง (Realis) ผสมกับแบบเหนือจริง (Surrealis) คือนามธรรม รูปแบบแสดงออกโดยมีโครงสร้างที่เน้นเรื่องราวจากความเป็นจริง องค์ประกอบทางศิลปะที่สามารถเกิดขึ้นเองตามธรรมชาติอยู่แล้ว โดยหยิบยกมาสร้างสรรค์ใหม่ ผ่านจินตนาการบวกกับจิตใจได้สำนึก ตามหลักจิตวิทยา ที่จิตได้สำนึกมีอยู่ในมนุษย์ทุกคนอาจแสดงถึงเหนือจริงถึงเรื่องของความกลัว ความวิตกกังวล ความอยาก แต่ผลงานจินตภาพแห่งความผูกพันนี้ถ่ายทอดด้านความสุขที่เกิดจากจินตนาการผ่านประสบการณ์ที่พบเจอมาในชีวิตประจำวันและอดีต เก็บสัญลักษณ์รูปทรงจากธรรมชาติมาคลี่คลาย รูปทรงรูปธรรมมาเชื่อมสร้างเป็นผลงานในรูปแบบใหม่ เน้นอารมณ์ความรู้สึกโดยมีสีสันเป็นจุดเด่นของภาพ อารมณ์ของผู้สร้างสรรค์ที่เน้นความสุข อบอุ่น ความงามของผลงาน โดยมีรูปแบบเป็นผลงาน 2 มิติ ใช้เทคนิคสีน้ำมันบนผ้าใบ (Canvas) ขนาดของผลงานขึ้นอยู่กับความเหมาะสมของเนื้อเรื่อง รูปทรง และบรรยากาศที่ต้องการนำเสนอ

เทคนิควิธีการ

ในการสร้างสรรค์ผลงานเทคนิควิธีการก็เป็นส่วนสำคัญมากในภาพ กระบวนการต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นขณะสร้างสรรค์ขั้นตอนต่าง ๆ วัสดุอุปกรณ์ที่มีคุณภาพที่มีความจำเป็นเป็นอย่างมาก ทุกขั้นตอนสร้างสรรค์ด้วยเทคนิคสีน้ำมันบนผ้าใบ มีลักษณะเป็น 2 มิติ เกิดการทับซ้อนของชั้นสีและเฉดสีที่หลากหลาย ทำให้ภาพมีสีสันที่หลากหลาย แต่ยังคงไว้ซึ่งสีใดสีหนึ่ง เป็นหลักเพื่อยังคงไว้ซึ่งเอกลักษณ์ของภาพ มีการเก็บรายละเอียดในรูปทรงที่มีจุดเด่น คงเหมือนจริงไว้ในรูปทรง แสดงอารมณ์ของผู้สร้างสรรค์ผ่านที่พู่กันที่อิสระบางจุดเก็บรายละเอียดในรูปทรงและบางจุดปล่อยไปตามความรู้สึกขณะสร้างสรรค์ สร้างคูน้้าหนักของภาพผ่านรูปทรงที่ต้องการเน้น โดยมีข้อมูลที่เป็นแบบอย่างครบถ้วน มีปริมาณความหนาของสีในบางจุดของภาพเพื่อให้แสดงถึงความเป็นมวลน้ำหนักสีโดยรวมสมบูรณ์มากขึ้นในรูปทรงนั้นๆ อิงความเป็นจริงตามสัญลักษณ์ที่ได้นำมาเสนอบางจุดเน้นการเกลี่ยให้กลมกลืนเพื่อสร้างบรรยากาศโดยรวมซึ่งคำนึงถึงแนวคิดเป็นสำคัญ อบอุ่น มีความสุข สีสันสวยงาม โดยมีผลงานทั้งหมด 8 ชิ้น พัฒนาได้สมบูรณ์และยังทำให้ผู้ที่สนใจผลงานสร้างสรรค์มีความสุขมากยิ่งขึ้น

ผลการวิเคราะห์ทัศนธาตุ

การสร้างสรรค์ผลงานศิลปะทุกแขนงในการศึกษาย่อมมีทฤษฎีต่างเป็นส่วนเติมเต็ม หรือประกอบในการสร้างสรรค์ ทัศนธาตุในงานศิลปะก็เป็นส่วนสำคัญในการสร้างสรรค์ผลงาน จินตภาพ

แห่งความผูกพันของข้าพเจ้า ทักษะธาตุเป็นสื่อสุนทรียภาพสำคัญที่จะนำมาประกอบกันเข้าให้เป็นรูปทรง เพื่อสื่อความหมายตามแนวเรื่องหรือแนวความคิดที่เป็นจุดหมายของผลงาน ซึ่งในผลงานของข้าพเจ้านั้น ได้นำทักษะธาตุต่างมาใช้เช่น จุด เส้น สี น้ำหนัก แสงเงา พื้นที่ว่าง พื้นผิว เพื่อให้ผลงานมีหลักปฏิบัติที่ถูกต้องตามหลักทฤษฎีศิลปะต่าง ๆ อีกทั้งยังส่งเสริมและพัฒนาผลงานทำให้ผลงานมีคุณค่าและมีความสุข สงบความสุข ความอบอุ่นมากยิ่งขึ้นตามแนวความคิด สามารถแสดงออกและถ่ายทอดต่อผู้รับชมได้อย่างดียิ่ง

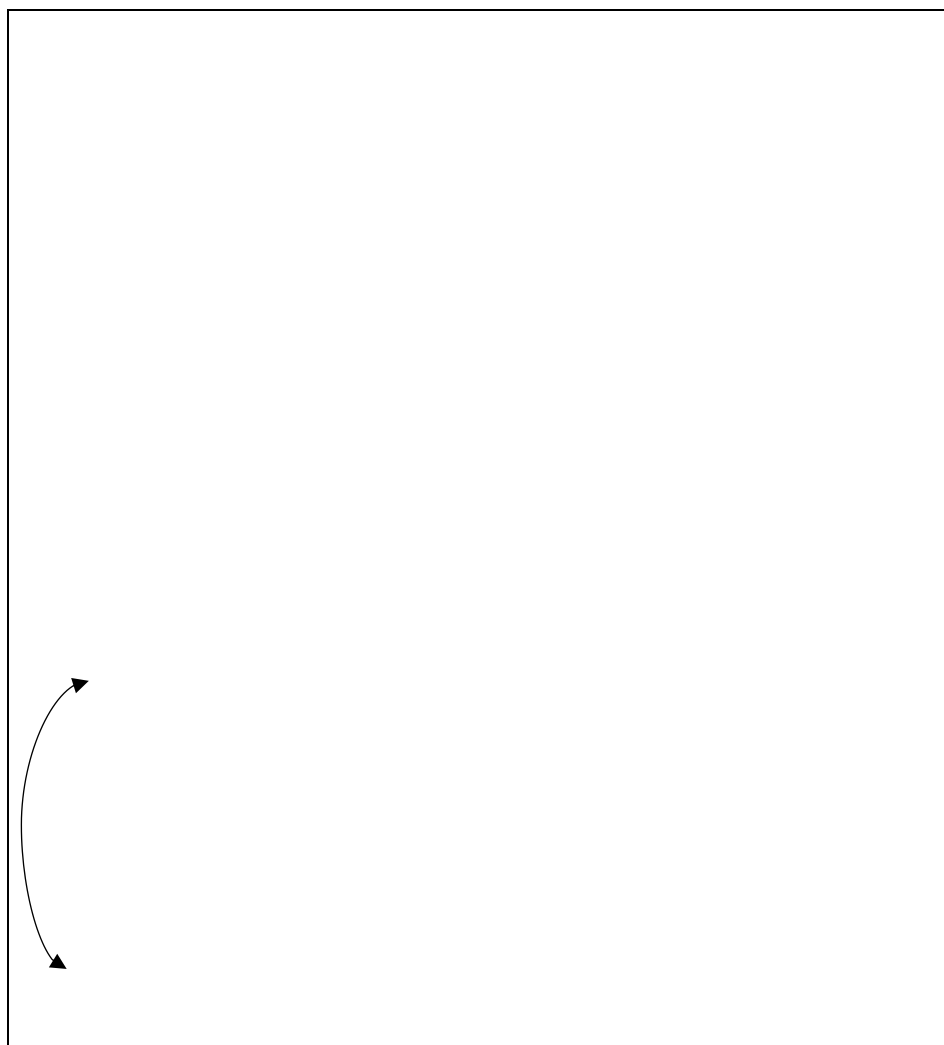
ทักษะธาตุอาจเกิดจากทักษะธาตุอย่างใดอย่างหนึ่งก่อนก็ได้หรืออาจจะมีหลาย ๆ อย่าง แต่โดยความจริงแล้วถึงแม้จะใช้ทักษะธาตุหนึ่งสร้างรูปขึ้นทักษะธาตุอื่น ๆ ก็จะมีปรากฏตัวออกมาเอง เช่น เมื่อให้เส้นสร้างรูปทรงขึ้นในงานชิ้นหนึ่ง จะมีที่ว่างหรือรูปของที่ว่างปรากฏขึ้นพร้อมกับเส้นด้วย การแยกทักษะธาตุในการสร้างสรรค์ของข้าพเจ้าเป็นอย่าง ๆ วิเคราะห์ให้ชัดเจนเพื่อเป็นประโยชน์ในการศึกษาทั้งเรื่องคุณลักษณะและหน้าที่ในแต่ละธาตุ ร่วมกับธาตุอื่น ๆ ในการสร้างรูปทรง จนเกิดผลงานที่มีคุณค่าและมีความสมบูรณ์อย่างดีมาก โดยสามารถวิเคราะห์วิจารณ์แยกแยะทักษะธาตุของผลงานจะสร้างสรรค์จิตรกรรมชุด จินตภาพแห่งความผูกพันไว้ดังนี้

ภาพประกอบที่ 59 การวิเคราะห์จุด

ในการวิเคราะห์ผลงานสร้างสรรค์ของข้าพเจ้าอย่างแรกที่สำคัญที่สุดที่เกิดขึ้นในภาพ คือ จุดเป็นทัศนธาตุที่เป็นพื้นที่และเริ่มแรกสุด จุดเริ่มต้นก่อนที่จะเป็นทัศนธาตุอื่น ๆ เช่น เส้น รูปทรง ไม่มี ความกว้าง ยาว สูง เป็นธาตุที่ไม่สามารถแบ่งออกได้อีก การสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมชุด จินตภาพแห่งความผูกพันนี้ จุดนั้นเกิดเริ่มแรกจากการเริ่มร่างผลงาน จากจุดเล็ก ๆ จนเป็นเส้นร่างรูปทรงสี พื้นผิว ประกอบงานเป็นน้ำหนักกลายเป็นส่วนสำคัญให้ภาพเกิดมวล มิติ ประมวลภายในภาพ จนผลงานเสร็จสมบูรณ์ จุดนั้นก็ยังคงเป็นส่วนสำคัญกระจายทั่วทั้งภาพ ทุกกระบวนการในการสร้างสรรค์ จุดของสีเส้นเล็ก ๆ ที่เกิดจากขนแมว จุดของสีที่กระจายอยู่ตามสัญลักษณ์ ใบไม้ปลา ผีเสื้อ ดอกไม้ ขนสัตว์ แม้กระทั่งเป็นจุดเล็ก ๆ ที่กระจายตามบรรยากาศของภาพทั้งระยะหน้า ระยะกลาง พื้นผิวของภาพ จึงทำให้จุดนั้นเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุด เป็นจุดเริ่มต้นของทุกอย่างภายในภาพ เป็นรายละเอียดที่สำคัญที่เกิดขึ้นภายในผลงานของข้าพเจ้า และยังเป็นประเด็นสำคัญในการวิเคราะห์ผลงาน แยกแยะถ่ายทอดความรู้สึกสู่บุคคลที่สนใจในผลงานสร้างสรรค์ได้

ภาพประกอบที่ 60 การวิเคราะห์เส้น

เส้นที่เกิดขึ้นในผลงานทุกแขนงอาจมีหลายลักษณะ หลากหลายรูปแบบ มีความรู้สึกของเส้น ทิศทางของเส้นที่บอกความหมาย โครงสร้างของเส้นว่าสื่อความหมายอย่างไร ลักษณะของเส้น ยิ่งงานทัศนศิลป์ทุก ๆ แขนงเส้นจึงเป็นส่วนสำคัญมาก เส้นแสดงความรู้สึกได้ทั้งด้วยตัวของมันเอง และด้วยการสร้างเป็นรูปทรงต่าง ๆ ขึ้น ในการสร้างสรรค์ผลงานของข้าพเจ้า เส้นเป็นส่วนสำคัญที่คอยประกอบส่งเสริมและมีบทบาทเป็นอย่างมากภายในภาพ เส้นเกิดเป็นรูปทรงที่เป็นรูปธรรมภาพในภาพ เส้นคอยเร่งโครงสร้างของสัญลักษณ์ต่าง ๆ ให้แตกต่างกัน แยกกัน หรือกลมกลืนกัน แยกแยะ ผิเสื่อ ปลา นกหรือสัตว์ต่าง ๆ ให้อยู่ในพื้นที่และองค์ประกอบศิลป์ภายในภาพ เส้นที่เกิดจากสีภายในภาพคอยเติมแต่ง สร้างบรรยากาศให้ประสานกลมกลืนกัน ให้ความรู้สึกเคลื่อนไหวอย่างแผ่วเบา นุ่มนวล เช่น บริเวณนูน ขนแมว พื้นหลังที่ว่างของภาพ เส้นในผลงานของข้าพเจ้าทั่วทั้งบริเวณภาพมีขนาดสีเส้นเพื่อยังคงไว้ซึ่ง

อารมณ์ ความรู้สึกที่เป็นจริง เป็นรูปธรรม โคงเล็กน้อยตามจุดต่าง ๆ ให้ความรู้สึกสบาย เลื่อนไหล นุ่ม อิ่มเอิบ ตอบสนองกับความคิดของภาพได้เป็นอย่างดี

ภาพประกอบที่ 61 การวิเคราะห์สี

สีในการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมชุด จินตภาพแห่งความผูกพัน ของข้าพเจ้าเป็นส่วนทัศนธาตุที่สำคัญที่สุดของการสร้างสรรค์ผลงานวิจัยในชุดนี้ เพราะสีในผลงานเป็นส่วนที่ถ่ายทอดความรู้สึกได้ตรงกับแนวความคิดมากที่สุดคือความสุขความผูกพัน มุมมองในแง่ดีที่ผู้รับชมสามารถสัมผัสได้ยามชมผลงาน สีสันที่เกิดภาพได้มุมมองในชนบทวิถีชีวิตที่เรียบง่าย สงบ และมีความสุขทั้งสีที่เกิดในรูปทรงของสัตว์ที่เป็นตัวนำความคิดของผู้ชม เดินทาง สัมผัสภายในงาน มีการใช้สีที่หลากหลายโดยการแทรกสีของบรรยากาศรอบข้างเข้าไปกระทบตัวแมว ทั้งสีของพื้นดิน สิ่งของ สีของแสง สิ่งที่มาจากรธรรมชาติ ล้วนสัมพันธ์กัน สีที่แทรกไปจึงเป็นตัวเชื่อมสำคัญที่ทำให้เกิดความรู้สึกที่สวางามอบอุ่นตามบรรยากาศที่ต้องการถ่ายทอด อารมณ์นี้ สงบ เรียบง่าย เหมือนการพักผ่อนในการดำรงชีวิต นอกจากนี้สีที่อยู่ในรูปทรงทั่วไปก็เหมือนกันเช่น เซรามิก ไห ใบไม้ พื้นดินแต่มีสีบรรยากาศหรือสีรอบข้างแทรกอยู่ทุกวัตถุ เพื่อสร้างความสวางามและกลมกลืน และที่สำคัญที่สุดก็คือสีที่อยู่ในบรรยากาศโดยรอบทั้งที่แทรกอยู่ในพื้นดิน วัตถุต่าง พื้นหลัง สีกลุ่มนี้จะเป็นสีเฉดสุดท้ายที่ใช้ในภาพสามารถสร้างบรรยากาศให้เกิดความ

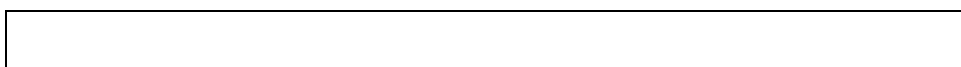
งาม เรียบนิ่ง กลมกลืน สงบ กระจายไปทั่วทั้งภาพเช่น สีม่วงอ่อน ฟ้าอ่อน ในเฉดต่างๆ คอยสร้างความเบาสบาย ชวนให้นึกถึงการพักผ่อน ผ่อนคลายสายตาและใจของผู้รับชมผลงาน แต่ยังคงแฝงไปด้วยแสงแดดอ่อนๆจากธรรมชาติด้วยที่เหลือง ส้ม อ่อนๆเรื่อยๆบริเวณทั่วทั้งภาพ ยังคงการถ่ายทอดความเป็นจริง สัมผัสแรกที่รับรู้ความสุขความงามของข้าพเจ้าเอง ถ้าหากไม่มีแสงวัตถุหรือรูปทรงต่างๆก็ปราศจากสีสัน ปราศจากรูปทรง แสงเงา

ภาพประกอบที่ 62 การวิเคราะห์น้ำหนัก

สิ่งของทุกอย่าง วัตถุทุกอย่างล้วนมีน้ำหนัก น้ำหนักในงานทัศนศิลป์ก็มีความหมายอีกอย่างหนึ่ง คอยสร้างให้สัญลักษณ์ภายในภาพมีมิติ มีปริมาตร มีมวล เพื่อคอยสร้างความสมบูรณ์ให้เกิดขึ้นภายในภาพ สร้างเรื่องราว แนวความคิดในศิลปะทุกแขนง สร้างความอ่อนแก่ของบริเวณที่ถูกแสงสว่างในผลงานนั้น ๆ และบริเวณที่เป็นเงาของวัตถุ น้ำหนักยังให้ความรู้สึกและอารมณ์ของผลงาน สร้างค่าความอ่อนแก่ภายในตัวของมันเอง ในผลงานจิตรกรรมชุดจินตภาพแห่งความผูกพัน น้ำหนักจะกระจายอยู่ตามรูปทรงภายในภาพ สัญลักษณ์ต่าง ๆ เช่น น้ำหนักของรูปทรงดอกไม้ ใบไม้ แมว ผีเสื้อ ปลา ตามเงาตก

ทอดของวัตถุนั้น ๆ เน้นความเป็นมวล ปริมาตร ของแอมว ดอกไม้ ใบไม้ เมื่อมีเงากระทบ ความชัดของแสงเรียงค่าน้ำหนักที่เข้มข้นไปที่ละนิดจนเกิดเป็นรูปทรงภายในภาพ ในผลงานของข้าพเจ้าน้ำหนักเป็นส่วนสำคัญที่คอยเสริมแนวความคิด น้ำหนักที่เบาไปจนถึงเข้ม โดยที่ในแต่ละน้ำหนักจะไม่แตกต่างกันมากเกินไป เพื่อคอยสร้างบรรยากาศให้กลมกลืนตรงกับแนวความคิดที่ต้องการจะถ่ายทอดและที่สำคัญที่สุดคือสีที่เป็นทัศนธาตุอย่างหนึ่งยังเป็นส่วนสำคัญที่คอยสร้างน้ำหนักในแต่ละส่วนของภาพ สร้างบรรยากาศไม่ให้น้ำหนักมันแตกต่างหรือเด่นมากเกินไป หน้าที่ที่เกิดจากสีที่อ่อนที่สุดเป็นส่วนที่คอยกำหนดแสงแดดภายในผลงาน กำหนดบรรยากาศในภาพงานชุดนี้ น้ำหนักทำให้อารมณ์ของภาพดูเบาสบาย นิ่ง สงบ มีความเรียบง่าย

ภาพประกอบที่ 63 การวิเคราะห์พื้นผิว

ผลงานสร้างสรรค์จิตรกรรมชุด จินตภาพแห่งความผูกพัน โดยส่วนใหญ่แล้วพื้นผิวเกิดจากเทคนิคสีน้ำมัน ในการเก็บรายละเอียด คือวาดลงไปโดยคำนึงถึงความเหมือนจริง เช่น ใบไม้ ขนแมว พื้นดิน หรือบนวัตถุต่างๆ ใช้วิธีการวาดเก็บรายละเอียดตั้งแต่ ใช้แสงเงา น้ำหนัก และสีในการสร้างพื้นผิว มีทั้งขนแมว โอง ไห หรือพื้นดิน อีกในหนึ่งคือใช้ก้อนเนื้อสี หรือที่พู่กันที่ปิดป้ายลงไปให้เกิดลักษณะเป็นพื้นผิว มีความนูนเล็กน้อย มีความขรุขระตามจุดหรือรูปทรงที่ป้ายลงไป เพื่อสร้างความน่าสนใจภายในภาพ แต่ยังคงคำนึงถึงบรรยากาศและแนวความคิด มีการปล่อยที่เปล่งในบางช่วง เน้นสีสันที่จัดขึ้น สดใสขึ้น แต่ยังคงรักษาความละเอียดอ่อน นุ่มนวลของสีแปร่ง และความกลมกลืนไว้ได้เป็นอย่างดี ไล่สีให้สมดุลกับพื้นผิวภาพ ให้ความสำคัญกับเส้นแบบวาดเส้นลดลง

ภาพประกอบที่ 64 การวิเคราะห์ที่ว่าง

ทัศนธาตุต่าง ๆ ในผลงานจิตรกรรมชุดจินตภาพแห่งความผูกพัน โดยส่วนใหญ่จะมีความกลมกลืนประสานกัน มีบทบาทร่วมกันทำให้ภาพมีความสมบูรณ์ รวมทั้งที่ว่างที่เป็นส่วนสำคัญเป็นอย่างมาก คอยสร้างจังหวะภายในภาพ ส่งเสริมรูปทรงสัญลักษณ์ต่าง ๆ ภายในภาพให้ดูมีจังหวะ ดูเด่น ภายในผลงาน คอยสนับสนุนรูปทรงกลุ่มใหญ่ กลม และลึกลงให้มีบทบาทความรู้สึกต่อคนดู เน้นเรื่องให้ชัดเจน โดยที่ว่างเกิดจากพื้นที่ ช่อง ว่าง ขนาดใหญ่ภายในภาพ เช่น พื้นที่ว่างภายในใบบัวขนาดใหญ่ พื้นที่ว่างภายในรูปทรงของแมว พื้นที่ว่างของโถง หรือภาชนะต่าง ๆ ที่คอยสนับสนุนแนวความคิดให้รู้สึกถึงความว่าง นิ่ง สงบ เรียบง่ายได้เป็นอย่างดีที่ว่างที่สำคัญที่สุดในผลงานชุดนี้คือที่ว่างที่อยู่ในบรรยากาศของภาพ คอยแทรกซึมภายในภาพอยู่ในลักษณะทั้งนามธรรมและรูปธรรม คือสิ่งที่เห็นชัดเจนแบบสัมผัสได้ เป็นประจักษ์กับแบบแทรกซึมอยู่ในสัญลักษณ์รูปทรงต่าง ๆ ผ่านสี บรรยากาศ ที่ว่างพื้นหลัง ระบายหน้า

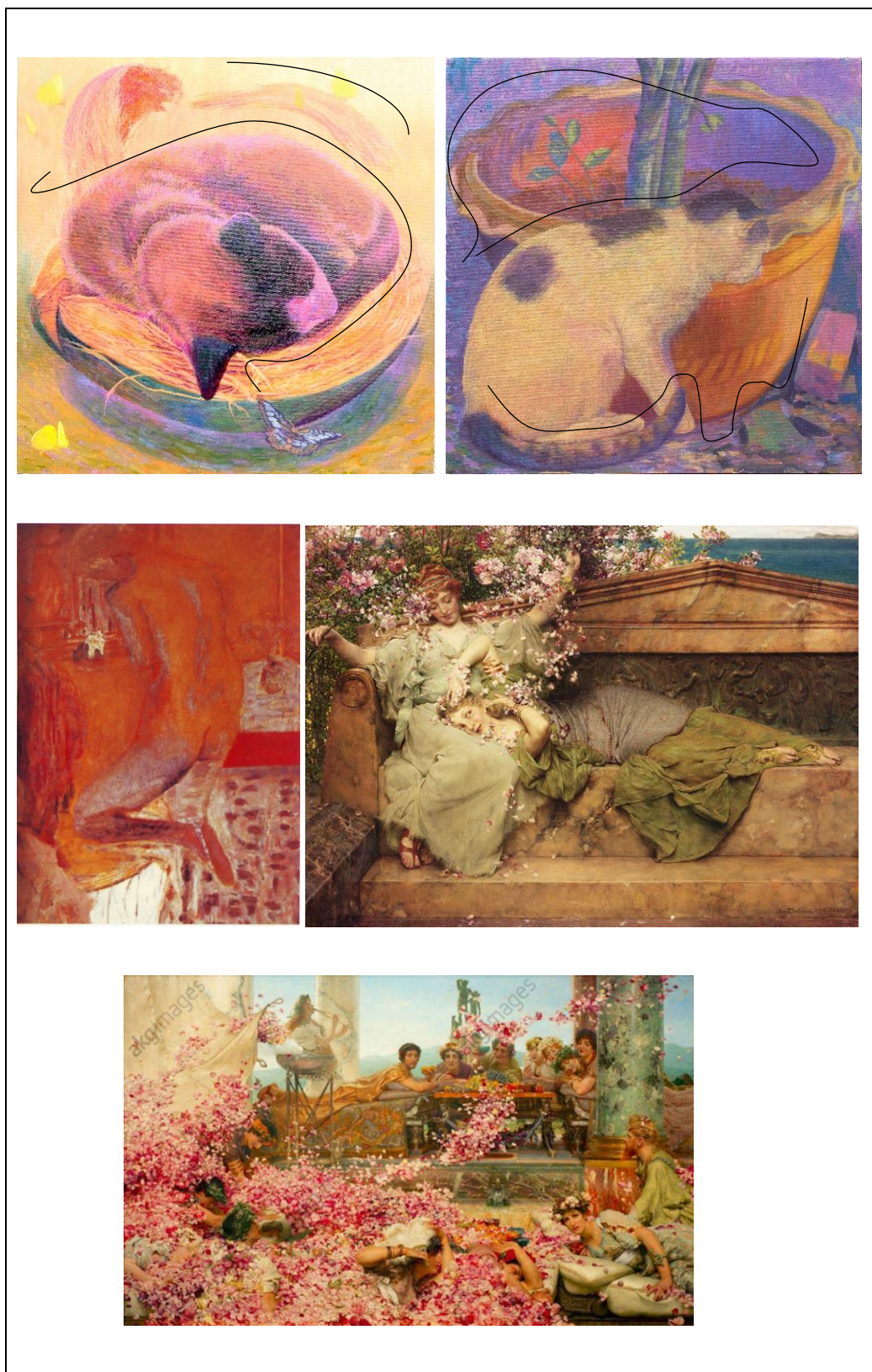
กลาง ส่วนเป็นที่ว่างชุดสำคัญที่สุดทำให้ภาพออกมาสมบูรณ์ได้ ทำให้ผลงานรู้สึกอบอุ่น ผูกพัน มีความสุขเรียบง่ายภายในผลงานได้อย่างลงตัว

ภาพประกอบที่ 65 การวิเคราะห์เอกภาพ

เอกภาพในผลงานล้วนเป็นสิ่งสำคัญไม่ว่าผลงานนั้นจะมีลักษณะอย่างไร นามธรรมหรือรูปธรรม หรือผลงานที่ใช้วัสดุ สื่อต่าง ๆ ที่นำมาใช้สร้างสรรค์ผลงานที่จำเป็นต้องมีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันกลมกลืนกัน ประสานกันหรือจัดระเบียบให้เป็นอันหนึ่งอันเดียวให้มากขึ้น ทั้งแนวเรื่อง รูปทรง โครงสร้าง ทักษะต่าง ๆ โดยในผลงาน จิตรกรรมชุด จินตภาพแห่งความผูกพันนั้น ผลงานสร้างสรรค์ในแต่ละชิ้นจะมีเอกภาพภายในตัวของมันเอง เกิดความกลมกลืนผสานของรูปทรง ทักษะต่าง ๆ เช่น จังหวะของใบบัวขนาดเล็กใหญ่ที่คอยสร้างจังหวะไกล ๆ สูงต่ำ เมื่อผลงานออกมาแล้วทำให้ผลงานมีเอกภาพ สัญลักษณ์ต่าง ๆ เช่น แมว ปลา ผีเสื้อ ก็เป็นส่วนที่เสริมเอกภาพภายในผลงาน ทำให้ผลงานมีความเป็นดุลยภาพ (Balance) มากยิ่งขึ้น ทำให้ภาพมีลักษณะที่ถ่ายทอดถึงความผูกพัน ความสุขได้อย่าง

เต็มที เอกภาพในผลงานสร้างสรรค์ชุดจินตภาพแห่งความสุข จึงเกิดขึ้นจากทุกส่วนประกอบสำคัญภาพ
ในภาพทัศนธาตุ สี องค์ประกอบศิลป์ที่เกิดขึ้นภายในภาพ การรวมตัวเป็นหนึ่งเดียวได้อย่างลงตัว จน
ผลงานเชื่อมโยงกันสัมพันธ์กันเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน สามารถควบคุมจนถ่ายทอดไปสู่แนวเรื่อง
ที่ต้องการนำเสนอได้อย่างดีที่สุด

ภาพประกอบที่ 66 การวิเคราะห์รูปแบบหรือแบบอย่าง

การสร้างสรรคผลงานทุกอย่างแม้กระทั่งผลงานศิลปะทุกแขนง ย่อมเกิดจากการได้รับอิทธิพลจากการเรียนรู้ผลงานของศิลปินหรือผู้ที่มีประสบการณ์ในการสร้างสรรค์ โดยศึกษาจากกระบวนการทางความคิด การลงมือปฏิบัติ ลักษณะผลงานของศิลปินนั้น ๆ ว่ามีลักษณะเด่นหรืออะไรที่ข้าพเจ้าเองประทับใจ ต่งอิทธิพลต่อการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมชุด จินตภาพแห่งความผูกพัน หยิบยกแบบอย่างอย่างไรมาปรับใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดโดยไม่ได้ออกเลียนแบบศิลปิน ในการสร้างสรรค์ผลงานชุดนี้ ข้าพเจ้าจึงได้นำรูปแบบจากศิลปินในยุคที่มีผลงานลักษณะเหมือนจริง บารอก-โรโกโก ที่มีการจัดภาพการแสดงท่าทางเรื่องราวอย่างละคร ศิลปินยุคฟรียาฟาเอล ศิลปินที่ข้าพเจ้าได้นำรูปแบบมาปรับใช้คือ อัลมา ทาเดมา โดยวิเคราะห์แปรรูปจากลักษณะการจัดภาพแบบจินตนาการ ท่าทางเรื่องราวฟังก์กันเกินจริงอย่างละคร การจัดวางลักษณะต่าง ๆ ภายในรูปทรงต่าง ๆ แบบเกินจริงภาพที่ปรากฏยังคงไว้ถึงสิ่งนั้น ๆ ที่ต้องการถ่ายทอดอย่างตรงไปตรงมา โดยแบบอย่างของศิลปินยังคงไว้ซึ่งสิ่งที่สวยงาม มีความสุข ผ่านสีสันที่แทรกอยู่ในภาพ ถึงแม้ภาพ ๆ นั้นจะมีลักษณะแนวคิดยังงี้ก็ตาม โดยวิเคราะห์รูปแบบหรือแบบอย่างของผลงาน กุศดาฟ คลิมพ์ สีสันที่อยู่ภายในภาพอย่างสวยงามและมีความสุข มีรายละเอียดที่ประณีตในส่วนที่ศิลปินต้องการเน้นและนำเสนอ การแทรกสีอย่างมีความสุขในขณะสร้างสรรค์ของศิลปิน ผ่านเรื่องราวความรักความสุขในเรื่องของอีโรติก มาปรับใช้ในสีสันจังหวะการลงที่พุกันลงสี ผลงานสร้างสรรค์ของข้าพเจ้า ที่เน้นความสุข ความผูกพัน สวยงามภายในรูปทรงของภาพ กุศดาฟ คลิมพ์ ผลงานของเขาในบางจุดของภาพยังมีลักษณะการลงสีที่เน้นการปาดป้ายอย่างรวดเร็วในขณะสร้างสรรค์ อารมณ์ที่เกิดจากขณะสร้างสรรค์ในส่วนของรายละเอียดที่ไม่ต้องการเน้นให้เด่นชัดมากนัก สวนเสริมของประกอบหลักทำให้ภาพของศิลปินนั้นมีความสมบูรณ์มากขึ้น อารมณ์ของภาพสุนทรีย์ภาพในภาพที่เกิดขึ้นทำให้ผลงานมีความน่าสนใจและมีความเป็นเอกลักษณ์ของกุศดาฟ คลิมพ์ ได้อย่างดียิ่ง ซึ่งในจุดนี้เองข้าพเจ้าได้วิเคราะห์แบบอย่าง มาสร้างสรรค์ ปรับเพิ่ม ต่อยอด จากกระบวนการทำงานของศิลปิน ทั้งในส่วนของรายละเอียดที่เน้นและในส่วนที่ต้องการแสดงอารมณ์ความรู้สึกโดยการปล่อยรายละเอียดให้ค่อย ๆ หายไปในภาพ และที่สำคัญที่สุดคือสีสันภายในผลงานของศิลปิน ที่มีอิทธิพลเป็นอย่างสูงในการสร้างสรรค์ผลงาน จิตรกรรมชุด จินตภาพแห่งความผูกพันของข้าพเจ้า

ภาพประกอบที่ 67 การวิเคราะห์เทคนิค

การสร้างสรรคผลงานจิตรกรรมชุด จินตภาพแห่งความผูกพันของข้าพเจ้า นอกจากเนื้อหา รูปทรงองค์ประกอบที่นำมาถ่ายทอดและทฤษฎีต่าง ๆ แล้ว เทคนิคในการสร้างสรรค์ก็เป็นส่วนสำคัญในการนำเสนอผลงานของข้าพเจ้า เทคนิคในการถ่ายทอดผลงานให้ตรงกับแนวความคิด ความรู้สึกภายในผลงาน ถ่ายทอดสุนทรีย์สู่ผู้รับชม องค์ความรู้ที่เกิดจากการได้สัมผัส ซึ่งในผลงานชุดนี้จะใช้เทคนิคสีน้ำมันบนผ้าใบ เมื่อได้ภาพร่างที่สมบูรณ์แล้ว เทคนิคที่เกิดขึ้นอันดับแรกก็จะเป็นส่วนสำคัญของภาพเช่นกัน คือ การลงสีโดยรวมของผลงาน เพราะจะเป็นส่วนที่คอยสร้างบรรยากาศของภาพให้มีความกลมกลืน Harmony มีบรรยากาศ มีอารมณ์ความรู้สึกถึงแม้จะเป็นขั้นตอนแรกก่อน จะมีรูปทรงและรายละเอียดตามมา เทคนิคสีน้ำมันในขณะสร้างบรรยากาศโดยรวมก่อนที่จะแห่งสามารถสร้างความหลากหลายของสีบรรยากาศแทรกสีได้ โดยยังคงให้สีสดและสวยงามตามแนวความคิดที่ข้าพเจ้าได้นำเสนอ

อีกทั้งสีน้ำมันนอกจากจะมีคุณสมบัติที่ดีข้างต้นแล้ว ยังสามารถทับซ้อนแทรกสีแทรกบรรยากาศได้อย่างสม่ำเสมอ แก่ไข ตกแต่ง บรรยากาศของภาพได้อย่างดีเยี่ยม เหมาะกับการเก็บรายละเอียด เช่น

การเก็บรายละเอียดจากสิ่งที่ประทับใจ แมว ผีเสื้อ ปลา ดอกไม้ ให้มีความสมบูรณ์และสีสันสวยงามตามบรรยากาศของสีภายในความรู้สึกของผู้สร้างสรรค์ เทคนิคสีน้ำมันชั้นจึงสามารถตอบรับกับแนวความคิดกลมกลืนผสานกันกับเรื่องราวที่ต้องการนำเสนอ ได้ดีที่สุดในที่สุด

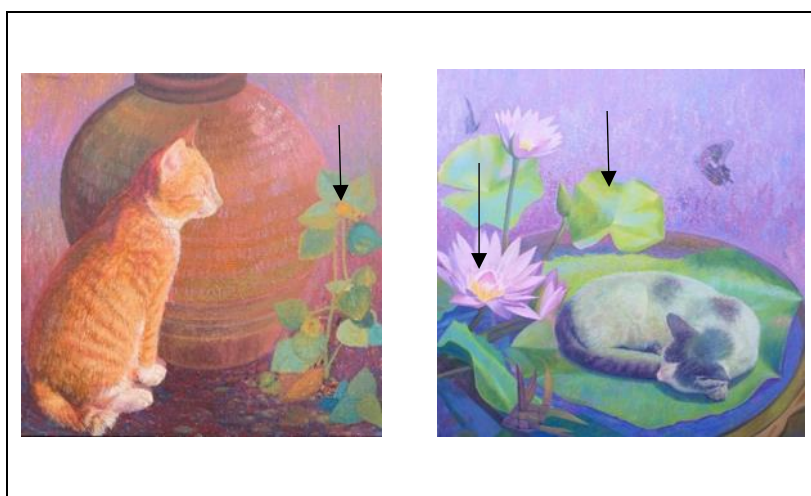

ภาพประกอบที่ 68 การวิเคราะห์สัญลักษณ์

สัญลักษณ์เป็นส่วนสำคัญอย่างหนึ่งในการถ่ายทอดผลงานต่อผู้รับชม เพื่อต้องการสื่อให้ผู้รับสารมีความเข้าใจมากยิ่งขึ้น ซึ่งในแต่ละผลงานของศิลปินสัญลักษณ์ที่ปรากฏย่อมมีความแตกต่างกันในผลงานจิตรกรรมชุด จินตภาพแห่งความผูกพันนี้ ผ่านการแสดงออกในแบบศิลปะเหนือจริง ซึ่งมีสองประเภท ประเภทแรกสร้างขึ้นโดยอาศัยกรรมวิธีการวาดภาพแบบชัดเจนแน่นอนตามหลักอะคาเดมิก ซึ่งตรงตามแนวทางการสร้างสรรค์ของข้าพเจ้า อีกประเภทหนึ่งคือ การระงับจิตสำนึก ปลดปล่อย จิตใต้สำนึกออกมาในระดับต่างๆกัน สัญลักษณ์ต่าง ๆ เกิดขึ้นภายในภาพ จะมีแนวความคิดเดียวกัน คือ

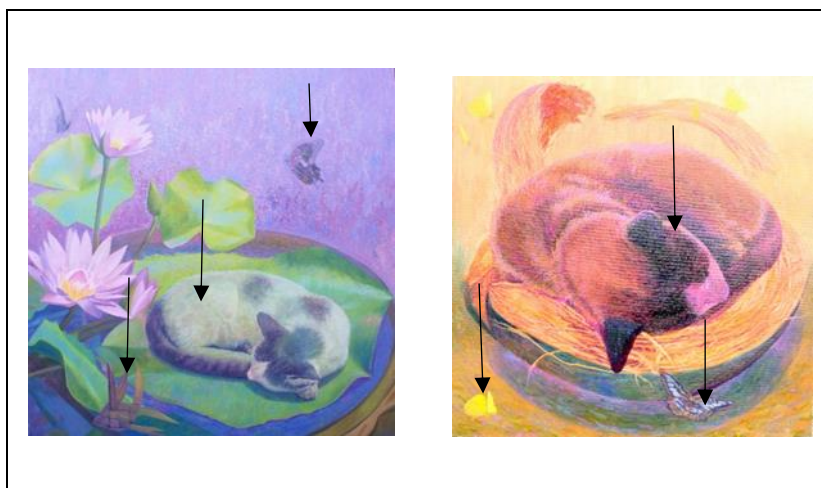
ถ่ายทอดเรื่องราวเกี่ยวกับความสุข ความผูกพัน อบอุ่น และสวยงามในการดำรงชีวิต สัญลักษณ์จะมีลักษณะเป็น 2 กลุ่มใหญ่ คือ

1. สัญลักษณ์ที่เป็นพืชพันธุ์ต่าง ๆ
2. สัญลักษณ์ที่เป็นสิ่งมีชีวิต
3. สัญลักษณ์ที่เป็นข้าวของเครื่องใช้หรือภาชนะ

ภาพประกอบที่ 69 สัญลักษณ์จากพืชพันธุ์

1. สัญลักษณ์ที่เป็นพืชพันธุ์ต่าง ๆ เป็นสัญลักษณ์ที่คอยเสริมเนื้อเรื่องให้มีความสมบูรณ์มากขึ้น เช่น ใบไม้ชนิดต่าง ๆ ดอกไม้ กลุ่มของสัญลักษณ์ต่าง ๆ เหล่านี้เป็นส่วนสำคัญที่คอยสร้างให้องค์ประกอบของภาพมีความสมบูรณ์ กลุ่มที่เป็นจุดเด่นที่ต้องการเน้น กลุ่มที่เป็นระยะกลางและไกล แสดงแนวคิดถ่ายทอดถึงความอุดมสมบูรณ์ของพืชพันธุ์ธัญญาหาร

ภาพประกอบที่ 70 สัญลักษณ์สิ่งมีชีวิต

- สัญลักษณ์ที่เป็นสิ่งมีชีวิต สัญลักษณ์ในกลุ่มนี้จะมีความสำคัญที่สุดภายในภาพ เป็นสัญลักษณ์ที่คอยนำความคิด ดำเนินเรื่องราวให้ผู้รับชมรู้สึกหรือจินตนาการตามผลงาน สร้างความผสมกลมกลืน

ภายในผลงาน สีเส้นท่าทางที่มีความสุข ดูสบาย สอดคล้องกับแนวความคิด เช่น สัญลักษณ์จากแมวในท่าทางต่าง ๆ ฝี่เสื่อ ปลา นก สิ่งมีชีวิตอื่น ๆ ที่คอยเสริมให้ภาพมีความสุข ความสวยงาม อุดมสมบูรณ์ในวิถีชีวิต โดยสัญลักษณ์ในกลุ่มนี้เน้นให้รูปทรงมีความสมบูรณ์และเด่นภายในภาพ และเก็บรายละเอียดในส่วนนี้มากขึ้น แต่ยังคงไว้ซึ่งบรรยากาศโดยรวมของภาพ สัตว์ต่าง ๆ ภายในภาพจึงแทนความมีชีวิตและความสุขในการดำเนินชีวิตของผู้สร้างสรรค์ โดยมีการผสม ผสานรูป ทรงของสิ่งมีชีวิตนี้คือแบบเหมือนจริงและสีเส้นที่สดใสล้ำๆ ศิลปะแนวป๊อปอาร์ต Pop Art ของ แอนดี้ วาฮอล ในช่วงทศวรรษ 1960 ที่ใช้ รูปทรงทรงและสัญลักษณ์ทั่วไปมาสร้างความน่าสนใจให้เกิดศิลปะแนวใหม่ดึงความน่าสนใจแก่ผู้ชม

ภาพประกอบที่ 71 สัญลักษณ์ข้าวของเครื่องใช้

3. สัญลักษณ์ที่เป็นข้าวของเครื่องใช้ เป็นสัญลักษณ์กลุ่มที่มีศัพท์ในผลงานค่อนข้างมากเป็นกลุ่มที่คอยเสริมสัญลักษณ์ของสิ่งมีชีวิต เป็นส่วนสำคัญที่ทำให้ภาพมีความสมบูรณ์เช่นกัน เป็นกลุ่มเชื่อมระหว่างสัญลักษณ์จากพืชพันธุ์ต่าง ๆ และสัญลักษณ์ที่เป็นสิ่งมีชีวิต เชื่อมทั้งรูปทรงและเรื่องสี แสดงเรื่องราวของการเก็บสิ่งมีความสุข ใส่ในภาชนะเรื่องราวต่าง ๆ ที่อยู่ในโอ่ง ไห ถ้วย ชาม เหมือนความสุขที่เรามองเห็นเก็บไว้ รักษาหวงแหน คำนึงถึงและเฝ้ามองตลอดเวลา

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ผลงานจิตรกรรมชุดจินตภาพแห่งความผูกพัน ในการสร้างสรรค์ครั้งนี้ของข้าพเจ้า เกิดจากความสุขความผูกพันกับวิถีชีวิตที่เรียบง่าย ความอบอุ่น สีสันภายใต้การดำรงชีวิตในวิถีชีวิตชนบท โดยผ่านการศึกษาค้นคว้า รวบรวมข้อมูลในด้านต่าง ๆ การสร้างสรรค์ผลงานจากการศึกษาค้นคว้า การวิเคราะห์การสร้างสรรค์ในด้านต่าง ๆ อย่างละเอียดถี่ถ้วน การสรุปขั้นตอนในการสร้างสรรค์ของผลงานทุก ๆ ชิ้นงานตามแนวทางเฉพาะด้าน เอกลักษณะในการสร้างสรรค์การใช้สีเทคนิค การวางรูปแบบต่าง ๆ กับแนวเรื่องที่มีอิทธิพลเป็นอย่างสูงต่อผู้สร้างสรรค์มีคุณค่าในการดำรงชีวิตทั้งที่ผ่านมามาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ความสุข ความผูกพันท่ามกลางธรรมชาติที่เรียบง่าย อบอุ่น เรียบง่าย สบายตาและจิตใจ สะท้อนแง่มุมในการดำรงชีวิตท่ามกลางสภาพสังคมปัจจุบันแก่คนต่อสังคม กลับมามองสิ่งรอบตัวที่เรียบง่ายความสุขไปปรับใช้ในการดำรงชีวิต ผ่านผลงานจิตรกรรม 2 มิติ ใช้รูปทรงสัญลักษณ์ที่ตรงไปตรงมาต่อผู้รับชมผลงาน สามารถรับรู้สุนทรียะภายในภาพได้ อารมณ์ความรู้สึกของสี ความสุข ความสวยงาม ผ่านความรู้สึกของผู้สร้างสรรค์ไปยังผู้ชม โดยผ่านขั้นตอนและกระบวนการสร้างสรรค์ดังนี้

สรุปผลการศึกษา

อภิปรายผลการศึกษา

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการศึกษา

สรุปผลการศึกษา

จากผลงานที่ผลสร้างสรรค์ทั้งหมดในชุดนี้ สามารถสรุปผลการศึกษาได้หลาย ๆ ด้าน เช่น ด้านความพึงพอใจในผลงาน ขั้นตอน กระบวนการในการสร้างสรรค์ ซึ่งผลงานในชุดจินตภาพแห่งความผูกพัน แนวคิดในการสร้างสรรค์ จะมุ่งเน้นถึงวิถีชีวิตที่เรียบง่ายในการดำเนินชีวิต ความนิ่งสงบ เรียบง่าย อบอุ่น สวยงามในการดำรงชีวิตท่ามกลางชนบท ท่ามกลางธรรมชาติ มุ่งนำเสนอต่อคนดู ผู้ชมในการถ่ายทอดสุนทรียะ ความงาม ความสุข สีสันสวยงาม แก่คนในสังคม ในวิถีชีวิตที่เต็มไปด้วยปัญหาหอบด้าน การใช้ ชีวิตที่วุ่นวาย ปัญหาด้านความเครียด สุขภาพจิต เวลาที่เร่งรีบแข่งขัน ดิ้นรนเพื่อการอยู่รอด การดิ้นรนดิ้นหา เสียดสีประชดประชันขาดซึ่งจิตใจที่สงบสุข สภาพจิตที่ผ่อนคลาย ล้วนเต็มไปด้วยความทุกข์ ผลงานจึงต้องการถ่ายทอดสีสัน ความงาม ความสุข อบอุ่น และผู้ที่รับชมผลงานสามารถรับรู้และ

ซึมซับส่งผลสู่การดำรงชีวิตที่ดีขึ้น ผ่อนคลาย ปราศจากปัญหาและมีความรู้ ความรู้สึกที่สามารถทำให้การดำรงชีวิตเป็นไปในทิศทางที่ดีขึ้น ผ่อนคลาย บางเบาหายจากการวิตกกังวล ความเครียด โดยผลงานในการสร้างสรรค์ชุดนี้มีขั้นตอนที่สำคัญ คือ กระบวนการค้นคว้าหาข้อมูลจากเรื่องราวมุมมองที่ผู้สร้างสรรค์ประทับใจ โดยมีข้อมูลเป็นภาพถ่าย และมาปรับเป็นแบบร่างผลงานในหลาย ๆ ชั้น และเลือกชั้นที่ดีที่สุด นำมาบรรยายเป็นผลงานจริงด้วยเทคนิคสีน้ำมันบนผ้าใบ จำนวน 12 ชั้น ดังนี้

ชั้นที่ 1 ชื่อผลงาน “ไออุ่น 1” ขนาด 60x60 ซม.

ชั้นที่ 1 ชื่อผลงาน “ไออุ่น 2” ขนาด 60x80 ซม.

ชั้นที่ 1 ชื่อผลงาน “ไออุ่น 3” ขนาด 60x60 ซม.

ชั้นที่ 1 ชื่อผลงาน “เฝ้ามอง 1” ขนาด 60x60 ซม.

ชั้นที่ 1 ชื่อผลงาน “เฝ้ามอง 2” ขนาด 60x60 ซม.

ชั้นที่ 1 ชื่อผลงาน “เฝ้ามอง 3” ขนาด 60x60 ซม.

ชั้นที่ 1 ชื่อผลงาน “เฝ้ามอง 4” ขนาด 60x60 ซม.

ชั้นที่ 1 ชื่อผลงาน “ในสระ” ขนาด 60x60 ซม.

ชั้นที่ 1 ชื่อผลงาน “ห้วงแห่งความสุข 1” ขนาด 100x100 ซม.

ชั้นที่ 1 ชื่อผลงาน “ห้วงแห่งความสุข 2” ขนาด 60x60 ซม.

ชั้นที่ 1 ชื่อผลงาน “หลับฝัน” ขนาด 100x100 ซม.

ชั้นที่ 1 ชื่อผลงาน “ในห้วงความสุข” ขนาด 100x100 ซม.

ในการสร้างสรรค์ขั้นตอนสุดท้าย คือ การวิเคราะห์ผลงานสร้างสรรค์ โดยใช้หลักทฤษฎีต่าง ๆ นำมาวิเคราะห์ผลงานสร้างสรรค์ชุดจินตภาพแห่งความผูกพัน เช่น ทางทัศนธาตุ องค์ประกอบศิลป์ ทฤษฎีสี เพื่อให้กระบวนการสร้างสรรค์ผลงานเป็นไปอย่างครบถ้วนและสมบูรณ์ สร้างองค์ความรู้ในการถ่ายทอดสู่รับชมผลงานต่อไป ซึ่งในรายละเอียดในการสรุปผลนี้จะเป็นประโยชน์และเป็นส่วนสำคัญที่จะทำให้ผู้รับชมรับรู้สุนทรียะ ความงามผ่านผลงานศิลปะได้อย่างเต็มที่ และสามารถนำไปพัฒนาผลงานสร้างสรรค์ของผู้สร้างสรรค์เองในอนาคต

อภิปรายผลการศึกษา

การสร้างสรรคผลงานจิตรกรรมชุด “จินตภาพแห่งความผูกพัน” มีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการแสดงออกถ่ายทอดถึงความสุข ความงาม อบอุ่นและเรียบง่ายในวิถีชีวิตชนบทที่หลีกเลี่ยงจากความวุ่นวายในสังคมที่เร่งรีบคือสังคมเมือง และปัญหาในด้านต่างๆในการดำรงชีวิต เช่น การแข่งขัน เร่งรีบ เงินทอง ผลประโยชน์ การมุ่งเน้นทรัพย์สินเงินทองจนเกินความพอดีและเหมาะสม ขาดการอ่อนน้อมถ่อมตน เอื้อเฟื้อซึ่งกันและกัน จนลืมใส่ใจในสุขภาพและความสุขที่แท้จริง อาจเกิดจากการดูแลตนเองหรือสร้างความสุขในด้านต่างๆ เช่นการท่องเที่ยวพักผ่อน เดินทางรับรู้หรือสัมผัสสิ่งใหม่ๆที่ค่อยจรจรโลงจิตใจ ความงามที่เกิดจากการดำรงชีวิตในวิถีชีวิตชนบท ความงามทางด้านประเพณีวัฒนธรรม ชิมช้บคุณค่า หรือรับรู้ชิมช้บสุนทรียะผ่านทางผลงานศิลปะ ซึ่งเป็นปัจจัยพื้นฐานที่สังคมในปัจจุบันขาดการสืบสานและสนับสนุนแก่คนในสังคม ในการดำรงชีวิต ตั้งแต่กลุ่มคนรากหญ้าจนถึงระดับประเทศ เพราะแม้แต่มุ่งเน้นความเจริญทางด้านวัตถุมากกว่าความเจริญทางด้านจิตใจ โดยผลงานจะมีลักษณะรูปแบบกึ่งเหมือนจริง เกิดจากการถ่ายทอดรูปทรงสัญลักษณ์ต่างๆที่เหมือนจริง เช่น แมว นก ปลา ดอกไม้ กระจ่างผีเสื้อ ประสานกับทัศนธาตุต่างๆ โดยใช้สีเป็นส่วนสำคัญในการสร้างสรรค์ สร้างบรรยากาศสี อารมณ์ความรู้สึกในตัวผลงานแต่ละชิ้น เพื่อสะท้อนถึงความสุข ینگสงบ สวยงาม ผ่านความรู้สึกความทรงจำจินตนาการของผู้สร้างสรรค์เองที่ผ่านประสบการณ์ หรือการดำรงชีวิต ในพื้นที่ของความสุข ینگเรียบง่าย ในวิถีชีวิตชนบทสอดคล้องกับแนวความคิดในการสร้างสรรค์ที่มีลักษณะวิธีการเฉพาะตัวของผู้สร้างสรรค์

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการศึกษา

1. กระบวนการในการสร้างสรรค์ ด้วยเทคนิคสีน้ำมัน จำเป็นต้องมีช่วงจังหวะเวลาในการใช้สีสร้างบรรยากาศ ควบคุมสีโดยรวมภายในภาพ ต้องมีความพอดีในการรอจังหวะสีหนึ่งหรือแห้งภายในภาพ ถ้าขาดความพอดีหรือขาดความสม่ำเสมอในการสร้างสรรค์หรือพัฒนาผลงานอย่างต่อเนื่องจะทำให้ผลงานสร้างสรรค์ขาดคุณภาพ ขาดบรรยากาศสีสันที่ตอบสนองกับแนวความคิด

2. อิทธิพลข้อมูลที่ได้รับจากผลงานศิลปะ หรือความประทับใจจากสิ่งแวดล้อมรอบตัวก็เป็นส่วนสำคัญในการสร้างสรรค์ สัญลักษณ์ในสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับแนวความคิดในขณะดำรงชีวิต สังเกตพบเจอ ซึ่งบางที่แรงบันดาลใจ ข้อมูล สามารถศึกษาค้นคว้านำมาปรับใช้ได้จากความประทับใจและสิ่งแวดล้อมรอบตัว

3. ขั้นตอนในการสร้างสรรค์ก็เป็นส่วนสำคัญในการศึกษาค้นคว้า ควรวางแผนในการศึกษาค้นคว้าอย่างเป็นลำดับ มีระบบอย่างชัดเจน อย่างเช่นขั้นตอนในการค้นคว้าลำดับข้อมูลจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง ตำรา หนังสือ ซึ่งจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องมีการวางแผนอย่างเป็นระบบ เพื่อที่จะสามารถอธิบายกระบวนการในการสร้างสรรค์ได้อย่างครบถ้วน

บรรณานุกรม

- จิระพัฒน์ พิตรปรีชา. โลกศิลปะศตวรรษที่ 20. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: เมืองโบราณ, 2552
- ชลุด นิ่มเสมอ. องค์ประกอบของศิลปะ. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช, 2539.
- พิชญ์ สุภนิมิตร. มหัศจรรย์แห่งศิลปะ Miracle of art. กรุงเทพฯ: สูดส์ปาด้าสำนักพิมพ์, 2549
- ไมตรี ลิ้มปชาติ. มนุษย์ต่างดาว ถวัลย์ ดัชนี. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: วลี ศรีเอชนัน, 2552
- วิบูลย์ ลี้สุวรรณ. สาระน่ารู้ในศิลปะ. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์, 2531
- วีรวรรณ มณี. จิตรกรยุโรปในศตวรรษที่ 19. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช, 2528
- สุรชาติ เกาทอง. หลักการทัศนศิลป์. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: นำอักษรการพิมพ์, 2539.
- สุธี คุณาวิชยานนท์. จากสยามเก่าสู่ไทยใหม่ ว่าด้วยการพลิกผันของศิลปะจากประเพณีสู่สมัยใหม่และร่วมสมัย. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง, 2545
- อิทธิพล ตั้งโฉลก. แนวทางการสอนและสร้างสรรค์กิจกรรมชั้นสูง. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ, อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง, 2550

ประวัติผู้วิจัย

1. ชื่อ – สกุล (ภาษาไทย) นายเอกพงษ์ คงฉาง

(ภาษาอังกฤษ) Mr.Akkapong Khongchang

2. เลขหมายบัตรประจำตัวประชาชน 3920101013309

3. ตำแหน่งปัจจุบัน อาจารย์ประจำสาขาวิชาจิตรกรรม

4. หน่วยงาน สาขาวิชาจิตรกรรม สาขาศิลปกรรมและออกแบบ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย โทร. 074-317174 โทรศัพท์มือถือ 063-5911094

5. ประวัติการศึกษา

ปีที่จบการศึกษา	ระดับปริญญา (ตรี โท เอก)	อักษรย่อ (ปริญญา)	สาขาวิชา/วิชาเอก	ชื่อสถาบัน
2552	ปริญญาโท	ศ.ม. (จิตรกรรม)	จิตรกรรม	มหาวิทยาลัยศิลปากร
2549	ปริญญาตรี	ศ.บ. (จิตรกรรม)	จิตรกรรม	มหาวิทยาลัยศิลปากร

6. สาขาวิชาการที่มีความชำนาญพิเศษ การสร้างสรรค์ผลงานทางจิตรกรรม

7. ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิจัย

การสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรม จินตภาพแห่งความผูกพัน แหล่งทุนได้รับการสนับสนุนทุนวิจัยจากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย งบประมาณเงินรายได้ประจำปี พ.ศ. 2557

ภาคผนวก ก

โครงการถ่ายทอดงานศิลปะกับศิลปินแห่งชาติ 2557 ณ หอศิลป์ปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี

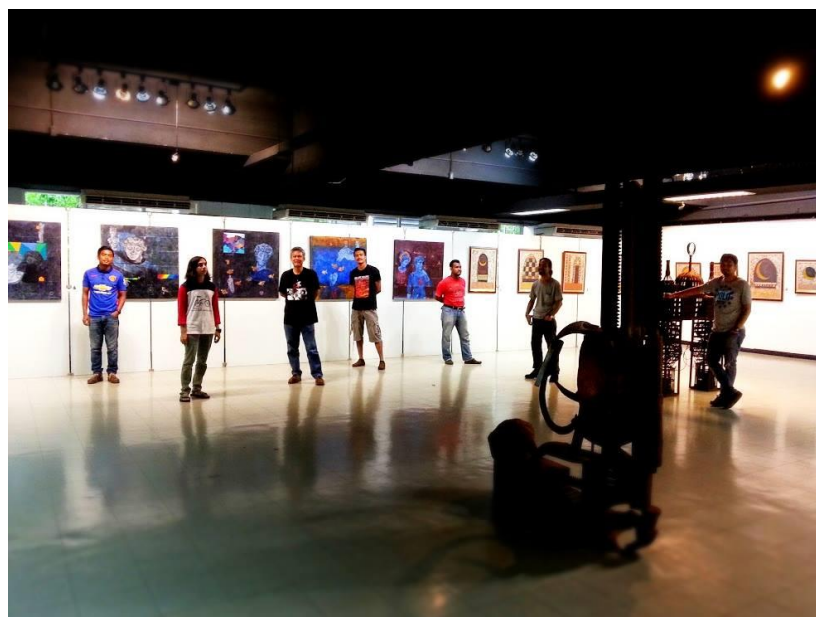
ภาคผนวก ข

นิทรรศการ กลุ่ม 2 เเล

Art Exhibition Group See 2 Sea

ณ หอศิลป์จามจุรี จังหวัดกรุงเทพฯ

วันที่ 24 เมษายน- 17 พฤษภาคม 2558

ภาคผนวก ก

นิทรรศการโครงการสัมมนาเชิงปฏิบัติการนิทรรศการศิลปะนานาชาติ (ไทย-อเมริกา)

ณ หอประชุมปารีสชาติ มหาวิทยาลัยทักษิณ

วันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2557

ภาคผนวก ง

นิทรรศการศิลปกรรมอาเซียน ครั้งที่ 4

ณ หอศิลป์วัฒนธรรมภาคใต้ สถาบันวัฒนธรรมศึกษากัลยาณิวัฒนา

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

วันที่ 3 สิงหาคม – กันยายน 2558

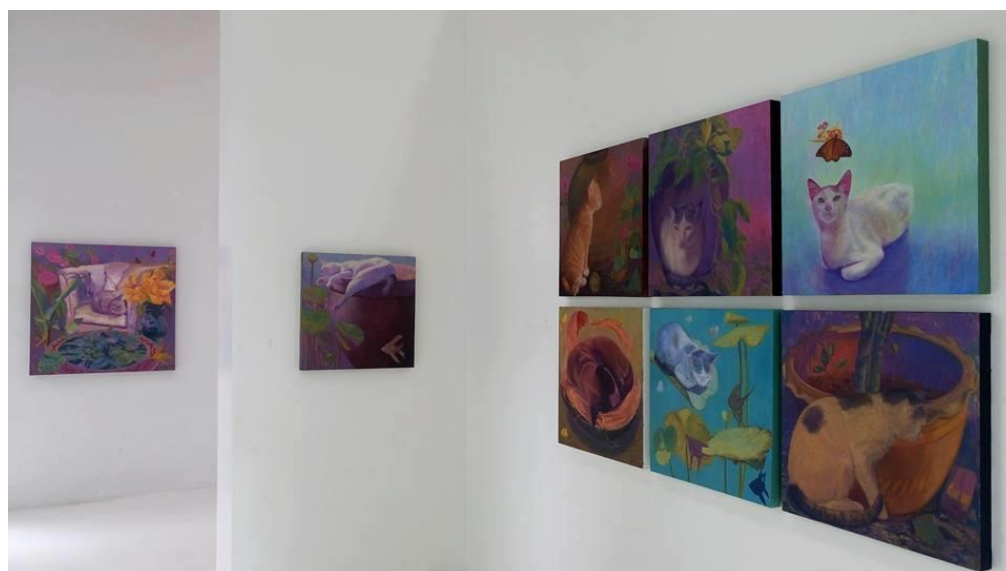

ภาคผนวก จ

นิทรรศการ กลุ่ม 2 เล

Art Exhibition Group See 2 Sea

ณ หอศิลป์อันทามัน จังหวัดกระบี่ วันที่ 14 – 27 กรกฎาคม 2559

ภาคผนวก ฉ

นิทรรศการโครงการจิตรกรรมร่วมสมัยในภูมิภาคอาเซียน

ASEAN Contemporary Painting Project

ณ หอศิลป์เจ้าฟ้า จังหวัดกรุงเทพฯ

กรกฎาคม 2557

